

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Vám utca 6-7. Telefon: 180-400, 260-004
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. november 19.

bb 1. több mint százezren nézték meg a budapesti mozik szovjet filmheti kiállításait

i di/gk-lm sr

1962. november 19.

egy hét alatt több mint százezer ember nézte meg a budapesti mozikban azokat a kiállításokat, amelyeket az ideai szovjet filmhét alkalmából rendeztek, a képek mindenütt a jelentősebb szovjet filmekre hívták fel a nézők figyelmét. néhány filmszínházban más vonatkozású gyűjteményeket is bemutatnak, a vörös csillag filmszínház előcsarnokában például moszkva fejlődéséről adott izelítőt a tárlat, a május 1. mozikban pedig a szovjetunió kulturális életének eredményeit ismertették. a józsefvárosi művelődési házban a nagy multu szovjet filmművészet fejlődésének képei, dokumentumai kaptak helyet./mti/

-.-

bb 3. megtalálták a diósgyőri vár falmaradványait - előkerült a „királylépcső”,

vid sz/te-lm my

1962. november 19.

a nagy lajos király korában épült diósgyőri vár romjainak feltárása 1959-ben kezdődött, a feltárás során kiástak egy rondellát, megtalálták a várfal tövében az ugynevezett katonakunyhókat és legértékesebb leletként felszínre hoztak egy 14. században készült ikon töredéket, megtalálták a rondella alatt a nagy lajos várát megelőző időből, valószínűleg a 4. béla, illetve ernye bán korából származó erőd falmaradványait is.

az ásásokat az idén a magyar tudományos akadémia régészeti intézetének megbízásából lécsy erzsébet régész tovább folytatta, az új feltárás a kapubejárat melletti északnyugati toronynál felszínre hozta a bejárat védelmére épített ágyutornyot, amelyet a századok során betemetett az idő, az ágyuállítás alatt megtalálták nagy lajos várának feljárdatát, a hat méter széles lépcső maradványait is. ezzel megdőlt az a korábbi feltevés, hogy a várba kizárólag lóháton jártak be, méreteiből következtetve díszes, impozáns lépcsőzet volt ez, ezért „királylépcsőnek” nevezték.

értékes leletanyagot hozott felszínre a kutatás a déli oldalon is, a romos toronyfalból és a hozzá csatlakozó épületszárnyból ki- szabadtották a nagy lajos előtti vár falmaradványait.

a korábbi vár újabb falmaradványainak előtünése megerősítette azt a véleményt, hogy a nagy lajos idejében épült vár előtt is állott a sziklafennsík egy szabálytalan alaprajzu „castrum”, amelyről a korabeli oklevelek is említést tesznek.

az ásások eddigi eredményeit most dolgozzák fel./mti/

-.-

bb 2. ütésálló csempe, színes utcai lámpaernyő, polipropilén öntvény az új műanyagipar között - tovább bővítik a háztartási és egyéb használati műanyag cikkek választékát

i szf/gk-lm vg

1962. november 19.

a hungária műanyag- és gumigyár nagytérenyi telepén az idén felépült hatalmas új üzemcsarnok egyike azoknak a beruházásoknak, amelyek megvetik a hazai műanyagipar nagyiparrá fejlesztésének alapját. az épülő berentel vegyiművekben, a tiszai vegyikombinátban gyártandó pvc-t, illetve polietilént nagytérenyiben dolgozzák majd fel készáruvá, használati tárggyá, gépalkatrészé, építőanyaggá, csomagoló és sokféle más eszközzé. az új csarnokban korszerű gépeket helyeztek üzembe és máris megkezdtek egész sor új műanyag-cikk gyártását, az eddigi választékának bővítését. eddig is gyártottak 2,5, 5 és 10 literes polietilén kannákat. az új csarnokban 20 literes kannák előállítására is berendezkedtek. nemrég hozzáfogtak áttetsző és át nem látszó, színes, könnyű kemény pvc-lemezek előállításához. ezzel az építőipar a fémmel, azbeszttel, palánál és üveglemeznél tetszetősebb tetőfedő anyagot kap. falburkolásra ütésálló polistírol csempét is készítenek, a műanyag-padlóburkolat pvc szigetelő léccét eddig importálni kellett, most már ez is itthon készül a hungária műanyaggyárban. ugyancsak a pvc-ből állítják elő a keményfát és színesfémet pótló lépcsőkarfa-borítólemezt. a pvc lefolyócső-idomok választékát nyolc gumigyűrűkötés szerelvényvel bővítették. az új, nagyméretű pvc-nyomócsövek hat atmoszfére nyomásnak is ellenállnak és jól helyettesítik a vízvezetékek horganyzott acélcsöveit. műszaki célra számtalan új cikk készül még: textilipari csévetest, porszívógép-alkatrész, porlasztó berendezés palackfej, stb. a híradástechnikának tekercstesteket, hangszóró védőrácsokat, tengelykapcsoló alkatrészeket ad a gyár és ézzel mentesíti a felhasználó üzemeket a külföldi behozattól.

az új gyártmányokon kívül új gyártási eljárásokat is kidolgoztak nagytérenyi, ami lehetővé teszi, hogy 1963-ban ismét több új terméket állíthassanak majd elő. most kikísérletezett technológia szerint kemény pvc-ből formáznak utcai lámpavédő tokokat, burákat, ernyőket. kidolgozták egy nálunk teljesen új műanyag, a polipropilén fröccsöntési és üregestest-fúvási módját.

egyéb gyártmányfejlesztési tervek: ütésálló, formázható polistírol lemez, nagyméretű, könnyű polietilén ballon ételipari cikkek csomagolására, pvc szigetelőszalag és kábeliparnak, stb.

a belkereskedelem sürgetésére nagymértékben növelik azoknak a közfogyasztási cikkeknek a gyártását és választékát, amelyek iránt nagy kereslet mutatkozik, ilyenek a szobai viráglócsolókanna, a vizeskanca, főzelékes gyermektál, fűszeresdoboz, szögletes ételdoboz, szendvicsses doboz, gyümölcsöstál, polistírol pohár többféle színben, 5-10 literes öntözőkanna és egyéb kisebb-nagyobb háztartási eszköz./mti/

-2-

le

bb 4. vasúri tolvajok a bíróság előtt

i bc/gk-lm sn

1962. november 19.

munkahelyét sűrűn váltogatta, többször önkényesen otthagya, majd a vasúton és egyébütt sorozatosan bűncselekményeket követett el budai lászló. miután eltávozott utolsó munkahelyéről, a budapesti konzervgyárból, többször jegy nélkül utazott a vonatokon, miközben utasoktól csomagokat lopott, illetve elvitte az ülésre, a fogásra helyezett kabátokat. nem egyszer lopott pályaudvari várótermekben, valamint jegyváltásnál is. eleinte egyedül, később régi ismerőseivel, kothencz józseffel, továbbá ujszászi sándorral együtt „dolgozott”, egy alkalommal azt a pillanatot használták ki a nyugati-pályaudvar várótermében, amikor egy társasutazás részvevői beszállás előtt névsorolvasást tartottak. ekkor a csoport egyik tagjától két bőröndöt loptak, budai és kothencz a pályaudvari sőtésből egy vidéki férfit csalt ki a budai duna-partra, egy elhagyottabb helyen megtámadták a férfit s a pénzt elvették.

a három tolvajjal együtt felelősségre vonta a központi kerületi bíróság medgyesi imrénét is, aki ugyancsak önkényesen kilépett munkahelyéről, a fővárosi villamos vasutól, a kapott munkaruhával nem számolt el, munkakerülő életmódot folytatott, s egy utastól, akivel a pályaudvaron ismerkedett meg, ellopta az óráját.

budai lászlót három évi és hat hónapi, kothencz józsefet két évi és hat hónapi, medgyesi imrénét egy évi, ujszászi sándort tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte a bíróság. ezenkívül a bíróság budait és medgyesinét öt évre kitiltotta budapest területéről./mti/

bb 7. nemcsak karácsonykor lesz hal, hanem jövő nyáron is

i so/gg-lm ká

1962. november 19.

a tőgazdaságokban befejezéshez közeledik az őszi lehalászás. a korábbi évektől eltérően a tavaknak csak mintegy három-negyed részét halásszák le. a jövő év második negyedére szánt hal ugyanis a tavakban marad és csak a jég olvadását követő tavaszi lehalászások után kerül piacra.

a kedvezőtlen időjárás ellenére viszonylag jó volt a „termés”, a tőgazdasági tröszt és az állami gazdaságok halastavaiban és ennek megfelelően nemcsak a közeli hetekben, így karácsonykor, hanem a további hónapokban is nagymennyiségű halat értékesíthetnek. a tervek szerint ez év negyedik negyedében 340 vagon, 1963. első negyedében 245 vagon, a második negyedében pedig 165 vagon hal kerül piacra. amint az 1963. második negyedéves terv mutatja, a korszerű nagyüzemi módszerek alkalmazásával egyre jobban megoldják a nyári halellátást és megszűnik a taviponty-vásár idényjellege./mti/

-3-

le

bb 5. kísérleti lakótelep épül budafokon

i sb/sze-lm vg

1962. november 19.

a lakónházépítkezés fejlesztésére az építésügyi minisztérium kísérleti lakótelepeket épít budapesten. az újfajta elrendezésű lakások kipróbálására épített óbudai lakótelepen már befejeződött a kísérlet, s az idén csepel csillagtelepen kezdődött meg a munka az építőanyagok, az épületszerkezetek és a nagy falelemek továbbfejlesztésére. az építők azonban a fővárosi tanácstól máris újabb területet kaptak budafokon.

az új kísérleti lakótelep terveinek kidolgozását most kezdték meg a tipustervező intézet mérnökei. előreláthatóan mintegy husz különböző épületet terveznek 400-450 lakással. építenek majd kilenc és négyemeletes lakóházakat betonból öntött falakkal és nagy panelekkel. ennek alapján választják ki a harmadik öt éves terv tömeges építkezéseire legalkalmasabb épületek terveit. a családház építkezésre földszintes és egyemeletes sorházakat is terveznek az új lakónegyedben. ezen a településen nemcsak a házak anyaga és a szerkezete, hanem az épületek elrendezése és a lakónegyed központjának kialakítása is korszerűbb lesz, mint az eddigi kísérleti lakótelepeken. különösen nagy gondot fordítanak ennek a kis „városközpontnak”, a megtervezésénél arra, hogy fennakadás nélkül láthassák el majd a település lakóit minden szolgáltatással. így többek között nem utólag, hanem már előre meghatározzák az üzletek helyét, a boltok összetételét. gondoskodnak arról is, hogy egy központban legyenek az irodák, az üzletek, az étterem, az orvosi rendelő, a bölcsőde, és valamennyi közellátási intézményt könnyen elérhessék a település lakói.

az építések az év végéig állítják össze a tervezési programot és jövőre adják át az első épületek tervdokumentációját a kivitelezőknek./mti/

bb 6. szegfű-erdő,, a gyulai kertészet üvegházaiban

vid j-lm ká

1962. november 19.

a külföldi és hazai virágkiállításokon több aranyérmet nyert gyulai kertészet üvegházaiban valószínű szegfűerdő virit. a nemes szegfűk óriás virágai a piros, a fehér, a rózsaszín és a sárga szín számos árnyalatában pompáznak. a szegfűkből karácsonyig mintegy 200 000 szálát küldenek budapestre, kecskemétre és más városokba. a rózsaházban a hajtott rózsatöveken most fészenek a bimbók; egy-egy tövön átlag 5-6 virág bontogatja szirmait./mti/

-4-

bb 8. gyarapodik a „csuklás-család,,; az idén már újabb 145 korszerű jármű segíti a jobb közlekedést - november végén, vagy december elején „vizsgálják,, a bhév ikervonata

ó nbj/sze-vg

1962. november 19.

1961-ben ötven csuklás autóbusz jelent meg a főváros utcáin, ez év végén már 145 közlekedik, mégpedig a 6-os, a 7-es, a 7/c, a 12-es, a 12/a és a 17-es vonalán. ezt a korszerű járművet forgalomba helyezik a 61-es és a 62-es autóbuszvonalakon is. a jövő esztendőben a fővárosi autóbuszüzem főműhelye tovább folytatja a régi kocsik átalakítását új csuklás járművekké, s 1963-ban a többi között már a 43-as vonalán, tehát a váci úton is csuklás autóbuszok közlekednek. a csuklás kocsik száma 210 lesz, amit még gyarapít az ipartól kapott 9 új kocsi. az új kocsik 180 személyt szállíthatnak, szemben a mai, körülbelül 130 utast befogadó csuklás kocsikkal.

a múlt évben mutatkozott be az első csuklás trolibusz, az idén az év végén már 26 közlekedik, mégpedig a 70-es, és a 78-as vonalán. ezen a trolibusz-vonalon éveken keresztül naponként hangzottak el panaszok, hogy zsúfoltak a kocsik, „lemaradások,, fordulnak elő, mégpedig igen sűrűn „fürtökben,, lögnak az utasok a lépcsőkön. mióta csuklás trolibuszok járnak, a panaszok száma jelentősen csökken. jövőre a tervek szerint összesen 56 csuklás trolibusz lesz, úgyhogy a baross utcai vonalon, a 74-es és a 77-esen is könnyíthetik a mostani közlekedési nehézségeket.

ugyancsak 1961-ben készült el az első csuklás villamos, amelyet mintapéldánynak szántak, ezt az idén további 25 követi. a tervek szerint 1963 végén 51 csuklás villamost helyeznek forgalomba. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága azonban tudja, hogy a csuklás villamosoknál még nem sikerült teljesen megoldani a folyamatos utasáramlást. csak egy ajtón szállhatnak fel az utasok, a perontér kicsi, emiatt torlódás keletkezik. ezért fordulhat elő, hogy például a déli pályaudvarnál a 63-as csuklás villamos ugyszólván üres, a pályaudvarról érkezők mégsem tudnak elég gyorsan felszállni a kocsikra. ezt az ügyet vizsgálják.

a „csuklás-család,, gyarapodása tehát ebben az esztendőben igen jelentős: 145 jármű, s a jövő évi szaporodás és igen biztató. természetesen tudják a szakemberek: a „csuklás-család,, fejlesztésén túlmenően még sokféle forgalmi intézkedést kell foganatosítani, hogy megszüntessék az utazóközönség panaszait.

/folyt. köv./

- 5 -

pe

bb 8. /gyarapodik...folyt./-lm

nem akart elmaradni a fejlődésben a bhév sem. idehaza olyan ikervonatot konstruált, amely külsőre hasonlít a csukló-sokra. az iker-motorvonat két tagját harmonikaszerűen kapcsolják össze. rengeteg előnye van a régi szerelvényekkel szemben: nagyobb - 70 kilométeres - sebességgel haladhat, kedvezőbb a gyorsulás, mind két oldalán nyolc kétszárnyu ajtón szállhatnak fel - és le az utasok. a mintapéldánynak az eredeti tervek szerint december 31-ig kellett volna elkészülnie, a főműhely dolgozóinak összefogásával azonban november 7-én már utrakészen állt. november végén - december elején a szentendrei és a csepeli vonalon próbálják ki, után átvizsgálják. 1963-ban hat ikervonat-szerelvény készül el, köztük öt olyan amelybe a két ikermotor közé pótkocsit is iktathatnak, s így az egybeépített szerelvény hatszáz személyt szállíthat./mti/

.-

bb 9. szinpompás trópusi virágok az állat- és növénykert pálmaházában - ,,társbérlek,, költöztek a majom- és az elefántházba

i kz/-lm ká

1962. november 19.

az időjárás téliesen hidegre fordult. a főváros állat- és növénykertje kellemesen meleg, páráslevegőjű környezetében azonban még most igazi, hamisítatlan nyár fogadja a látogatókat: különlegesen szép virágokkal pompáznak az orchideák, az anthuriumok és most bontotta ki szirmait az euphorbia pulcherrima, az ugynevezett mikulás virág is. ugyanitt már a természet érleli egy különleges trópusi csalátféle, amelynek pusztá érintése is súlyos bőrgyulladást okoz.

az emlősállatok már valamennyien téli, meleg szállásukon vannak. az ujonnan megnyitott rágcsálónházban az eddiginél több nyulafajtát láthatnak az érdeklődők. a már ismert csincsilla és egyéb óriás fajták mellett gyapjas angolna, mókusrótt és lepketarka nyulak is vannak az állatkertnek. a ,,fázósabb,, rágcsálók - például az agutik és az aranynyulak - az egész téli időszakban a lényegesen melegebb majomházban ,,vendégeskednek,, ugyanitt tölti a telet a 150 kilós elefántteknős. társbérlek költöztek az elefántházba is. sötétszínű malacaival együtt itt helyezték el a közelmúltban beszerzett csüngőhasu kocát.

a madárház és az akvárium új lakókkal gyarapodott. az előbbiben a fekete hattyú és a pávadaru, az utóbbiban fejenálló pontylazacok, tallérhalak és barlangi vaklázacok jelentik az újdonságot. az ugynevezett tengeri részlegbe több mint 50 arasznyi angolna ivadék ,,érkezett,, az utóbbi napokban./mti/

-6-

pe

bb. 11. öt-medencés strandfürdő építését kezdték meg salgótarjánban - a lakosság jövőre 100 000 óra társadalmi munkával segíti az építkezést

vid/fm/tné/rj fm

1962. november 19.

éjjel-nappal földkotrógépek, földgyaluk és dömperek dolgoznak salgótarján északi peremén, a 21-es számú műút jobb oldalán, a festői szépségű gedőc-völgyben. több mint 20 millió forintos beruházással itt épül salgótarján öt-medencés strandfürdője, amely megoldja majd a több mint 30 000 lakosu város régi problémáját.

az öt nagy betonmedencét 40 000 köbméter víz tárolására alkalmas gyűjtőtóból látják el vízzel. később, a salgótarjáni regionális vízmű elkészülte után a város eddigi ivóvízkutait is a fürdőtelep rendelkezésére bocsátják. a vízgyűjtő tavat úgy képezik ki, hogy annak egy része ugyancsak alkalmas lesz strandolásra, csónakázásra, sőt télen korcsolyapályák kialakítására is. jelenleg a vízgyűjtő tó építésén dolgoznak, s azt már tavasszal befejezik. ekkorra várható az első betonmedencék elkészülése is.

a város lakóinak ezreit érintő régi probléma megoldására nagyarányú társadalmi összefogás bontakozott ki salgótarjánban. az üvegyár, a tüzhelygyár, és az acélárugyár dolgozói már eddig 50 000 forint értékű társadalmi munkával segítették a strandfürdő építését. 600 méter hosszú vízvezetékét építették. a város lakói jövőre ~~100 000~~ 100 000 óra társadalmi munkával segítik az északi országrész legnagyobb fürdőtelepének építését. ez a társadalmi munka csaknem háromnegyedmilliós hozzájárulást jelent majd./mti/

.-

bb. 10. újra szőlő terem az eged-hegyen

vid/j/rj ká

1962. november 19.

az eger-gyöngyösvidéki állami pincegazdaság nagyarányú rekonstrukciót hajtott végre heves megye történelmi borvidékein. az elmúlt években például a bikavér ,,őshazájában,, az eger határában elterülő eged-hegy déli oldalán kezdték meg a telepítéseket. az eged-hegyen már a honfoglalást követő időben volt szőlő, és innen indult el világhódító útjára az egeri bikavér. a török megszállás idején is ez a terület adta a legértékesebb vörösbor fajtákat. 1870-ben a filoxéra teljesen kipusztította az egedi szőlőket, és utána évszázadon át csak erdő és bozót növekedett a hegyoldalon.

a rekonstrukció során eddig mintegy 200 holdon irtották ki az erdőt és telepítettek szőlőt. az eged oldala most ismét bikavért ,,terem,, az idén szüretelték az első termést, és a kadarka, a burgundi, a medoc noir az aszályos nyár ellenére 35 mázsát adott holdanként./mti/

.-

8.25/n

-7-

pe

bb. 12. entzbruder dezső emléktárgyaival gazdagodott a sárvári nádasy muzeum

vid/fm/tné/rj fm

1962. november 19.

a helytörténeti hagyományok és emlékek gyűjtésére, feldolgozására munkaközösség alakult sárvárott. tagjai most helytörténeti és munkásmozgalmi kiállításra készülnek. a nádasy vár egyik szobájában helyezik majd el a sárvári munkásmozgalm történetére utaló emlékeket. rendezik többek között az 1919-ben mártírhálált halt sárvári születésű entzbruder dezső hagyatékát, s feldolgozzák életének történetét. a munkásmozgalmi gyűjtemény a napokban értékes tárgyakkal gazdagodott. az entzbruder család a mártír hagyatékából több emléktárgyat a nádasy muzeumnak ajándékozott./mti/

--

bb. 13. 80 termelészövetkezeti akadémiát szerveztek borsod megyében

vid/j/ká/rj

1962. november 19.

borsod megyében befejezéshez közelednek a mezőgazdasági munkák, s egyre több községben kezdik meg a téli oktatást. a falusi dolgozók szakmai és általános műveltségének emelésére az idén az eddiginél is nagyobb gondot fordítanak. a községekben több mint 6000 ismeretterjesztő előadást tartanak és 80 helyen szerveztek termelészövetkezeti akadémiát. ezeken a hároméves akadémiákon a dolgozó parasztok megismerkednek a korszerű agrotechnikai eljárásokkal, ezenkívül technikai, irodalmi, történelmi, biológiai és természettudományi előadásokat hallgatnak. az akadémiákra több mint ezeröttszázan jelentkeztek./mti/

--

bb. 14. „nyelvművelő” szolgálat a pécsi tanárképző főiskolán

vid/fm/tné/rj fm

1962. november 19.

a pécsi tanárképző főiskola nyelvészeti tanszékéhez gyakran fordulnak helyesírási, nyelvhelyességi kérdésekkel. nemcsak tanulók, hanem a különböző munka területeken működő szakemberek, kutatók is jelentkeznek nyelvészeti problémákkal. ezért a tanszék oktatói megszervezték „nyelvművelő” szolgálatot, amely meghatározott időben telefonon is ad felvilágosítást./mti/

--

8.32/n

-8-

M

bb. 15. 15.000 fogoly a szabolcsi vadásztársaságok hálójában

vid/j/rj ká

1962. november 19.

szabolcs-szatmár megyében az utóbbi évek során szépen elszaporodtak a foglyok. a mezőkön 20-25000 csoportokban tanyáznak, s így alkalmuk nyílik a vadásztársaságoknak arra is, hogy hálókkel befogják, s élve értékesítsék a madarakat. a puska nélküli vadászatot elsősorban a székegyi, tiszabeczedi, baktalórántházi és a nagyhalászi termelészövetkezeti vadásztársaságok kezdték meg, s máris több ezer foglyot szállítottak el a vadkereskedelmi vállalatnak. a megyei vadásztársaságok a hálózást kiterjesztik a nyírség valamennyi tájára, s összesen 15 000 foglyot szándékoznak ketrecekbe zárni. az élővad befogás szép jövedelemmel jár; egy-egy fogolyért 50 forintot kapnak./mti/

--

bb. 16. jövőre megkezdik a földgáz bevezetését a tiszaszederkényi új város lakásaiba

vid/te/rj ki

1962. november 19.

tiszaszederkény határában új várost építenek. ott kapnak majd kényelmes otthont a tiszapalkonyai hőerőmű és a tiszai vegyikombinát dolgozói. az erdőszávval övezett leendő városban eddig 700 lakás készült el és az új házakban korszerű üzletek nyíltak. a városban gyors ütemben épülnek a kommunális létesítmények is. az 50 méter magas, modern vonalú viztorony vashetonváza már elkészült, az üzemeket és a környező falvakat ellátó kenyérgyár pedig a jövő évben kezdi meg munkáját.

az egyre terebélyesedő város lakói az idén azzal a kéréssel fordultak a megyei tanácshoz, hogy a lakásokba mielőbb vezessék be a gázt, arra az eredeti terv szerint csak később a városi gázüzem megépítése után került volna sor.

a tiszai vegyikombinát gázüzemének műszaki vezetői azonban a város segítségére siettek. olyan tervet dolgoztak ki, amelynek felhasználásával, kis beruházással, még a városi gázüzem megépítése előtt bevezethetik a gázt az épületekbe.

a terv szerint a város mellett húzódó földgázvezetékkel, kisebb nyomásszabályozó és nyomáscsökkentő berendezések beiktatásával, a már elkészült és a most épülő lakásokat elláthatják háztartási gázzal. a tervet a megyei tanács elfogadta és jövőre megkezdik a gáz bevezetését a tiszaszederkényi új város lakásaiba./mti/

--

8.40/n

-9-

M

b. 17. érdekes kőzet-mechanikai kísérletek halimbán

vid/te/rj ki

1962. november 19.

a bakonyi bauxitbányához tartozó halimbai üzemekben vastag mészkőréteg alatt helyezkedik el az érctest, a felszínre küldött bauxit helyén keletkező üregeket a takaróréteg anyagával töltik fel: leomlasztják a mészkövet, s így megakadályozzák a baleseti veszélyt okozó rendszertelen talajmozgást. a halimbai eocénmészkő azonban az omlasztásnál eléggé kiismerhetetlenül viselkedik, nem egyszer valóságos kizöldrengés rázza meg a föld mélyét, a vártnál sokkal nagyobb talajmozgást észlelnek. a szakemberek feltevése szerint ilyenkor a réteg súlypontját bontják meg, s amíg helyreáll az egyensúly, a legváratlanabb irányu mozgásban jön a mészkő.

a mozgás nagyságának, irányának meghatározására - szovjet tapasztalatok alapján - érdekes kőzetmechanikai kísérletsorozat kezdődött a halimbai érctelepen. nagyteljesítményű mélyfúróberendezésekkel a kőrétegig lyukat fúrnak, s ezen át valóságos horgonyszerkezetet bocsátanak le. a szerkezet dugó segítségével megkapaszkodik a mészkőben és vele egyidőben változtatja helyét. a függőleges irányu helyzetváltozást a „horgonytól”, a felszínre vezető huzal érzékeli: milliméternyi pontossággal mutatja, mennyit süllyed vagy emelkedik a kőzetréteg az alatta végzett bányamunka idején. az összefüggő, vastag mészkőtömböt egyidőben nagyobb területen és több szakaszban vizsgálják és így általános érvényű tapasztalatokkal egészíthetik ki kőzetmechanikai ismereteiket. az adatokat majd az omlasztási munkafolyamat tökéletesítésére hasznosítják.

a halimbai érctelepen már kitűzték az első „horgony”, - berendezés helyét./mti/

--

bb. 21. az iskolai kisz-szervezet vállalta egy falusi leány kollégium költségeit

vid/fm/tné/rj fm

1962. november 19.

egy zalai kisközségben lakó idős paraszt házaspár leánya, bécsi irénke éveken át dunaujvárosi nővérénél nevelkedett és végezte el az általános iskolát. a jó előmenetelű, szorgalmas leány szeptemberben a kohászati technikumban folytatta tanulmányait. a közel-múltban azonban családi okokból abba kellett hagynia a tanulást, s vissza kellett volna mennie szüleire.

az iskola kisz szervezete ekkor elhatározta: a szorgalmas leány továbbtanulását azzal támogatja, hogy a kollégiumi költségeket - az idős szülők helyett magára vállalja. ezt az összeget abból a pénzből fizetik ki, amit a kisz fiatalok a szomszédos állami gazdaságban végzett külön munkájukért kaptak.

--

9.08/n

-10-

bb 18. mérleget készítenek a telető állatállományról és a takarmánykészletokról - országsszerte megkezdtek munkájukat a takarmánygazdálkodási bizottságok

1 cs/j-lm ká

1962. november 19.

az egymás után következő két rendkívül aszályos esztendőben a takarmánytermő területek bővítése és termerejük növelése, valamint az előző évekenél gondosabb növényápolás ellátására a takarmánynövények hozamai - különösen az alföldi déli vidékeken és a tiszántúli tájakon - az átlag alatt maradtak. bár a dunántúlon, főleg a délnyugati és nyugati területeken, jó volt a takarmánytermés, az aszály sújtotta vidékek hiányait nem tudják innen kiegyenlíteni. a teletetés gondjait növeli az az egyébként öröndetes tény, hogy az állatállomány létszáma az elmúlt évek átlagát csaknem mindenütt felülmúlja.

a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgató-ságán tájékoztatásul elmondották, hogy a jó átteleltetés érdekében minden megyében megszervezték a takarmánygazdálkodási bizottságokat. ezek járásonként munkabizottságokat alakítottak és sorra járva a termelőszövetkezeteket, máris hozzáfogtak a takarmánykészlet felméréséhez, továbbá - az állatállomány létszámának, a tervezett gyarapodásának és a termelési tervek figyelembevételével - a takarmánygazdálkodási és teletelési mérleg elkészítéséhez. a munkabizottságok a tényleges helyzet alapján december 5-ig intézkedési javaslatot adnak be a megyei takarmánygazdálkodási bizottságokhoz, a megyék pedig december 10-ig tesznek jelentést a földművelésügyi és az élelmezésügyi minisztérium illetékes főigazgatóságainak. így a központi irányító szervek idejében gondoskodhatnak majd a hiányzó takarmányfélék beszerzéséről, illetve a központi készletek elosztásáról. céljuk a mérleg elkészítésével az, hogy az állatállomány lehetőleg veszteség nélkül teletljen át, s a termelést is az előirányzatnak megfelelő szinten tartsák./mti/

--

bb 20. községfejlesztési verseny vas megyében a pártkongresszus tiszteletére

vid fm/tné-lm fm

1962. november 19.

vas megyében a körmenői járás falvai községfejlesztési versenyt hirdettek a 8. pártkongresszus tiszteletére. kezdeményezésükhöz a megye több községei is csatlakoztak, s legtöbbször a vállalt határidőnél korábban teljesítette felajánlását. a verseny eredményeként gyorsult a községfejlesztési munka. a vas megyeiek új közintézmények, utak, járdák építésével is köszöntik a pártkongresszust. előbbre hozták 18 művelődési otthon építési határidejét, többet már át is adtak rendeltetésének. náraiban két héttel ezelőtt avatták fel a művelődési otthont, ahol a lakosság 100 000 forint értékű társadalmi munkával gyorsította az építkezést. vepén, répcelakon, pankaszon és másutt utat, járdát építettek a verseny során. a vasvári járásban november közepére csaknem teljesen teljesítették az éves községfejlesztési terveket. a szombathelyi járásban 95 százaléknál tartanak./mti/

--

9.15/n

-11-

b. 17. érdekes kőzet-mechanikai kísérletek halimbán

vid/te/rj ki

1962. november 19.

a bakonyi bauxitbányához tartozó halimbai üzemekben vastag mészkőréteg alatt helyezkedik el az érctest, a felszínre küldött bauxit helyén keletkező üregeket a takaróréteg anyagával töltik fel: leomlasztják a mészkövet, s így megakadályozzák a baleseti veszélyt okozó rendszertelen talajmozgást. a halimbai eocénmészkő azonban az omlasztásnál eléggé kiismerhetetlenül viselkedik, nem egyszer valóságos kiföldrengés rázza meg a föld mélyét, a vártnál sokkal nagyobb talajmozgást észlelnek, a szakemberek feltevése szerint ilyenkor a réteg súlypontját bontják meg, s amíg helyreáll az egyensúly, a legváratlanabb irányu mozgásban jön a mészkő.

a mozgás nagyságának, irányának meghatározására - szovjet tapasztalatok alapján - érdekes kőzetmechanikai kísérletsorozat kezdődött a halimbai érctelepen. nagyteljesítményű mélyfúróberendezésekkel a kőréteggig lyukat fúrnak, s ezen át valóságos horgonyszerkezetet bocsátanak le. a szerkezet dugó segítségével megkapaszkodik a mészkőben és vele egyidőben változtatja helyét. a függőleges irányu helyzetváltozást a „horgonytól”, a felszínre vezető huzal érzékeli: milliméternyi pontossággal mutatja, mennyit süllyed vagy emelkedik a kőzetréteg az alatta végzett bányamunka idején. az összefüggő, vastag mészkőtömböt egyidőben nagyobb területen és több szakaszban vizsgálják és így általános érvényű tapasztalatokkal egészíthetik ki kőzetmechanikai ismereteiket, az adatokat majd az omlasztási munkafolyamat tökéletesítésére hasznosítják.

a halimbai érctelepen már kitűzték az első „horgony”, - be-
rendezés helyét./mti/

--

bb. 21. az iskolai kisz-szervezet vállalta egy falusi leány kollégium költségeit

vid/fm/tné/rj fm

1962. november 19.

egy zalai kisközségben lakó idős paraszt házaspár leánya, bécsi irénke évaen át dunaujvárosi nővérénél nevelkedett és végezte el az általános iskolát. a jó előmenetelű, szorgalmas leány szeptemberben a kohászati technikumban folytatta tanulmányait. a közelmúltban azonban családi okokból abba kellett hagynia a tanulást, s vissza kellett volna mennie szüleikhez.

az iskola kisz szervezete ekkor elhatározta: a szorgalmas leány továbbtanulását azzal támogatja, hogy a kollégiumi költségeket - az idős szülők helyett magára vállalja. ezt az összeget abból a pénzből fizetik ki, amit a kisz fiatalok a szomszédos állami gazdaságban végzett külön munkájukért kaptak.

--

9.08/n

-10-

bb 18. mérleget készítenek a teletől állatállományról és a takarmánykészletekről - országsszerte megkezdtek munkájukat a takarmánygazdálkodási bizottságok

1 cs/j-lm ká

1962. november 19.

az egymás után következő két rendkívül aszályos esztendőben a takarmánytermő területek bővítése és termőerejük növelése, valamint az előző évekénél gondosabb növényápolás ellenére a takarmánynövények hozamai - különösen az alföldi déli vidékeken és a tiszántúli tájakon - az átlag alatt maradtak. bár a dunántúlon, főleg a délnyugati és nyugati területeken, jó volt a takarmánytermés, az aszály sújtotta vidékek hiányait nem tudják innen kiegyenlíteni. a teletetés gondjait növeli az az egyébként örvendetes tény, hogy az állatállomány létszáma az elmúlt évek átlagát csaknem mindenütt felülmúlja.

a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgató-ságán tájékoztatásul elmondották, hogy a jó átteleltetés érdekében minden megyében megszervezték a takarmánygazdálkodási bizottságokat. ezek járásonként munkabizottságokat alakítottak és sorra járva a termelőszövetkezeteket, máris hozzáfogtak a takarmánykészletek felméréséhez, továbbá - az állatállomány létszámának, a tervezett gyarapodásának és a termelési tervek figyelembevételével - a takarmánygazdálkodási és teletelési mérleg elkészítéséhez. a munkabizottságok a tényleges helyzet alapján december 5-ig intézkedési javaslatot adnak be a megyei takarmánygazdálkodási bizottságokhoz, a megyék pedig december 10-ig tesznek jelentést a földművelésügyi és az élelmezésügyi minisztérium illetékes főigazgatóságainak. így a központi irányító szervek idejében gondoskodhatnak majd a hiányzó takarmányfélék beszerzéséről, illetve a központi készletek elosztásáról. céljuk a mérleg elkészítésével az, hogy az állatállomány lehetőleg veszteség nélkül teletljen át, s a termelést is az előirányzatnak megfelelő szinten tartsák./mti/

--

bb 20. községfejlesztési verseny vas megyében a pártkongresszus tiszteletére

vid fm/tné-lm fm

1962. november 19.

vas megyében a körmenői járás falvai községfejlesztési versenyt hirdettek a 8. pártkongresszus tiszteletére. kezdeményezésükhöz a megye több községei is csatlakoztak, s legtöbbjük a vállalt határidőnél korábban teljesítette felajánlását. a verseny eredményeként gyorsult a községfejlesztési munka. a vas megyeiek új közintézmények, utak, járdák építésével is köszöntik a pártkongresszust. előbbre hozták 18 művelődési otthon építési határidejét, többet már át is adtak rendeltetésének. náraiban két héttel ezelőtt avatták fel a művelődési otthont, ahol a lakosság 100 000 forint értékű társadalmi munkával gyorsítottan az építkezést. vépén, répcelakon, pankaszon és másutt utat, járdát építettek a verseny során. a vasvári járásban november közepére csaknem teljesen teljesítették az éves községfejlesztési terveket. a szombathelyi járásban 95 százaléknál tartanak./mti/

--

9.15/n

-11-

bb. 19. napirenden a műszeripar gyorsabb ütemű fejlesztése -
öt új gyár épül vidéken

kz /zs/rj sr

1962. november 19.

Iparunk egyik legfitatalabb hajtása az alig egy évtizedes
multa visszatekintő műszergyártás, ifjú kora ellenére azonban a
bonyolult és pontos műszerek, automatikus berendezések egész
sorával járul már hozzá az egész ipar műszaki kulturájának emel-
éséhez, technikájának korszerűsítéséhez.

a korábbi években sok szó esett ennek az iparágak a fon-
tosságáról, jelentőségéről, de tervszerű fejlesztésére, a követel-
ményeknek megfelelő bővítésére nem fordítottak kellő gondot.
ezért került most sürgetően napirendre a műszeripar gyorsütemű fel-
futtatása, a fejlesztés terveiről, az iparág új beruházásairól,
gyártmányainak korszerűsítéséről a kohó- és gépipari minisztériumban
a következő tájékoztatót adták az mti munkatársának:

- a mszmp központi bizottsága júniusi ülésének határozatai
elsősorban az automatizálás és a gyógyászat műszereinek, a hiradás-
technikában használatos elektronikus műszereinek tökéletesítését,
mennyiségi és minőségi választékának bővítését írják elő. ennek meg-
felelően a második ötéves terv időszakában az automatikai elemek
gyártása tizenötszörösére növekszik, az orvosi műszerek termelése
278 millió forintól 940 millióra emelkedik, az elektronikus mű-
szergyártás megháromszorozódik, a terv egyéb területeken is nagy
feladatokat ró iparágunkra, hiszen például a geodéziai és a geofizi-
kai műszerekből, a laboratóriumi eszközökből csaknem négyszer any-
nyit kell adnunk népgazdaságunknak, mint a korábbi években.

e nagy feladatok végrehajtására részletes, átfogó munkapro-
gramot dolgoztunk ki. erőinket elsősorban a kiemelt gyártmányok fej-
lesztésére összpontosítjuk, s olyan új konstrukciókat hozunk létre,
amelyekkel lépést tudunk tartani a műszeripar világméretű, rendki-
vül gyors fejlődésével. csökkenteni kívánjuk az iparág széttagoltsá-
gát is, hiszen 22 vállalatunk, gyárunk és üzemünk jelenleg több
mint száz telephelyen működik. első lépésként megkezdjük az orvosi
műszergyártás összevonását. a tervidőszakban 840 millió forintos be-
ruházási kerettel gazdálkodunk, s ebből a pénzből - elsősorban vi-
déken - ugyancsak korszerű, nagy üzemeket alakítunk ki.
1965-ig öt új gyárat építünk. jövőre elkészül a debreceni orvosi
műszergyár, szekszárdon az elektromechanikus alkatrészek tömeggyár-
tásának központját alakítjuk ki, esztergomban pedig két új nagy lé-
tesítmény kezd meg működését. ezek a beruházások egyben a vidék
iparosítását is segítik, hiszen a műszeripar vidéki dolgozóinak a
száma a második ötéves terv végéig a jelenlegi haterzerről
tizenháromezerre emelkedik.
/folyt. köv./

9.23/n

-12-

bb. 19. / napirenden.....1. folyt./rj

- sok gondot okozott és okoz, hogy a hazai alkatrészyártás
nem előzte meg az iparág egyéb gyártmányainak fejlődését. a kö-
vetkező években ezen a helyzeten változtatni akarunk, a műszeripari
kutató intézetben már létre is hoztunk egy alkatrészfajlesztő labora-
tóriumot, s megszerveztük a tipizált alkatrészek központosított
gyártását. így jövőre 50 millió forint értékű ilyen cikket terme-
lünk.

- jelenleg a magyar műszeripar gyártmányainak jelentős része
eléri a nemzetközi színvonalat, a következő években azonban gondos-
kodnunk kell arról, hogy minden területen felzárkózzunk a legjobbak-
hoz és termékeink világviszonylatban is megállják helyüket. ennek
érdekében bővítjük a tudományos kutatások körét, szorosabb kapcso-
latot teremtünk a magyar tudományos akadémia intézeteivel, az egye-
temek tanszékeivel és a klinikák laboratóriumaival. gondoskodunk
arról is, hogy a kutatásokat megfelelően összpontosítsuk, s az elek-
tronikus, a fizikokémiai és mérés-technikai, az automatikai és folya-
matműszerezési, valamint az optikai és finommechanikai tudományos
kutatás jól felszerelt laboratóriumot, kutatóhelyet kapjon. meggyor-
sítjuk és 1964-végére befejezzük az új műszeripari kutató intézet épí-
tését is hangzott a tájékoztató. /mti/

..-

bb. 26. vízműtársulások alakulnak bács megyében

vid/fm/tnl /fm/rj

1962. november 19.

bács megyében a helyi tanácsok az idén mintegy 24 millió fo-
rintot költöttek a vízvezetékhalózat továbbépítésére. számos köz-
ségben mélyfurású ivókutat fúrtak és törpevízművet építettek. a
kalocsai járás 15 községe közül kilencben már elkészült a vízmű,
hat dunamenti falu ivóvízellátását pedig regionális vízmű építésé-
vel oldják meg. e központi irányítással működő vízműrendszert jövő-
re helyezik üzembe. a bácsalmási járás több községében ugyancsak épül-
nek a törpevízművek.

a falvak ivóvízellátásának javítására jövőre újabb 23 millió fo-
rintot irányoztak elő a megyében. ebből az összegből 10 községben
fejezik be, öt helyen pedig elkezdik a törpevízművek építését. másik
másik nyolc faluban mélyfurású ivókutat fúrtak. az előirányzott
összeget további 10 millió forinttal növeli a megyeszerte megalakuló
községi vízműtársulások által vállalt munka. ezzel lehetővé válik,
hogy a tervezett 33 kilométer főnyomóvezetékén kívül még mintegy
50 kilométerrel bővítsék a falvak utcai vízvezetékhalózatát.

a társulások - amelyeknek szervezését a megye több községében
már megkezdték - részletes terveket készítenek az illető helységek
teljes vízművesítésére. /mti/

..-

9.30/n

-13-

bb 22. a rákóczi-féle szabadságharcról könyv jelent meg
békécsabán

vid fm/tné-lm fm

1962. november 19.

a békécsabai városi tanács végrehajtó bizottságának kiadásában megjelent dr. virágh ferenc gimnáziumi tanár: „2. rákóczi ferenc szabadságharca a körös-maros közben”, című könyve. a 128 oldalas könyv folytatása a szerző „krónikák és históriás énekek a törökkori körös-maros közéről”, címmel tavaly megjelent művének.

az érdekes könyv a rákóczi- szabadságharc eddig kevésbé ismert részleteinek feltárásán kívül betekintést nyújt a kor gazdasági és társadalmi eseményeibe, hadtörténelmébe és a nép életébe is./mti/

--

bb 23. 238 társadalmi munkás t tüntettek ki törökszentmiklóson

vid fm/tné-lm fm

1962. november 19.

törökszentmiklóson kitüntetést alapított a tanács a legjobb társadalmi munkások részére. az első elismerő jelvényeket és okleveleket a napokban adták át a községfejlesztésben kiváló eredményt elért lakosoknak.

az ünnepi összejövetelen elmondották, hogy ebben az évben 3 millió forintot költöttek városfejlesztésre. a tervezett 350 000 forint értékű társadalmi munka helyett 760 000 forint értékű munkát végzett a lakosság. átalakították és parkosították a város főterét. megépült az új bölcsőde, bővítették a strandfürdőt, járdákat építettek. a nagy lélekszámú város egy-egy lakosára 30 forint értékű társadalmi munka jut.

az ünnepségen 27 társadalmi munkás arany-, 57 ezüst, 154 pedig bronzérmét, valamint oklevelet kapott./mti/

--

bb 24. későrómai kori temetőt tártak fel héviz mellett

vid fm/tné-lm fm

1962. november 19.

a héviz melletti dobogókőn a keszthelyi balatoni múzeum régészei befejezték egy későrómai kori temető feltárását. az 1955-ben megkezdett feltárás idején 132 sirt bontottak ki és azokban kerámia és vastárgyakat, bronz- és arany-ékszereket találtak./mti/

--

9.35/n

-14-

Ma

bb 25. színházi autóbuszok járják a göcseji falvakat -
6000 színházbérletes tsz-tag zalában

vid fm/tné szb fm

1962. november 19.

a göcseji, az ōrségi és a hetési falvak lakossága nem is olyan régen csak kalendáriumot olvasott. a kulturforradalom eredményeként már a legkisebb erdei településen is van könyvtár, minden faluba eljutott a film. göcsej, hetés és az ōrség parasztsága az idén újabb nagy lépéssel jutott közelebb a kulturához, művészethez, a színházhoz. kerkakutas, kerkafalva és más községek lakossága sohasem látott színházi előadást, most pedig számosan hat előadásra szóló bérlettel rendelkeznek. az állami déryné színházzal 28 művelődési otthon kötött „teltház”, -egyezséget, s mintegy száz községgel van szerződése a színháznak. a déryné színház zalai előadásainak látogatottsága megkétszereződött a múlt évihez képest. az ugynevezett „istenhátamögötti”, községek lakói közül 6000 tsz-tagnak van színházi bérlete. a termelőszövetkezetek több mint 150.000 forinttal járultak hozzá a tsz-tagság művelődéséhez. az előadásokra színházi autóbuszjáratokat állított be a megyei autóközlekedési vállalat. /mti/

--

bb 27. dankó pista nevét vette fel a jobbágyiban alakult cigány színjátszó együttes

vid fm/tné szb fm

1962. november 19.

nógrád megye egyik mátraaljai községében, jobbágyiban mintegy kétszázan laknak a faluszéli cigánytelepülésen. a felnőttek valamennyien a nógrádi iparmedence üzemében dolgoznak. a cigányfiatalok már évek óta rendszeres látogatói a községi művelődési háznak, s többször közreműködtek egy-egy jól sikerült műsoros esten. régi vágyuk volt azonban, hogy sajátos népi táncokat, és dalaikat vihessék színpadra. a községi tanács és a művelődési ház vezetői támogatták a cigányfiatalok kezdeményezését, s most a művelődési ház öntevékeny együtteseként megalakult jobbágyiban a cigány színjátszó együttes, amely a világhírű primás és nótaköltő: dankó pista nevét vette fel. ezzel a salgótarjáni és a karancsségi együttesek után nógrád megye harmadik cigány színjátszó együttese kezdte meg kulturális tevékenységét. a tagok rendszeresen részt vesznek majd a művelődési ház ismeretterjesztő előadásain, magyar nyelvtanfolyamain és irodalmi rendezvényein is. a dankó pista színjátszó együttes decemberben lép először a nyilvánosság elé. /mti/

--

9.40/n

-15-

Pista

bb 28. háromnapos tudományos tanácskozás kezdődött a síkló-csapágy-anyagokról

t tz/j szb

1962. november 19.

hétfőn reggel a technika házában megkezdődött a síklócsapágyanyagok gazdaságos kiválasztásáról tanácskozó tudományos kongresszus, amelyet a gépipari tudományos egyesület hívott össze a fémkohászati állandó kormánybizottság és az országos magyar bányászati és kohászati egyesület közreműködésével. a háromnapos kongresszuson, amelyen több mint 300 magyar és 11 külföldi - német és csehszlovák - szakember vesz részt, összesen 25 előadás hangzik el, amelyek közül hatot a tanácskozás külföldi résztvevői tartanak.

a kongresszus első előadását czottner sándor nehézipari miniszter tartotta. hangsúlyozta, hogy nálunk ma még sokkal kevésbé takarékoskodnak a drága szinesfémekkel, mint a baráti országokban. előfordult, hogy 680 kilogramm bronzot használtak fel egy mindössze 190 kilogrammos csapágyhoz, de a 20-30 százalékos ráhagyás meglehetősen általános gyakorlatnak tekinthető. hazánkban évente körülbelül 5000 tonna szinesfémot használnak fel a csapágygyártáshoz, és ha ennek értékéből, a 300 millió forintból, csak 5 százalékot takarítanak is meg, ez is évi 15 millió forintot jelentene.

lassan hóditanak teret a csapágygyártásban - mondotta a miniszter - a műanyagok és más újfajta csapágyanyagok, főleg azért, mert ezeknek a tulajdonságáról sem a tervezők, sem a gyártók, sem a fogyasztók nem tájékozottak eléggé. nincs kutató intézetünk, amely egyes konkrét kérdések megoldásához szakszerű tanácsokat adhatna.

megnehezíti a helyzet javulását, hogy ma szinte minden nehézfémöntőde önt bronzcsapágyat, sőt az ólom- vagy ónalapu fémcsapágyakat minden vállalat, még a gépállomások is maguk öntik, éppen ezért előbb-utóbb feltétlenül meg kell teremteni a csapágygyártás központosítását.

a kongresszus kitűnő alkalom a külföldi és hazai kutatási és fejlesztési eredmények feltárására, amelynek révén fejlődésünk ezen a téren jelentős mértékben meggyorsulhat.

/folyt. köv./

10.55/n

-16-

bb 28. /háromnapos tudományos... 1. folyt./- szb

befejezésül a nehézipari miniszter felkérte a kongresszust, tanácskozásai végén dolgozzon ki javaslatot azokról az intézkedésekről, amelyekkel elősegíthető, hogy felújítandó régi és most létesülő új berendezéseinkben egyaránt korszerű nem nagy szinesfém tartalmu csapágyak kerüljenek beépítésre.

ezután dr. stefan fronius drezdai egyetemi tanár előadásával megkezdődött a szakmai tanácskozás. /mti/

..-

bb 29. több mint 60 országos testvérpártjának képviselői vesznek részt az mszmp kongresszusán

t hi/j szb

1962. november 19.

naponta újabb külföldi delegációk érkeznek az mszmp 8. kongresszusára, amelyen a magyar küldötteken kívül több mint 60 külföldi testvérpárt képviselői is részt vesznek majd.

vasárnap a késő esti órákban érkezett meg maas gerardus, a holland kommunista párt központi bizottságának tagja, akit a ferihegyi repülőtéren varró györgy, az mszmp központi bizottságának póttagja üdvözölt.

a lengyel testvérpárt küldöttségét - e. ochabot, a politikai bizottság tagját, a központi bizottság titkárát, josef kowalczykot, a revíziós bizottság tagját és jerzy planinszkyt, a központi bizottság póttagját - a keleti-pályaudvaron apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, cseterki lajos és szilágyi dezső, a központi bizottság tagjai fogadták. jelen volt a fogadásnál henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is.

hétfőn a kora reggeli órákban érkezett meg a csehszlovák delegáció: otakar simunek, a csehszlovák kommunista párt politikai bizottságának tagja, jaroslav havelka és frantisek dvorsky, a központi bizottság tagjai. a küldöttséget a keleti-pályaudvaron fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és szurdi istván, a központi bizottság tagja fogadta. jelen volt az érkezésnél frantisek pisek, a budapesti csehszlovák nagykövet is.

/folyt. köv./

10.00/n

-17-

bb 30. rapacki lengyel külügyminiszter átutazott budapesten

hné szb

1962. november 19.

adam rapacki, a lengyel népköztársaság külügyminisztere, utban belgrád felé, november 18-án átutazott budapesten. a külügyminiszter üdvözlésére a keleti-pályaudvaron megjelent péter jános külügyminiszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, valamint a minisztérium több vezető munkatársa. ott volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete és mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 31. több mint 150.000 távirati üdvözlés, virágözön erzsébet-napra

i kf/tr szb ki

1962. november 19.

az erzsébet nap egyik legkedveltebb népnep hazánkban. a postások szerint minden bizonytal az, hiszen három napja ugyszólván csak az erzsiknek, a bözsiknek, a zsókáknak hordják halmozámra a névnapj jókívánásokat. az üdvözlőlapok száma ezalatt az idő alatt százezrekkel mulja felül a szokásos hétköznapj mennyiséget. november 19-én, erzsébet napon csucsforgalmat bonyolított le a központi táviróhivatal és megerősített sze-

~~.....~~ mélyzettel is alig győzték a munkát. szombat óta szinte szünet nélkül kopogtak a ,,távgépek,, vették, továbbították a köszöntőket. szombaton mintegy 50.000-rel több táviratot ,,dolgoztak fel,, mint egyéb napokon. vasárnap is erős hétköznapj volt a forgalom. harmincezer táviratot küldtek szét az erzsébeteknek. a hétfői napot is számítva több mint 150.000 táviratot kaptak az erzsébetek.

a virágért is jóformán csak az erzsébeteket szolgálja, valószagos virágözönnel. a virágküldő szolgáltatás 185-315 telefonjánál ,,sorbaállnak,, a megrendelőik. az így felvett címekre vasárnap is több mint 250 küldeményt hordtak szét a fővárosban. szerencsájükre néhány napja megnyitották a szolgálat budai fiókját, amely a duna jobb partján lakó címzetteknek viszi a virágküldeményeket. hétfőn még egy kocsi és két motoros küldőcőt is munkába állítottak a nagytömegű megrendelés teljesítésére. s hogy milyen virágot küldenek leginkább az erzsébeteknek? rózsát, rózsát és rózsát, elsőosztályut, hosszuszárut, s elsősorban pirosat. /mti/

--

le

11.50/n

-18-

bb 32. a salgótarjáni üvegyár dolgozói hétfőn teljesítették évi exporttervüket

vid te-lm ki

1962. november 19.

a salgótarjáni üvegyár dolgozói kongresszusi felajánlásukban többek között vállalták, hogy évi exporttervüket a kongresszus megnyitásáig teljesítik. a salgótarjáni üvegesek, fuvók, csiszolók és festők állták szavukat. a kongresszus megnyitásának előestéjén, hétfőn már tervén felüli export szállítmányok hagyták el a gyárat. az egyik vasuti kocsi afrikai kereskedelmi cég megrendelésére festett poharakkal és kelyhekkel megrakottan, a másik vagon kanada részére a legfinomabb csiszolt üvegaruval tele gördült ki a gyár udvaráról. ugyancsak hétfőn hagyta el a gyárat orvos-egészségügyi műszerekkel és mérőhengerekkel teli vasuti kocsi is. ez a szállítmány a szovjetunióba indult. egész évi, összesen 23 millió forintos exporttervét így már több mint félmillió forint értékkel tetézte meg a salgótarjáni üvegyár. /mti/

--

bb 33. tulteljesítették kongresszusi vállalásukat a tatabányai cement- és mészmű dolgozói

vid te-lm -cz

1962. november 19.

a tatabányai cement- és mészművek dolgozói a kongresszusi versenyben jelentősen csökkentették a veszteség időt, növelték a berendezések teljesítőképességét, s így a dolgozók a vállalt egy százalék helyett 3.5 százalékkal teljesítették tul termelékenységü tervéket. hétfőn a klinkerégetők és a karbantartók rövid tanácskozásán vitatták meg, hogyan csökkenthetik a legnagyobb égetőkemence nagyjavítási idejét. végül is több mint száz kőműves, lakatos és villanyszerelő ajánlotta fel, hogy a tervezettnél négy nappal korábban átadják a kijavított kemencét. ez az előny azt jelenti, hogy ezer tonnával több klinkert égethetnek. /mti/

--

12.05/n

-19-

le

bb 34. budapestre érkezett a szovjetunió kommunista pártjának küldöttsége

t hi/gk-lm -cz

1962. november 19.

hétfőn, 11-18-as jelzésű különrepülőgépen budapestre érkezett a szovjetunió kommunista pártjának küldöttsége, amely ott Kuuszinnenek, az szkp központi bizottsága elnökségi tagjának vezetésével részt vesz a magyar szocialista munkáspárt 8. kongresszusán. a delegáció tagjai: borisz ponomarjov, a központi bizottság titkára, ivan kebin, az szkp központi bizottságának tagja, az észk kommunista párt központi bizottságának első titkára, nyina pernacs, az ukrán kommunista párt harkovi területi bizottságának titkára. a küldöttség ötödik tagja, v. i. usztyinov, a szovjetunió magyarországi nagykövete, budapesten csatlakozott a delegációhoz.

a vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, gáspár sándor, a politikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkárai, révész géza, a központi bizottság tagja, hazánk moszkvai nagykövete. /mti/

..-

12.58/n

bb 37. tíz cementszállító autó terven felül

i sl/tr szb vg

1962. november 19.

a csepel autógyárból hétfőn a szabad kikötőbe szállították azt a 10 cementszállító gépkocsit, amelynek elkészítését a gyár dolgozói a pártkongresszus tiszteletére terven felül vállalták. a 7 tonnás különleges teherautók gyártására az üzem kollektívája a megürt-tel szocialista szerződést kötött, amely a gyártási módszerek korszerűsítését, az üzem teljesítőképességének fokozását is magában foglalja. e szerződés alapján a legbonyolultabb forgácsolási munkák elvégzéséhez célgépeket helyeztek üzembe, a szerelődét pedig úgy szervezték át, hogy az eddigi kettő helyett most már három szerelőszalag működik, ahol kizárólag cementszállító autókat gyártanak. ezzel e rendkívül keresett jármű nagyüzemi gyártása is lehetővé vált, s az idén több mint 500 cementszállító autót gyártanak a szovjetunió, bulgária, románia és irak részére. a három és félmillió forintot érő tíz terven felüli gépkocsit a szovjetunióba exportálják. /mti/

..-

-20-

13.37/n

14.20

le

bb 36. a kongresszusi verseny eredményei baranyában

vid te szb ki

1962. november 19.

a mecseki iparvidék több mint száz üzemében, vállalatainál hangoshiradók, versenytáblák egész sora ad számot arról, hogy a baranyai dolgozók milyen eredményekkel köszöntötték a pártkongresszust.

sikeresen teljesítették kongresszusi vállalásukat a bányászok. a komlóiak például terven felül 40.000 tonna gázszénét szállítottak dunaujvárosba. jelentősen növekedtek a földalatti teljesítmények. a műszakonként egy-egy dolgozóra jutó kitermelt szén 24 kilóval több a tervezettnél, ami kedvezően hatott az önköltség alakulására. a komló bányászok tonnánként három forint 71 fillérrel termelik olcsóbban a szénét, mint ahogy az idei tervük előírja.

a pécsi szénbányászati tröszt szakemberei nagy eredményről adhatnak számot. lényegében befejeződött a bányüzemek öt évvel ezelőtt megkezdett, nagyszabású rekonstrukciója, amelyre több-százmillió forintot költöttek. a pécsi bányák fejtséinek, vágatainak 85 százaléka korszerű fémtámokkal biztosított. a tröszt épített mintaüzemében, vasason teljesen megszüntették az egyik legnehezebb bányász munkát, a csillézést. a legfrissebb értékelés szerint a kongresszusi versenybe benevezett 25 fejtési csapat március óta hétfőig nyolcezer csille szénrel többet kitermelt napszintre mint amennyit tervük előírta, a feltároló brigádok pedig 82 méter vágatot hajtottak ki terven felül.

baranya egyik legfiatalabb nagyüzeme, a mohácsi farostlemezyár dolgozói november 19-ig csaknem hatmillió forint értékű megtakarítást értek el. a kongresszusi verseny eredménye, hogy az év első negyedében hibájukon kívül keletkezett másfél ezer köbméter farostlemez adósságot törlesztettek, sőt eddig esedékes évi tervüket 700 köbméter farostlemezzel már meg is tetézték.

a sphiana gépgyárban az exportgépek határidő előtti szállításával köszöntik a kongresszust. a szovjet konzervgyárak részére készített berendezéseket tíz-tizenöt nappal a határidő előtt indítják utnak.

a kongresszusi verseny eredménye az is, hogy a pécsét és sellyét összekötő 44 kilométeres korszerű út hat héttel a határidő előtt elkészült. így december vége helyett hétfőn megindulhatott a forgalom. ezzel baranya minden járási központja kitűnő uttal kapcsolódik a megyeszékhelyhez. /mti/

..-

-21-

13.41/n

14.20

le

bb 35. rendkívüli feladatok megoldását segíti a kongresszusi verseny a wilhelm pieck gyárban

vid te szb ki

1962. november 19.

a wilhelm pieck vagon- és gépgyár dolgozói valóságos offenzívát indítottak, hogy pótolják a harmadik negyedévben főleg az anyagegészségi és kooperációs nehézségekből keletkezett elmaradást, elsősorban a vagongyáregységénél és a hidüzemben. megkérték a más személykocsik szállításával és az export vasuti hálókocsikkal, s a motorkocsiknál sem tudták tartani az előírt ütemet. az évi feladatot 35 százalékat kell a negyedik negyedévben teljesíteni, ami példátlan erőfeszítést kíván.

az üzemek dolgozói pótvállalásokat tettek, a műszakiak pedig részletes ütemtervet készítettek, amely szerint naponként ellenőrizhetik a végzett munkát. az üzemi párt végrehajtó bizottság minden segítséget megad a dolgozóknak, többek között felvette a kapcsolatot más vállalatok kommunistáival, hogy az anyagokat, alkatrészeket határidőre szállítsák. a gyár vezérigazgatója, a szakosztályvezetővel egyetértésben, külön megbízottat küldött a vagongyáregységhez az egyiptomi és lengyel exportra készülő vasuti hálókocsik, illetve motorkocsik gyártásának irányítására.

mindehhez az erőfeszítéshez a tömegméretűvé vált kongresszusi verseny adja meg a lehetőséget. a brigádok száma háromszázötvennégyre emelkedett, s ezek közül 130 versenyez a szocialista cím elnyeréséért is. a verseny első sikere már mutatkozik abban, hogy a napokban próbára bocsáthatják a gyár egyik legfontosabb idej új gyártmányának, az egyesült arab köztársaság megrendelésére készülő, légkondicionáló berendezéssel ellátott, vasuti hálókocsi első példányát. /mti/

--

bb 42. teljesítették exporttervüket az esztergomi műszeripari művek dolgozói

vid te szb ki

1962. november 19.

az esztergomi műszeripari művek hétfőre teljesítették évi export-tervüket. ez az eredmény azért is jelentős, mert az idén 18 új gyártmányt vezettek be. többek között csaknem 500 autoklávot, több mint 700 termosztátot, 800 laboratóriumi szekrényt készítettek külföldi megrendelők, elsősorban a szovjetunió számára. /mti/

--

13.48/n

-22-

14.30

le

bb 39. az amerikai-magyar idegenforgalom fejlesztéséről tárgyalt az egyesült államokban az ibusz vezérigazgatóhelyettese

i tz/vg-lm vg

1962. november 19.

most érkezett haza az amerikai egyesült államokból dr. marton jános, az ibusz vezérigazgatóhelyettese, aki résztvett az amerikai idegenforgalmi irodák országos szövetségének las vegas-i kongresszusán, amelyen a szocialista táborból rajta kívül még a szovjet inturiszt utazási iroda elnöke volt jelen.

amint hazaérkezése után az mti munkatársának elmondotta, a kongresszus mintegy 2000 résztvevője a bonyolult nemzetközi helyzet ellenére is a legnagyobb megértésben is bizakodó hangulatban tárgyalta meg a nemzetközi idegenforgalom időszzerű kérdéseit.

a magyar küldöttség tagjainak módjuk volt részint a munkabizottságokban, részint a kongresszus egyes résztvevőivel folytatott megbeszéléseik során eredményesen képviselni idegenforgalmi érdekeinket. különösen biztatónak voltak azonban a kongresszus után los angelesben, san franciscoban, clevelandben, new yorkban, torontóban és montrealban különböző idegenforgalmi vállalatokkal folytatott tárgyalásaik, valamint találkozásuk az amerikai nagyvárosokban élő magyar kolóniákkal.

sikerült elérniük például azt, hogy az american express, a világ legnagyobb idegenforgalmi vállalata a jövőben budapestet is beilleszti a különböző fővárosok megtekintésére szervezett kirándulásainak programjába. eredményes tárgyalásokat folytattak a magyar szakemberek arról is, hogy milyen módon és mértékben kapcsolódhatnak be idegenforgalmunk fejlesztésébe egyes külföldi repülőársaságok.

az amerikai tárgyalások következményeképpen remélhető, hogy a jövőben jelentősen fog növekedni az amerikából érkező turisták száma, mégpedig nemcsak a hazalátogató amerikai magyaroké. /mti/

--

bb 45. reklámfoto kiállítás

k sz/tr-lm vg

1962. november 19.

nyílik kedden délután az mti tanács körüti vadas ernő kiállítási termében. a kiállítás érdekes anyaga december 22-ig tekintendő meg hétfő kivételével naponta 12-19 óra között, vasárnap- és ünnepnapokon pedig 10-től 14 óráig. /mti/

--

13.50/n

-23-

14.30

le

bb 44. időjárásjelentés

tm szb 1962. november 19.

a meteorológiai intézet jelenti november 19-én, hétfőn 13 órakor:

felhős idő esőkkel

az elmúlt 24 óra folyamán európa nyugati felében folytatódott a hideg levegő délfelé tartó áramlása. ennek hatására a skandináv félszigeten, a brit szigeteken, közép-európa északi államaiban, a benelux államokban, francia, sőt spanyolországban is kisebb, jó részét átfut-jellegű havazások voltak. kelet- és észak-európában viszont az észak felé áramló enyhe levegő okoz kiterjedt esőket, illetve havazást. hazánkban tegnap erősen felhős, párás, sokfelé esős volt az idő. a csapadék mennyisége a dunántul északnyugati tájain, továbbá a duna-tisza közének nagy részén és a tiszántul általában 3-9, a nagykanizsa-székesfehérvár-esztergom irányban húzódó 40-80 kilométer széles sávban 11-20, az ország többi részén pedig 9-11 milliméter között volt. az északkeleti és a délkeleti megyékben 1-4 órán át süttött a nap. a hőmérséklet a nap folyamán a nyugati országhatár közelében nem haladta meg az 1-4 fokot, az ország többi részén azonban 5-10 fokra emelkedett.

ma hajnalban a nyugati határvidéken mínusz 2, plusz 2, a dunántul a délkeleti részek kivételével 2-5, máshol 5-7 fokig hűlt le a levegő.

ma délelőtt az ország déli felében kisebb esők voltak, a dunántul északi felében viszont többhelyen felszakadozott a felhőzet.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 4.2 fok volt, 0.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig: felhős, párás idő, esőkkel. nyugaton és a magasabb hegyeken helyenként havaseső. mérsékelt, időnként élénkebb délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a dunántul és északkeleten mínusz 1 - plusz 3, máshol plusz 3-7, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 7-10, nyugaton 3-6 fok között.

a duna vízállása ma reggel 165 centiméter. /mti/

-. -

13.55/n

-24-

14.05 ✓

bb 40. csúcseredmények a csepeli papírgyár üzemében

i sz/tr-lm vg

1962. november 19.

a könnyűipari minisztérium papíripari igazgatóságának hétfői értékelése szerint a papírgyárak versenyében eddig a csepeli üzem bizonyult a legjobbnak. a csepeli papírgyártók már teljesítették a gazdaságosabb termelésre vonatkozó versenyvállalásukat, s csaknem 500 tonna nátron papírzsákokat és 700 tonna hullámlamezt készítettek terven felül. a kongresszust megelőző napokban csúcseredményekkel dolgoztak a papírgyártó gépsorok. az egyes gép például a kötelező 27.7 tonna napi termelése helyett az utóbbi időben rendszeresen elérte a 30 tonnát, sőt volt olyan nap, amikor 36 tonna papír készült a gépsoron. a kettős, ötös és hatos gép dolgozói ugyancsak túlszárnyalták minden eddigi eredményüket. a legnagyobb gépsornál, a négyesnél, ahol most műszaki nátronpapír készül, a napi teljesítmény a 62-65 tonnát is eléri a kötelező 58.5 tonna helyett. a zsákfeldolgozó és a hullámdobozkészítő üzemekben is rekordteljesítményt hozott a múlt héten a kongresszusi verseny. /mti/

bb 41. hengerlési rekord a dunaujvárosi meleghengerműben

vid te-lm ki

1962. november 19.

a dunai vasmű meleghengerművében a nagyjavítás utáni második napon, vasárnap, az előnyújtó sor hengerészei az eddigi legnagyobb napi termelést érték el. a hengerészek sikerét előmozdították a forrasztárok, akik elégedő meleg öntecset adtak az előnyújtó sornak, ahol jól működtek a kicserélt, vagy kijavított berendezések.

vasárnap silye imre mérnök kollektívája, az aurora brigádmivel a meleghengerműben vasárnap van a heti műszakváltás-kétszer, éjszaka és délután is dolgozott. a silye műszak így együttesen majdnem teljes egészében teljesítette az egész nyújtósor napi tervét. német lászló mérnök kollektívája, az akarat brigád hengerészei is becsülettel helytálltak. az aurora és az akarat hengerész brigádok vasárnap 1909 tonna öntecs hengerlésével új üzemi rekordot állítottak fel. /mti/

bb 46. őszi-téli divattanácsadás

t re/tr-lm vg

1962. november 19.

a belkereskedelmi tanács körút 8 szám alatti bemutatótermében hétfőn délelőtt őszi-téli divattanácsadó kiállítás nyílt. a vállalat két hétig tartó kiállításán a divatszakkértők tanácsosai szolgálnak az érdeklődőknek a ruhavásárlásnál és tájékoztató adnak, melyek a legdivatosabb táskák, kalapok, kendők és az öltözködés egyéb kiegészítői. a kiállítás és a tanácsadás azt a célt szolgálja, hogy a karácsony előtti vásárlásokat megkönnyítse. /mti/

14.04/n

14.05 ✓

-25-

le

bb 38. fotocellás futószalag segíti a termelékenység növelését a hódmezővásárhelyi mérleggyárban

vid te-lm ki

1962. november 19.

a hódmezővásárhelyi mérleggyár műszaki dolgozói a párt-kongresszus tiszteletére új típusú, fotocellás vezérlésű futószalagot szerkesztettek és készítették a gyorsmérlegek szerelésének gyorsítására, ugyanis ezekből gyártják a legnagyobb mennyiséget, az idén több mint ötezret.

a futószalagon a mérlegeket ütemesen állítják össze. a megfelelő műveletek befejezése után, meghatározott időközönként óraműves - fotocellás berendezés vezényli a futószalagot egy „lépéssel”, tovább. a fotocella az előtte haladó sötét filmszalagon „figyeli”, az idő múlását, s amikor a film világos kockája halad el előtte, jelt ad a futószalagot továbbító szerkezetnek.

pálinkó rezső brigádja hamar megbarátkozott a munkájukat irányító berendezéssel. azelőtt műszakonként husz mérleget állítottak össze, most pedig 25 gyorsmérleg kerül le a szalagról, az a tervük, hogy hamarosan huszonhétre növelik a műszakonként elkészülő mérlegek számát./mti/

--

bb 48. csuklás autóbusz a főváros és dunaujváros között

vid te-lm ki

1962. november 19.

a mávaut az első távolsági csuklás autóbuszt kísérletképpen budapest és dunaujváros között állította forgalomba. a 65 ülő és 15 állóhelyes autóbusz naponta kétszer fordul a főváros és a kohászváros között. a jegyeket ülőkalauz árusítja, a kocsit külön motor fűti./mti/

--

14.42/n

-28-

bb 49. decemberben hatvan-szolnok-győr-szob és más pest-környéki állomások által határolt térségben utasáramlási térképet készít a máv - gyorsabbak lesznek és kevésbé zsúfoltak a munkásvonatok

t hbj/sze szb vg

1962. november 19.

évek óta - nyugodtan mondhatjuk, hogy százezrek - panaszkodnak, hogy csúcsforgalom idején a pestkörnyéki munkásvonatok zsúfoltak, lassúak, tehát korareggel és koradélután még a lépcsőn is utaznak utasok. a máv igyekezett ezen a helyzeten javítani, jobb vonóerővel, s nagyobb szerelvényekkel közlekedtetni a munkásvonatokot. ennek köszönhető, hogy budapest és hatvan között 25, budapest és cegléd között husz perccel rövidült meg a menetidő. a munkásvonat-forgalom javítására most a tudomány segítségét is kérte a máv. az építőipari és közlekedési műszaki egyetem segítségével a budapesti igazgatóság vonalain - a hatvan-szolnok-szabadbattyán-pusztaszabolcs-győr-szob és budapest vonalakon nagyszabású utasáramlási vizsgálatot tart. tudakolja a többi között, hogy a munkás, illetve tanulójegyekkel utazók a nap melyik szakában utaznak budapestre, illetve vissza, a munkásvonatról melyik fővárosi megállóra szállnak le, s utána milyen közlekedési eszközt vesznek igénybe munkahelyük elérésére.

az utasszámlálás részleteiről hétfőn osászár László, a máv forgalmi és kereskedelmi szakosztály helyettes vezetője és Kádas Kálmán egyetemi tanár, az építőipari- és közlekedési műszaki egyetem közlekedési üzemmérnöki karának dékánja tájékoztatta a sajtó képviselőit. elmondották:

- decemberben a főváros környékéről a budapesti üzemekbe „bejáró”, dolgozóknak érvényesíteniük kell vasuti igazolványaikat. hogy külön fáradságtól megkíméljük az érdekelteket, felkérjük őket: a vasuti igazolványhoz szükséges igazolásokkal együtt töltsék ki az adatszolgáltató lapot, amely tájékoztatja a máv-ot, mikor, honnan, ki és hova utazik. az adatok feldolgozása után látjuk, melyik vonalon kell sűríteni a munkásjáratokat, hol kell nagyobb szerelvényeket közlekedtetni, s egyéb, a forgalom irányítására fontos adathoz juthatunk. ha az adatok rendelkezésre állnak, a forgalom gyorsítására megtehetjük a szükséges intézkedéseket.

- a máv együttműködve az építőipari- és közlekedési műszaki egyetemen elsősorban méri fel a budapest-környéki munkásvonatok igénybevételét és készíti el a munkásvonatokra vonatkozó utasáramlási térképet. a következőkben azt vizsgálja, hány utas vált jegyet a budapesti pályaudvarok n és egyetlenegy napon hányan érkeznek budapestre. a szakemberek majd mindezekből következtetnek arra, hol kell sűríteni a járatokat, milyen intézkedésekkel segítheti a máv a kényelmesebb utazást. /mti/

--

15.25/a

- 29 -

bb 38. fotocellás futószalag segíti a termelékenység növelését a hőmezővásárhelyi mérleggyárban

vid te-lm ki

1962. november 19.

a hőmezővásárhelyi mérleggyár műszaki dolgozói a pártkongresszus tiszteletére új típusú, fotocellás vezérlésű futószalagot szerkesztettek és készítették a gyorsmérlegek szerelésének gyorsítására. ugyanis ezekből gyártják a legnagyobb mennyiséget, az idén több mint ötezret.

a futószalagon a mérlegeket ütemesen állítják össze. a megfelelő műveletek befejezése után, meghatározott időközönként óraműves - fotocellás berendezés vezényli a futószalagot egy „lépéssel”, tovább. a fotocella az előtte haladó sötét filmszalagon „figyeli”, az idő múlását, s amikor a film világos kockája halad el előtte, jelt ad a futószalagot továbbító szerkezetnek.

pálinkó rezső brigádja hamar megbarátkozott a munkájukat irányító berendezéssel. azelőtt műszakonként husz mérleget állítottak össze, most pedig 25 gyorsmérleg kerül le a szalagról. az a tervük, hogy hamarosan huszonhétre növelik a műszakonként elkészülő mérlegek számát./mti/

--

bb 48. csuklás autóbusz a főváros és dunaujváros között

vid te-lm ki

1962. november 19.

a mávaut az első távolsági csuklás autóbuszt kísérletképpen budapest és dunaujváros között állította forgalomba. a 65 ülő és 15 állóhelyes autóbusz naponta kétszer fordul a főváros és a kohászváros között. a jegyeket ülőkalauz árusítja, a kocsit külön motor fűti./mti/

--

14.42/n

-28-

bb 49. decemberben hatvan-szolnok-győr-szob és más pest-környéki állomások által határolt térségben utasáramlási térképet készít a máv - gyorsabbak lesznek és kevésbé zsúfoltak a munkásvonatok

t hbj/sze szb vg

1962. november 19.

évek óta - nyugodtan mondhatjuk, hogy százezrek - panaszkodnak, hogy csúcspingalom idején a pest-környéki munkásvonatok zsúfoltak, lassúak, tehát korareggel és koradélután még a lépcsőn is utaznak utasok. a máv igyekezett ezen a helyzeten javítani, jobb vonóerővel, s nagyobb szerelvényekkel közlekedtetni a munkásvonatokot. ennek köszönhető, hogy budapest és hatvan között 25, budapest és cegléd között husz perccel rövidült meg a menetidő. a munkásvonat-forgalom javítására most a tudomány segítségét is kérte a máv. az építőipari és közlekedési műszaki egyetem segítségével a budapesti igazgatóság vonalain - a hatvan-szolnok-szabadbattyán-pusztaszabolcs-győr-szob és budapest vonalakon nagyszabású utasáramlási vizsgálatot tart. tudakolja a többi között, hogy a munkás, illetve tanulójegyekkel utazók a nap melyik szakában utaznak budapestre, illetve vissza, a munkásvonatról melyik fővárosi megállóra szállnak le, s utána milyen közlekedési eszközt vesznek igénybe munkahelyük elérésére.

az utasszámlálás részleteiről hétfőn osászár lászló, a máv forgalmi és kerekfedelmi szakosztály helyettes vezetője és kádas kálmán egyetemi tanár, az építőipari- és közlekedési műszaki egyetem közlekedési üzemmérnöki karának dékánja tájékoztatta a sajtó képviselőit. elmondották:

- decemberben a főváros környékéről a budapesti üzemekbe „bejáró”, dolgozóknak érvényesíteniük kell vasuti igazolványaikat. hogy külön fáradságtól megkíméljük az érdekelteket, felkérjük őket: a vasuti igazolványhoz szükséges igazolásokkal együtt töltsék ki az adatszolgáltató lapot, amely tájékoztatja a máv-ot, mikor, honnan, ki és hova utazik. az adatok feldolgozása után látjuk, melyik vonalon kell sűríteni a munkásjáratokat, hol kell nagyobb szerelvényeket közlekedtetni, s egyéb, a forgalom irányítására fontos adathoz juthatunk. ha az adatok rendelkezésre állnak, a forgalom gyorsítására megtehetjük a szükséges intézkedéseket.

- a máv együttműködve az építőipari- és közlekedési műszaki egyetemen első ízben méri fel a budapest-környéki munkásvonatok igénybevételét és készíti el a munkásvonatokra vonatkozó utasáramlási térképet. a következőkben azt vizsgálja, hány utas vált jegyet a budapesti pályaudvarok n és egyetlenegy napon hányan érkeznek budapestre. a szakemberek majd mindezekből következtetnek arra, hol kell sűríteni a járatokat, milyen intézkedésekkel segítheti a máv a kényelmesebb utazást. /mti/

--

15.25/a

- 29 -

bb 50. magyar kőolajmérnökök az eri szénhidrogénipari főiskoláján

i szf/sze szb vg

1962. november 19.

az entenazionale idrocarburi, az olasz állami kőolaj- és földgázipari vállalat, milano melletti központjában szénhidrogénbányászati és feldolgozási főiskoláján továbbképzésben részesítik az iparág szakembereit. a főiskola ösztöndíjas helyeire külföldi kőolajmérnököket is felvesznek. a legutóbbi befejezett évfolyamra öt magyar mérnök, az országos kőolaj- és földgázipari tröszt kutató-laboratóriumi, illetve gépészeti szakembere is elnyerte az eri ösztöndíját. egy évig hallgatták a főiskolának a legújabb kutatási-, bányászati és feldolgozási módszerekről szóló előadásait, majd üzemi gyakorlaton voltak a szicíliai olajmezőkön és az északolaszországi földgáztelepeken. a továbbképző akadémia sikeres elvégzése után a magyar szakemberek nemrég tértek haza.

a most kezdődő újabb egyéves akadémiaára három magyar mérnök, egy termelési, egy termodinamikai kutató, valamint egy automatizálási szakember nyert ösztöndíjat. a magyar ösztöndíjasok hétfőn utaztak el olaszországba. /mti/

..-

bb 51. figyelmetlen gyalogjárók - súlyos közlekedési balesetek

i bc/tm szb sr

1962. november 19.

a szent istván körut és a jászai mari tér torkolatánál braun lászló, budapesti lakos figyelmetlenül haladt át az uttesten, s egy 66-os villamos elütötte. a vigyázatlan gyalogjáró súlyosan megsérült. kórházba szállították.

a lenin körut és a dob utca torkolatában bozóki ágnes 16 éves tanulót, aki figyelmetlenül ment át a tulsó oldalra, elütötte egy 4-es villamos. a leány súlyosan megsérült és kórházba került.

a 3. kerületi kolosy tér 1/c számú ház előtt mayerböck mihály 73 éves nyugdíjast, mert szabálytalanul haladt át az uttesten, elütötte egy berva motorkerékpáros. az idős embert könnyű sérüléssel kórházba szállították.

a 9. kerületi ecseri uton, a fuvartelepi megállónál szukman pál 65 éves nyugdíjas a síneken ment át, megcsúszott, s egy szembe jövő 13-as jelzésű villamos elütötte. szukman pált könnyű sérüléssel kórházba szállították.

a 8. kerületi kerepesi uti hév végállomásnál kah henrik, 50 éves budapesti lakos cb 48-74 reoszámú személygépkocsijával, mert a megengedettnél gyorsabban hajtott, s nem rendelkezett kellő jártassággal a vezetésben, a felsővezeték tartó oszlopnak ütközött. a gépkocsivezető könnyebben megsérült. kórházba szállították. /mti/

..-

15.34/a

- 30 -

bb 52. német professzorok érkeztek hazánkba az ndk-ból

k/hi/m/sr

1962. november 19.

a tit meghívására hazánkba érkeztek az ndkból dr. gerhard jannermann, dr. olof klohr és dr. horst wolffgramm professzorok. a vendégek több vidéki városban előadásokat tartanak, valamint tanulmányozzák a tit munkáját. /mti/

..-

bb 53. becsülettel teljesítették kongresszusi vállalásaikat a mezőgazdasági üzemek dolgozói - sok ezer mázsa terven felül értékesített hus, jó minőségű szántás - vetés - 30.000 tagja van a szocialista címért küzdő brigádoknak

vid/ö /z/hné/m/ká

1962. november 19.

a párt általános politikája iránti bizalom nagy arányokban bontakoztatta ki az idén mezőgazdasági üzeinkben a szocialista munkaversenyt. csak az állami és erdőgazdasági, a vízügyi és gép-állomási, illetve általában az állami irányítás alá tartozó üzemek dolgozói félmilliárd forintnyi felajánlást tettek a kongresszus tiszteletére. széleskörűen kapcsolódtak be a versenybe a fiatalok, s ugyanígy a szakemberek is. teret hódítottak a verseny magasabb szintű, kollektív formái. a különböző ifjúsági brigádok vetélkedésében mintegy 130.000-en vettek részt. a szocialista brigádmozgalom gyorsütemű terjedésére jellemző, hogy ebben az évben már a szocialista címért küzdő brigádok száma is magasabb volt, mint 1959-ben az összes résztvevőké. akkor még mindössze 1500-an, ez évben pedig már több mint 30.000-en vettek részt a mozgalomban.

széleskörűen neveztek be a kongresszus tiszteletére indult országos mérvű vetélkedésbe a szövetkezeti gazdák is. csongrád megye 160 termelőszövetkezete közül 88 vett részt a versenyben, heves megyében 110, békés megyében 114, borsod megyében pedig csaknem 200 közös gazdaság indított versenyt a hozamok növeléséért, a termelési költségek csökkentéséért. a szövetkezeti gazdák családtagjai a falusi asszonyok, lányok körében országszerte elterjedt az a mozgalom, amelynek résztvevői arra vállalkoztak, hogy év végéig legalább 200 munkaegység értékű közös munkát végeznek. a mozgalmat kezdeményező komárom megyében több mint 5000 asszony és lány vett részt a vetélkedésben. nagy részük máris elérte a 200 munkaegységet, nem egy helyen pedig, mint például a csolnoki virágzó és a tarjáni haladás termelőszövetkezetben, már túl is szárnyalták a megállapított szintet. /folyt.köv./

16.00/a

- 31 -

16.30

KG

bb 50. magyar kőolajmérnökök az eni szénhidrogénipari főiskoláján

i szf/sze szb vg

1962. november 19.

az entenazionale idrocarburi, az olasz állami kőolaj- és földgázipari vállalat, milano melletti központjában szénhidrogénbányászati és feldolgozási főiskoláján továbbképzésben részesítik az iparág szakembereit, a főiskola ösztöndíjas helyeire külföldi kőolajmérnököket is felvesznek, a legutóbbi befejezett évfolyamra öt magyar mérnök, az országos kőolaj- és földgázipari tröszt kutató-laboratóriumi, illetve gépészeti szakembere is elnyerte az eni ösztöndíját. egy évig hallgatták a főiskolán a legújabb kutatási-, bányászati és feldolgozási módszerekről szóló előadásait, majd üzemi gyakorlaton voltak a szicíliai olajmezőkön és az északolaszországi földgáztelepeken. a továbbképző akadémia sikeres elvégzése után a magyar szakemberek nemrég tértek haza.

a most kezdődő újabb egyéves akadémiaára három magyar mérnök, egy termelési, egy termodinamikai kutató, valamint egy automatizálási szakember nyert ösztöndíjat. a magyar ösztöndíjasok hétfőn utaztak el olaszországba. /mti/

..-

bb 51. figyelmetlen gyalogjárók - súlyos közlekedési balesetek

i bc/tm szb sr

1962. november 19.

a szent istván körút és a jászai mari tér torkolatánál braun lászló, budapesti lakos figyelmetlenül haladt át az uttesten, s egy 66-os villamos elütötte. a vigyázatlan gyalogjáró súlyosan megsérült. kórházba szállították.

a lenin körút és a dob utca torkolatában bozóki ágnes 16 éves tanulót, aki figyelmetlenül ment át a tulsó oldalra, elütötte egy 4-es villamos. a leány súlyosan megsérült és kórházba került.

a 3. kerületi kolosy tér 1/c számú ház előtt mayerböck mihály 73 éves nyugdíjast, mert szabálytalanul haladt át az uttesten, elütötte egy berva motorkerékpáros. az idős embert könnyű sérüléssel kórházba szállították.

a 9. kerületi ecseri uton, a fuvartelepi megállónál szukman pál 65 éves nyugdíjas a síneken ment át, megcsúszott, s egy szembejövő 13-as jelzésű villamos elütötte. szukman pált könnyű sérüléssel kórházba szállították.

a 8. kerületi kerepesi uti hév végállomásnál kah henrik, 50 éves budapesti lakos cb 48-74 reoszámú személygépkocsijával, mert a megengedettnél gyorsabban hajtott, s nem rendelkezett kellő jártassággal a vezetésben, a felsővezeték tartó oszlopnak ütközött. a gépkocsivezető könnyebben megsérült. kórházba szállították. /mti/

..-

15.34/a

- 30 -

bb 52. német professzorok érkeztek hazánkba az ndk-ból

k/hi/m/sr

1962. november 19.

a tit meghívására hazánkba érkeztek az ndkból dr. garhard jannermann, dr. olof klohr és dr. horst wolffgramm professzorok. a vendégek több vidéki városban előadásokat tartanak, valamint tanulmányozzák a tit munkáját. /mti/

..-

bb 53. becsülettel teljesítették kongresszusi vállalásaikat a mezőgazdasági üzemek dolgozói - sok ezer mázsa terven felül értékesített hus, jó minőségű szántás - vetés - 30.000 tagja van a szocialista címert küzdő brigádoknak

vid/ö /z/hné/m/ká

1962. november 19.

a párt általános politikája iránti bizalom nagy arányokban bontakoztatta ki az idén mezőgazdasági üzemekben a szocialista munkaversenyt. csak az állami és erdőgazdasági, a vízügyi és gépállomási, illetve általában az állami irányítás alá tartozó üzemek dolgozói félmilliárd forintnyi felajánlást tettek a kongresszus tiszteletére. széleskörűen kapcsolódtak be a versenybe a fiatalok, s ugyanígy a szakemberek is. teret hódítottak a verseny magasabb szintű, kollektív formái. a különböző ifjusági brigádok vetélkedésében mintegy 130.000-en vettek részt. a szocialista brigádmozgalom gyorsütemű terjedésére jellemző, hogy ebben az évben már a szocialista címert küzdő brigádok száma is magasabb volt, mint 1959-ben az összes részvevőké. akkor még mindössze 1500-an, ez évben pedig már több mint 30.000-en vettek részt a mozgalomban.

széleskörűen neveztek be a kongresszus tiszteletére indult országos mérvű vetélkedésbe a szövetkezeti gazdák is. csongrád megye 160 termelőszövetkezete közül 88 vett részt a versenyben, heves megyében 110, békés megyében 114, borsod megyében pedig csaknem 200 közös gazdaság indított versenyt a hozamok növeléséért, a termelési költségek csökkentéséért. a szövetkezeti gazdák családtagjai a falusi asszonyok, lányok körében országsszerte elterjedt az a mozgalom, amelynek részvevői arra vállalkoztak, hogy év végéig legalább 200 munkaegység értékű közös munkát végezzenek. a mozgalmat kezdeményező komárom megyében több mint 5000 asszony és lány vett részt a vetélkedésben. nagy részük máris elérte a 200 munkaegységet, nem egy helyen pedig, mint például a csolnoki virágzó és a tarjáni haladás termelőszövetkezetben, már túl is szárnyalták a megállapított szintet. /folyt.köv./

16.00/a

16.30

KG

- 31 -

bb 53. /becsülettel ... 1. folyt./ m

a verseny eredményei szinte minden esetben közvetlenül érintették a szövetkezeti gazdákat csak úgy, mint a városok és ipartelep-pek fogyasztóit, szemléltető e tekintetben az állatforgalmi válalalat somogy megyei igazgatóságának statisztikája. ennek tanúsága szerint a megye szövetkezeti gazdaságai a kongresszus tiszteletére tett felajánlásukat is telteljesítve, november 19-ig 105.000 hizott sertést adtak közfogyasztási célokra. vágómarhából az eredeti terv szerint egész évben kellett volna 28.000-ot értékesíteni, ezzel szemben már ezideig 30.000-ot adtak át az állatforgalmi válalalatnak, a tabi, a kaposvári, a nagyatádi és a marcali járás közös gazdaságai máris hiánytalanul eleget tettek egész évi köte-lettségüknek. e kitűnő eredményhez nagyban hozzájárultak a ház-táji gazdaságok. a legtöbb hizott sertés - több mint 1100 - a göllei szövetkezeti gazdák portáiról került az üzletekbe, illet-ve a feldolgozó iparhoz. a megye szövetkezeti gazdaságai az év végéig együttesen 15.000 hizott sertést adnak terven felül köz-fogyasztásra. a szomszédos zala megyéből a tervezettnél 6000-rel több hizott sertés kerül az év végéig az üzletekbe. pest megye közös gazdaságai az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva, ezideig 12.000-rel több hizott sertést értékesítettek. a baromfiértékesítés aránya ugyanakkor 32 vagonnal haladja meg a mult évit.

a rendkívül élénk verseny egyik „folyamatos, megnyilvánulása volt, hogy a szinte egész éven át kedvezőtlen időjárás ellenére a szövetkezeti gazdaságaink általában időben, s jó minőségben végezték el az időszéri munkákat. heves megyében, az egyik legfontosabb őszi munkával, a kukoricatöréssel, már november 1-re végeztek. tíz nappal később befejezték a cukorrépa és az összes többi őszi betakarítását. az őszi gabonák magja a rendkívül nehézségek elle-nére már, november elseje előtt a földbe került. ezekben a napok-ban csaknem 100.000 holdon zöldellnek a szépen fejlődő, gyorsan bokrosodó kalászosok a megye határában. az áldozatos munka ere-dményeként sokhelyütt a hosszú idő óta példátlan mérvű aszály el-lenére magas terméshozamokat értek el. borsod megye hagyományos cukorrépa-termő vidékén, a taktaközben, két községben - takta-bájon és taktaharkányban - az idén is 200 mázsás cukorrépa-termést takarítottak be. a szorgalmas munkával párosult, korszerű agro-technika eredményeként ugyanebben a megyében árpából három, bu-zából pedig két mázsával volt magasabb a termés a tervezettnél. csongrádban, a makói kossuth termelőszövetkezet tagjai büszkél-kedhetnek a legjobb eredménnyel. ebben a közös gazdaságban 11 má-zsával teljesítették túl a holdanként tervezett vöröshagyma-ho-zamot. csak ez az egy makói termelőszövetkezet 15.000 mázsával több vöröshagymát adott piacra a tervezettnél. a versenyyel ter-mészetesen maga a szövetkezet is jól járt, mert a hozamnöve-léssel kerekén 3 millió forint értékű többletbevételhez jutott.
/folyt. köv./

16.15/a

16.20 ✓

16

- 32 -

bb 53-. /becsülettel ... 2. folyt./ m

hasonló mérleget mutat a verseny eredménye az ország többi közös gazdaságaiban is. a mezőkovácsházi járás 37 termelőszövetkeze-tében például 23 millió forintra értékelik azt a többletet, amit a verseny hozott a közösségnek.

szerint az országban elismerést érdemlő áldozatos munkával se-gítették közös gazdaságaink termelési céljainak megvalósulását a gépállomások. a munka nehézségeit tekintve, szinte általános szólnok megye példája, ahol az őszi esőzések beálltáig alig 300 milliméter csapadék, a 40 éves megyei átlag 40 százaléka hullott le. a hosszú, száraz időszakban, különösen szeptember és ok-tóber hónapokban voltak olyan körzetek, ahol csak láncotlappas trak-torokkal tudták megmunkálni a kőkemény talajt, a magágykészítés a megszokott 3-4 helyett sokhelyütt 8-10 munkafolyamatot is igényelt. ilyen körülmények között csak a gépek széleskörű, kézműszakos üzemeltetésével tudták megoldani a feladatokat. mindenütt sok se-gítséget nyújtottak ehhez az ipari üzemek traktorvezetéshez érto dolgozói. az ő segítségüknek is köszönhető, hogy például szólnok megyében a tervezett 267.000 hold őszi mélyszántásból jelenleg már csak 50.000 hold vár elvégzésre. az elmúlt évben jelentősen kedvezőbb munkakörülmények között is 40.000 hold maradt szántat-lan. a hajdu-bihar megyei gépállomások versenyének értékelése rá-mutat, hogy a traktorosok nemcsak a teljesítményeiket fokozták, hanem a kedvezőtlen időjárás mellett is kifogástalan minőségű munkát végeztek.

kitűnő eredményeket hozott állami gazdaságaink dolgozóinak a versenye. a bács megyei gazdaságok több mint ötmillió forint értékű áruval termeltek többet a tervezettnél. baranya állami gazdaságából 1850 mázsa hizott marhával, 2530 mázsa hizott baromfival, s mintegy negyedmillió tojással több került az év végéig az üzletekbe. kenyérgabonából 3400 mázsával termeltek többet. a telteljesítésben nagy szerepe van a sátorhely-bolyi állami gazdaságnak, ahol a tervezett 18 mázsa helyett holdanként 22.7 mázsa búzát takarítottak be. a baromfitenyésztésben a gör-gösgalliak érték el a legjobb eredményt: 18.000 rántani való csirkét szállítottak a fogyasztóknak terven felül. a nyírség híres almatermelő gazdaságaiban az össztermés mintegy 80 szá-zaléka exportképes. kitettek magukért a gazdaságok állattenyésztői is. már eddig 3110 kilón felüli hizott sertéssel, és csak-nem 1000 hizott marhával értékesítettek többet az előírtnál. a nyírségi állami gazdaságok együttesen mintegy hétmillió forint értékű árut adtak terven felül közfogyasztásra, vagy feldol-gozásra. /mti/

16.26/gy

...

- 33 -

16

bb 55. csontváry kiállítás brüsszelben - az alkotásokat hengereken szállítják a tárlatra

i fe/tm vm sr

1962. november 19.

brüsszelben a híres beaux-arts-ban december 7-én nyílik a csontváry kiállítás. bodnár éva művészettörténész, a nemzeti galéria tudományos munkatársa, a tárlat rendezője, a kiállítás előkészületeiről a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a galéria hatalmas aulájában három héten át dolgoztak restaurátoraink - sárdy brutusz, vasady herman, révay kálmánné és dr. cséka ervinné - hogy csontváry hatalmas méretű mesterműveit méltó szépségében mutassuk be a brüsszeli közönségnek. a munkálatok híre kiszivárgott a galériából és az elmúlt napokban számos szerencsés ember tekinthette meg az „utra készülő”, csontváry képeket, amelyeket budapesten 1908-ban, majd a mester halála után, 1930-ban állítottak ki.

- hétfőn megkezdődött a nem kis körülmények között igénylő, 8 millió forintra biztosított képek csomagolása. a tárlaton összesen 25 alkotást állítunk ki. ezek közül hat a nemzeti galéria tulajdona, a többi magángyűjteményből kerül a kiállításra. a legnagyobbakat levettük a vak-rámáról és ezeket nagy hengerekre felcsavarva szállítjuk a belga fővárosba. így „utazik”, a 3.85x7.14 méter nagyságú „baalbek”, a 3.62x5.15 méteres „mária kutja nazaretben”, és a 3x5.7 méteres „a taorminai görög színház romjai”, című alkotás.

- csontváry nem egészen 20 esztendő felölelő alkotóperiódusából - amely hallatlanul sokrétű és impozáns életmű, - a külföldi látogatók a legszebb festményeket szemlélhetik meg. így többek között a magányos cédrust, amelyet a mester 1907-ben alkotott, továbbá a zarándoklás a cédrushoz, tarpatak völgye a tátrában, a siratófal jeruzsálemben című képeket, valamint csontváry önarcképét láthatják majd.

a kiállítást nagy érdeklődés előzi meg a belga fővárosban, hiszen az 1958-ban brüsszelben megrendezett világkiállításon csontváry több alkotása, a mária kutja nazaretben, sétalovaglás a tengerparton, sétakocsizás athénben és a villanyvilágított fák jajcéban című képeiért grand prix-et kapott és a magyar nemzeti galériát a kiállítás megrendezéséért aranyéremmel tüntették ki./mti/

- . -

- 34 -

17.25/a

18.05

18.05

bb 54. az öltözködési tanács ülése

t sz/gk/m/vg

1962. november 19.

hétfőn délután a könnyűipari minisztériumban horváth gyula miniszterhelyettes elnöklétével ülést tartott a divattervezők-ből, az ipar, a kereskedelem, a társadalmi szervezetek képviselőiből álló öltözködési tanács. a tanács a konfekcióipar számára megjelölte a jövő őszi és téli divat irányát. nemenként, korcsoportonként meghatározta, milyen divatvonalakat kövessenek a gyárak tervezői, melyek a legdivatosabb anyagok, színek a ruháknál, kötöttolmíknál, az öltözködés kiegészítőinél, a cipőknél, táskáknál, stb-nél. külön megvitatták, milyen textil-alapanyagok gyártására készüljön fel az ipar. /mti/

- . -

bb 56. ankét a szén-savtartalmú földgázok hasznosításáról

t ms/gk/m/sr

1962. november 19.

a magyar tudományos akadémia kémiai tudományos osztályának kőolaj-, szén- és gáztechnológiai bizottsága hétfőn egésznapos ankétot rendezett az akadémián a szén-savtartalmú földgázok hasznosításáról. freund Mihály akadémikus elnöki megnyitójában utalt a kérdés nemzetgazdasági jelentőségére, hiszen a hazai földgázincs jelentős hányada széndioxid tartalmú és ezeknek a gázoknak hasznosításában még távolról sem merítettük ki lehetőségeinket.

Lőrinc Imre, a nehézipari minisztérium főosztályvezetője előadásában két részre osztotta a szén-savtartalmú gázok hasznosításával kapcsolatos teendőket. az egyik a szénhidrogénnel szennyezett szén-sav-gázok értékesítése palackozott formában vagy szárazjégként. a másik azoknak a földgázoknak felhasználása ipari, energetikai célokra, amelyek a szén-sav mellett jelentős mennyiségben, 30-70 százalékban tartalmaznak szénhidrogént.

az első feladat lényegében tisztítási probléma, amellyel a továbbiakban gráf László és Szepesi László kandidátusok foglalkoztak. a nagy szénhidrogéntartalmú gázok felhasználásának egyik módja közvetlen eltüzelésük háztartási és ipari tüzelő berendezésekben. az ezzel kapcsolatos hazai tapasztalatokról Somhegyi Károly, az országos kőolaj- és gázipari tröszt gáztechnológiai laboratóriumának vezetője számolt be. a sok széndioxidot tartalmazó gázok ipari felhasználása előtt előnyösebb a szén-savat különválasztani vagy elbontani. ezekkel a kérdésekkel Sipos János, a nehézszevegypari kutató intézet és Szlatkovszky László, a vegyterv tudományos munkatársa foglalkozott. /folyt.köv./

17.30/a

- 35 -

18.05
18.05

bb 56. /ankét ... 1. folyt./ m

az előadások a magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézet, a nehézipari kutató intézet, valamint a kőolaj- és gázipari tröszt kutatási osztályának külföldön is érdeklődést keltett eredményeit összegezték, amelyek máris hasznosíthatók a magyar népgazdaság, elsősorban a szén-savtartalmú földgázokban gazdag déli-keleti területek iparosítása szempontjából. /mti/

bb 57. „gázolt,, a pilóta - hat évi szabadságvesztésre ítélték

t bc/sze/m/sr

1962. november 19.

révész gyula, a lajta-hansági állami gazdaság területén munka-kezdés előtt műszaki ellenőrző repülést végzett, amikor észrevette, hogy a repülőter sávjában gyalogosan halad a gazdaság egyik dolgozója, bánfi jános, teljesen szükségtelenül, s az utasításokat megszegve, mélyrepülésbe kezdett, alacsonyra ereszkedett, közben repülő gép műtrágyaszóró berendezése összeroncsolta bánfi jános fejét, s a szerencsétlen ember nyomban meghalt.

a gazdaság egy másik dolgozója pál károly sándor repülő-brigádvezető a megelőző napon szintén megsértette a repülési előírásokat. nem volt kellően körültekintő a felszállásnál, s nem vette észre mikhely istvánt, aki a felszálló mezőben szabálytalanul tartózkodott, s ott kerékpáron haladt. mikhely csak úgy tudta elkerülni a „közvetlen találkozást,, a repülőgéppel, hogy hirtelen a földre feküdt. a pilóta 50 méter magasságból mélyrepüléssel visszatért, s meg akarta ijeszteni a kerékpárost. az ismét földre vetette magát, s csak így lehetett elkerülni a szerencsétlenséget.

a fővárosi bíróság hétfőn délután hirdetett ítéletet ez ügyben. révész gyulát halált okozó szándékos veszélyeztetésért hat évi szabadságvesztésre ítélte, s öt esztendőre eltiltotta a repülőgép vezetésétől. pál károly sándort szándékos veszélyeztetésért egy évi szabadságvesztésre ítélte a bíróság és három évre eltiltotta a repülőgépvezetéstől. /mti/

18.24/a

- 36 -

bb 58. lengyel újságírók látogatása péter jános külügyminiszternél

gk vm sr

1962. november 19.

péter jános külügyminiszter hétfőn fogadta a hazánkban tartózkodó lengyel újságíróküldöttséget. a delegáció tagjai: artur hajnicz, a zycie warszawy, boleslaw wojcicki, a trybuna ludu, jozef wielowski, a lengyel rádió és maciej swierczynski, a glos pracy munkatársai. a fogadáson jelen volt siklósi norbert, a magyar újságírók országos szövetségének főtársa is. /mti/

bb 60. megnyílt a magyarország építésze kiállítás - európai és távolkeleti vándorútra viszik a kiállítás anyagát

t sb/sze vm vg

1962. november 19.

a magyar építőművészek szövetségének székházában hétfőn délután major máté, a szövetség elnöke ünnepélyesen megnyitotta a magyarország építésze című kiállítást. a nagyszabású bemutató anyagát a szövetség állította össze azért, hogy nagy vándorútra küldve, külföldön is megismertesse a magyar építészet múltját és jelenét. a hazai bemutató után először svédországba, stockholmba viszik a kiállítás anyagát. ezután a német demokratikus köztársaság hét városában, majd lengyelország és a szovjetunió városaiban tekinthetik meg az érdeklődők a magyar építészet dokumentumait, a kulturális kapcsolatok intézetének kérésére még két példányt állítottak össze a kiállítás anyagából és ezeket a másolatokat bulgáriában, kínában, vietnamban, koreában és a távol-kelet más országaiban is bemutatják.

a megnyitó ünnepségen dr. rados jeno építésztörténész, a kiállítás szervező bizottságának vezetője ismertette röviden a bemutató anyagát. mintegy 200 képen és rajzon szemléltetik a magyar építészet történetének tíz évszázados múltját a felszabadulásig és 1945-től napjainkig. világviszonylatban is jelentős, hogy hazai építészetünkben már korán érvényesültek a nemzeti, az egyéni és a modern törekvések. az újabb építészeti alkotásokból különösen nagy elismerést szereztek a magyar építészeknek a gyárépítkezések, amelyek világvizonylatban is a legfejlettebb munkák közé sorol a nemzetközi szakirodalom.

a gazdag anyagu kiállítást délelőtt 10 órától délután 6 óráig minden nap megtekinthetik az érdeklődők november 19-től 25-ig a magyar építőművészek szövetsége / nyolcadik kerület, puskin u.26/. székházában. /mti/

18.40/a

- 37 -

bb 59. meghalt zábráczi géza komárom megye országgyűlési képviselője, a bányász szakszervezet központi vezetőségének tagja

vid/fm/tné/m/fm

1962. november 19.

hosszu betegség után november 18-án 43 éves korában elhunyt zábráczi géza, a tatabányai szénbányászati tröszt szakszervezeti trösztbizottságának titkára, a bányaiipari dolgozók szakszervezete elnökségének tagja, komárom megye országgyűlési képviselője.

zábráczi géza 1938-ban kezdett dolgozni mint bányacsillós, és már fiatalon megismerkedett a munkásmozgalommal. 1943-ban belépett a bányaiipari dolgozók szakszervezetébe. a felszabadulás után tagja lett a magyar kommunista pártnak. fáradhatatlan munkájával kiérdemelte a tatabányai bányászok megbecsülését, és 1951-ben megválasztották a tatabányai szénbányászati tröszt szakszervezeti trösztbizottságának titkárává. 1958-ban komárom megye dolgozói országgyűlési képviselőjükké választották. a bányász szakszervezet 17. kongresszusán, 1960-ban megválasztották a szakszervezet központi vezetősége és az elnökség tagjává.

zábráczi gézát a bányaiipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége, a magyar szocialista munkáspárt komárom megyei és tatabányai városi bizottsága saját halottjának tekinti. temetéséről később intézkednek. /mti/

bb 61. időjárásjelentés

sze vm

1962. november 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. november 19-én, hétfőn este:

felhőátvonulások átfutó esőkkel

várható időjárás kedden estig:

felhőátvonulások átfutó esőkkel, mérsékelt, időnként megélénkülő délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden keleten: 7-11, nyugaton 3-6 fok között. /mti/

-. -

18.45/a

- 38 -

MB

bb 64. megkezdte működését a zr-2, a központi fizikai kutató intézet testet öltött kongresszusi felajánlása

t tz/sze vm vg

1962. november 19.

hétfőn délután dr. jánossy lajos akadémikus, a magyar tudományos akadémia központi fizikai kutató intézetének igazgatója és helyettese, dr. pál lenárd akadémiai levelező tag mutatta be a sajtó képviselőinek az intézet legújabb alkotását, a dolgozók határ-idő előtt teljesített kongresszusi felajánlását, az ugynevezett zr-2 kritikus rendszert. a berendezés fontos eszköz az intézet egyik igen lényeges kutatási témájának, az ugynevezett szerves moderátoru reaktor problémájának megoldásához, és egyúttal jelentős segítség a leendő atomreaktor-szakemberek kiképzéséhez is.

eddig két elődje volt. az első az 1959-ben épített sr-1 szubkritikus rendszer volt, amelynek működéséhez még külső neutronforrást kellett biztosítani. amikor ezzel a meghatározott kutatási tervet végrehajtották, időtálló részeinek, különösen pedig urán fűtőelemeknek felhasználásával 1960-ban elkészítették a zr-1 kritikus rendszert amely már külső neutronforrás nélkül működött. mindaddig üzemben tartották, amíg elvégezték vele a tervezett kutatásokat.

a kísérleti program következő lépéseként építették meg most helyette az új berendezést. a munkát elméleti és kísérleti fizikusokból, tervező mérnökökből, szerkesztő technikusokból és szakmunkásokból alakult komplex brigád végezte, amely az mszmp nyolcadik kongresszusa tiszteletére felajánlotta, hogy a zr-2-t november 20-ig üzembe helyezi. az intézetben működő szocialista brigádok segítségével a felajánlást sikerült teljesíteni: a berendezésben november 17-én megindult az önmagát fenntartó „kritikus”-láncfolyamat, megtörtént a hasadás, „élt a rendszer”, - a vezető fizikus irányítása szerint.

az új berendezéssel, amelyet előreláthatólag körülbelül 2 esztendeig használnak fel kísérleteikben, megvizsgálják többek között, hogy miképpen vonható el a hő az ugynevezett „aktív zónából”, milyen mértékben használhatók fel a „kritikus”, - tehát a folyamatot külső neutronforrás nélkül is fenntartó - tömegszámítására vonatkozó módszerek, hogyan hat a reaktorra a hőmérséklet változása, stb. mindehhez szinte egyenként kell nyomon kísérni az uránatomok és a neutronok sorsát a berendezésben. kísérleteikkel újabb ismereteket kívánnak szerezni a reaktorok tervezéséhez és üzemeltetéséhez, különböző számítási és tervezési módszerek ellen-

őrzéséhez, a kísérleti módszerek elsajátításához és nem utolsósorban felhasználják a berendezést a jövőbeni szakemberek képzésére is.

/folyt. köv./

19.50/a

- 39 -

MB

/bb 64. megkezdte.....1. folyt./vm

a zr-2-höz az évek óta működő ~~reaktor~~ reaktor tartalék fűtőelemeit használják, amelyekből ez a körülbelül 1 watt teljesítményű berendezés azonban szinte semmit sem fogyaszt el. a rendszer az egyes kísérletek számára bármikor gyorsan átalakítható, alacsony teljesítménye folytán „aktív zónája”, még az üzemeltetés közben is hozzáférhető, a reaktor teljes ellenőrzését és a szükséges fizikai mérések elvégzését pedig mintegy hatszáz elektroncsőből álló vezérlő és mérő berendezése biztosítja./mti/

¶ két megawattos

bb 65. egyetemisták és 1919-es veteránok találkozója szolnokon

vid sze vm

1962. november 19.

a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának 44. évfordulója alkalmából szolnokon a megyei pártbizottság marxizmus-leninizmus esti egyetemének harmadéves hallgatói és a megye 1919-es kommunista veteránjai hétfőn találkozót rendeztek. a magyar párttörténet anyagát tanulmányozó egyetemisták megismerkedtek a nagy októberi szocialista forradalom ma is élő magyar részvevőinek visszaemlékezésével./mti/

bb 66. mongol irodalmi est az írószövetségben

k v/sze vm

1962. november 19.

hétfőn az írószövetség klubjában d. nacagdordzs mongol költő halálának 25. évfordulója alkalmából a magyar írók szövetsége, a művelődésügyi minisztérium és az ötvös loránd tudományegyetem irodalmi estét rendezett.

az ünnepi esten - amelyen sok neves magyar író, költő, műfordító, továbbá számos irodalombarát vett részt - a költő műveit ismert előadóművészek tolmácsolták. az irodalmi esten résztvettek a mongol nagykövetség képviselői is./mti/

20.05/a

- 40 -

bb 62. tűz a kecskemét-városföldi transzformátor-állomáson

vid sze vm fm

1962. november 19.

hétfőn a koraesti órákban eddig ismeretlen okok miatt kigyulladt a kecskemét-városföldi transzformátor állomás egyik feszültség szabályozója, majd a tűz rövid idő alatt átterjedt az egész villamossági berendezésre. kecskeméten az áramszolgáltatás körülbelül egy órán át szünetelt. a szakemberek a lehető legrövidebb idő alatt megszüntették az áramszünetet, úgy, hogy ideiglenes kapcsolatot tettek az országos fővezeték egy másik ágával. a kecskeméti, a kiskunfélegyházi, valamint a ceglédi tűzoltók és a helyszínrre siető honvédségi egységek megfeszített munkával eloltották a tüzet. az anyagi kár - az előzetes becslések szerint - több mint háromszáz ezer forintra tehető. a vizsgálatot megindították./mti/

bb 63. a nyolcadik pártkongresszus tiszteletére elkészült id. szabó istván fafaragó művész hatalmas lenin-szobra

i vid fm vm fm

1962. november 19.

a nógrád megyei benczurfalván dolgozik élete legnagyobb alkotásán id. szabó istván kossuth-díjas fafaragó szobrászművész. a cserházi erdőgazdaság a nyár elején egy többévszázados tölgy két méter átmérőjű törzsével ajándékozta meg a mestert, aki elhatározta, hogy a nyolcadik pártkongresszus tiszteletére a fatörzsből hatalmas lenin-szobrot farag. jelenleg az utolsó simításokat végzi a szobron, amelyet tervei szerint még a pártkongresszus napjaiban bemutat a nyilvánosságnak./mti/

bb 67. három év szabadságvesztésre ítélték a gázoló gépkocsivezetőt

vid/sze/m/oz

1962. november 19.

a veszprém megyei bíróság büntető tanácsa hétfőn este hirdetett ítéletet markó gyula budapesti kisiparos bűnügyében, aki augusztus 24-én várapalota és inota között személygépkocsijával halálra gázolta szabó istván 53 éves inotai kőművest. a vádlott vizsgára még nem bocsátott külföldi rendszámú opel-karaván gépkocsijával gázolta el áldozatát. markó gyula ezután a súlyos sérüléseiben rövidesen meghalt áldozatát a szerencsétlenség színhelyétől távolabb az árok melletti napraforgó tábla szélébe hurcolta, majd továbbhajtott és több ezer forintos költséggel megpróbálta helyreállíttatni megrongálódott gépkocsiját. a gázoló gépkocsivezető kézrekerítésére felhívást bocsátott ki a veszprém megyei rendőrkapitányság, s így szeptember 11-én sikerült a vádlottat kézrekeríteni és bűnösségét megállapítani.

/folyt. köv./
20.22/a

- 41 -

bb.67./ három év..... folyt. /m

a megyei bíróság markó gyulát a tanúk és a szakértők meghallgatása után három évi szabadságvesztésre, továbbá a gépkocsivezetéstől öt évre, a közügyek gyakorlásától pedig két évre eltiltotta.

az ítélet nem jogerős,

/mti/

..-

20.23/a

- 42 -

L. L.

bb 29. /több mint ... 2. folyt./ m

a hétfőn délután érkezett küldöttek között volt blas roca, a kubai egyesített forradalmi szervezetek titkárságának tagja, elias munoz vicuna az ecuadori kommunista párt politikai bizottságának tagja; grosio osario, a kolumbiai kommunista párt központi bizottságának tagja; nikosz parcalidisz, a görög kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára; daud novouzi, az iráni néppárt központi bizottságának tagja; fuad nasszár, jordánia kommunista pártja központi bizottságának első titkára; w. brown és c. jones, az ausztráliai kommunista párt központi bizottságának tagjai, francesco monaco, az argentin kommunista párt santaféi tartományi pártbizottságának titkára; felix dixon, a panamai népi párt központi bizottságának tagja; fernando sotomayor, a salvadori kommunista párt politikai bizottságának tagja és josé frances verde, a központi bizottság tagja; abbas ahmad, az iraki népi egység pártja politikai bizottságának tagja és sammin mohamed, a központi bizottság tagja; valamint a burmai kommunista párt, a malájföldi és a perui kommunista párt küldöttei.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kilián józsef, molnár ernő, nyers rezső, veres józsef, az mszmp központi bizottságának tagjai, halas lajos, horváth andrás, pullai árpád, a központi bizottság póttagjai és kovács zoltán, a központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta.

a vietnami dolgozók pártjának képviselőit - hoan van hoant, a politikai bizottság tagját és hoang bao sont, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetét komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja és fodor gyula, a központi revíziós bizottság elnöke üdvözölte.

több delegátus érkezett az esti órákban is: aili mäkinen, a finn kommunista párt politikai bizottságának tagja, giuseppe fabbri a san marino-i kommunista párt központi bizottságának tagja, manuel s.c. trado, a chilei kommunista párt politikai bizottságának tagja, arturo colombi, az olasz kommunista párt politikai bizottságának tagja, johann koplénig, az osztrák kommunista párt elnöke és rudolf richter, a központi bizottság titkára, costa elson, a brazil kommunista párt politikai bizottságának tagja és isaac scheinvar, a központi bizottság póttagja, alfred dewhurst és william tuomi, kanada kommunista pártja központi bizottságának tagjai, huavia ibrahim suria, a szudáni kommunista párt küldötte, továbbá a libanoni kommunista párt képviselője.

/folyt. köv./

22.40 /m

- 43 -

1/2

bb 29. /több mint ... 3. folyt./ m

a vendégek érkezésénél jelen volt fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, czinege lajos, a politikai bizottság póttagja, aczél györgy, darabos iván, friss istván, harmati sándor, losonczy pál, uszta gyula, az mszmp központi bizottságának tagjai, valkó márton, a központi bizottság póttagja, barinkai oszkár, a központi ellenőrző bizottság titkára és ovári miklós, a központi bizottság tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője. /mti/

...-

22,50 /m

- 44 -

kle

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 160-160, 360-060

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

a szerkesztőségek figyelmébe

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának a 8. kongresszuson elhangzó beszámolóját, kádár jános előadói beszédét. /rövidített szöveg./

a beszámoló embergós, csak külön jelzésre használható fel.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának beszámolója - kádár jános elvtárs előadói beszéde

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak, elvtársnők! a központi bizottság jelenti, hogy a párt lenini szervezeti szabályzata előírásainak és szellemének megfelelően készült fel a kongresszusra. a taggyűléseken és pártterkezeteken mintegy százezer felszólalás hangzott el, az alkotó munka egészséges légköre uralkodott, a párt fő irányvonalával és politikájával való teljes egyetértés jutott kifejezésre. mindenütt megnyilvánult és tovább erősödött pártunk egysége, összeforrottsága. a kongresszusi irányelvek egyetértésre és helyeslésre találtak a magyar dolgozó nép nagy tömegeiben is.

a 7. kongresszuson kitűzött alapvető célokat elértük, történelmi jelentőségű eredmények születtek hazánkban. a központi bizottság őszinte köszönetet mond a támogatásért és elismeréssel adózik a nagyszerű eredményekért a magyar népnek, a magyar kommunisták és ifjú kommunisták seregének, pártonkívüli szövetségesünknek. őszinte köszönetet mondunk felbecsülhetetlen értékű segítségükért a testvéri kommunista- és munkáspártoknak, a szocialista országok népeinek és kormányainak, mindazoknak, akik szerte a világon közös ügyünkért, a béke megőrzéséért és a társadalmi haladásért küzdenek.

a központi bizottság beszámolója és a kongresszusi irányelvek módosítására vonatkozó előterjesztés a lezajlott vita ismeretében, az elhangzott javaslatok és vélemények figyelembe vételével készült. a központi bizottság szándéka és törekvése megegyezik a vitában kifejezett kívánsággal: határozottan, az eddiginél következetesebben valósítsuk meg pártunk kipróbált politikáját, küzdjünk a szocializmus elveinek társadalmi, gazdasági kulturális életünkben való érvényesüléséért.

/folyt. köv./

I

18.57/a

kádár jános... 1. folyt./ gy

I.

a nemzetközi helyzet, külpolitikai feladataink

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak! az emberiség fejlődésének abban a korszakában élünk, amelyben a kizsákmányoláson alapuló régi, hanyatló társadalmi rendet, a kapitalizmust az új, a szocialista rend, a munka szabad világa váltja fel. ez a folyamat a társadalmi fejlődés megváltoztathatatlan törvénye, a haladás és a béke fő ereje a szocialista világrendszer, amely korunkban a fejlődés meghatározó tényezője. a szocialista világrendszer valamennyi országa lendületesen halad előre az alkotó munka és a társadalmi fejlődés útján. ma a szocialista országok a világ ipari termelésének 37 százalékát adják, s néhány éven belül eléri annak felét. a szovjetunióban már teljes és végleges győzelmet aratott a szocializmus és mind szélesebben bontakozik ki a kommunizmus építése. a szovjetunió a tudósképzés, a közoktatás, a tudományos kutatás számos területén, a technika forradalmasításának, az erőműépítésnek és az ipari termelésnek sok fontos ágában már megelőzött minden más államot. a szovjetunió korszakalkotó eredményeire; a szputnyikokra és az űrhajókra, a legutóbb felbocsátott mars-1. űrállomásra, a viláűr szovjet hőseire gagarin, tyitov, nyikolájev és popovics elvtársakra méltán büszke az egész emberiség.

a szocialista világrendszer országainak töretlen és lendületes fejlődésével szemben a tőkés világ ellentmondásokkal és válságokkal küzdve hanyatl. a nemzetközi osztályharc fő frontja a szocializmus és a kapitalizmus között húzódik és ez a küzdelem a két rendszer harcában fejeződik ki. a kapitalista országok társadalmát mélyülő osztályellentétek, szaporodó osztályösszeütközések, növekvő proletár- és demokratikus mozgalmak és a békéért vívott erősödő harcok jellemzik. a tőkés országok munkásosztálya ma arra törekszik, hogy a demokráciáért és a békéért vívott harcban a társadalmi erők legszélesebb szövetségét hozza létre a monopolitőke, a fasiszta veszély ellen.

a kapitalista rendszer hanyatlását az imperializmus erőinek gyengülését legszembetűnőbben a gyarmati rendszer szét hullása mutatja. a második világháború óta több mint 50 ország népe rázta le az imperialista gyarmatosítók igáját és vált függetlenné, közöttük legutóbb a hős algériai nép.

/folyt. köv./

II

19,06

kádár jános... 2. folyt./ gy

a gyarmatosítók ellen küzdő elnyomott népeknek mindig támaszai voltak a szovjetunió és a szocialista országok, e népek élveztek és ma is élvezik a szocialista világ, a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom sokoldalú támogatását.

a nemzetközi imperializmust rettegéssel tölti el a szocializmus feltartóztatathatatlan térhódítása, a gyarmati sorból felszabadult és szabadságukért küzdő népek harca, szorongatják magának a kapitalista rendszernek egyre éleződő belső ellentmondásai is. az imperialisták a gazdaság militarizálásában, a fegyverkezés fokozásában, a hidegháborús politikában és a békét fenyegető, szakadatlanul ismétlődő agressziókban vélik megtalálni a kiutat válságos helyzetükből.

emiat kell az emberiségnek még ma is a háboru fenyegető árnyékában élnie. az imperialisták, élükön az amerikai egyesült államok imperialista köreivel, lépten-nyomon megsértik az általánosan elfogadott nemzetközi jog normáit, merényleteket követnek el a nemzetek függetlensége, az országok szuverénitása és a béke ellen. az amerikai egyesült államok kormánya legutóbb a karib-tenger térségében törvénytelen tengeri és légi zárlattal, kuba megtámadására tett más katonai lépésekkel lábbal tiporta a nemzetközi jogot, felidézte az emberiség békéjét a második világháború óta fenyegető legnagyobb veszélyt. az emberiség a nagy felelősségérzettel, önuralommal és higgadtsággal fellépő szovjetunióknak, a szovjet kormánynak és elnökének, hruscsov elvtársnak köszönheti, hogy az imperialista provokációt elhárították, kuba szuverénitását és a békét megvédték.

a magyar nép és kormánya teljes mértékben szolidáris a kubai nép igazságos ügyével, teljes mértékben helyesli mindazokat a lépéseket, amelyeket a szovjetunió kormánya ez ügyben tett. népünk forró üdvözlését küldi a hős kubai népnek és bátor vezetőinek. támogatjuk a kubai kormány öt pontos javaslatát, amelyben követeli, hogy az usa kormánya tartsa tiszteletben kuba törvényes jogait. a józan észnek és a békeszerető emberiségnek rá kell szorítania az usa kormányát a nemzetközi jog szabályainak megtartására, arra, hogy kalamár terveit elvetve, tartsa tiszteletben kuba függetlenségét és szuverénitását.

/folyt. köv./

19,10 /m

III

kádár jános... 3. folyt./ gy

az imperialistáknak mindenkor számolniuk kell azzal, hogy a szocialista világ, a szabadságukhoz és függetlenségükhöz ragaszkodó országok és népek, a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom és a békevilágmozgalom egyesített ereje hatalmasabb az agresszív erőknél. provokációikra kudarc vár, és ha kalandor módon mégis a háboru útjára lépnek, akkor mérhetetlen szenvedést zúdítanak ugyan az emberiségre, de semmit sem nyerhetnek, mert a háboru saját pusztulásukat okozza.

büszkék vagyunk arra, hogy a magyar népköztársaság korszerűen felszerelt hadserege ott van a varsói szerződésben tömörült országok hadseregei sorában, azokkal együtt készen áll és képes a béke, a szocialista haza védelmére, a szocialista világrendszer biztonságának megőrzésére, mindenféle imperialista agresszió visszaverésére, az egész emberiség szerencséje, hogy az imperialista agresszorokat fékentartja és elrettenti, s ha kell az egész szocialista táborral együtt megfelelő ellencsapást mér rájuk a békeszerető erők élén álló, a legfejlettebb és leghatalmasabb katonai eszközökkel rendelkező szovjetunió.

a szovjetunió, a varsói szerződés országai, a szocialista tábor országai a leggyőzhetetlen erő birtokában is rendíthetetlenül folytatják békepolitikájukat, az egész szocialista tábor a belügyekbe való be nem avatkozás, a békés egymás mellett élés elvét vallja, az az álláspontunk, hogy a vitás nemzetközi kérdések megoldásának eszközei közül ki kell kapcsolni a háborút.

a magyar szocialista munkáspárt, a magyar népköztársaság kormánya és népe teljes egységben vallja a békés egymás mellett élés elvét, mi büszkék vagyunk arra, hogy a szovjetunió a nagy lenin eszméitől vezérelve és azokat a ma viszonyaira továbbfejlesztve, a béke és a haladás ügyét oly nagyszerűen képviseli és erőteljes kezdeményezéseivel szolgálja a nemzetközi élet minden területén.

az általános és teljes leszerelésért, a gyarmati rendszer teljes megszüntetéséért folytatott harcban a szovjetunió és a többi szocialista ország sorában ott van a mi szabad, szocialista hazánk, a magyar népköztársaság is, tudjuk, hogy e célok teljes megvalósítása még nem kevés erőfeszítést, harcot és munkát követel a népektől, pártunktól és népünknek szilárd meggyőződése, hogy végülis felülkerekedik a józan ész, megvalósul az általános és teljes lefegyverzés.

/folyt. köv./

IV

19.23/a

kádár jános... 4. folyt./ gy

a központi bizottság beszámolója ezután kiemelte, hogy a békés egymás mellett élés elvét továbbra is meg kell tartani, ugyanakkor az imperialistákkal szemben nemzetközi méretekben folyó osztályharc is. éppen ezért a különböző forradalmi rendszerű országok békés egymás mellett éléséért folytatott harc nemcsak a szocialista országok külpolitikájának alapja; minden kommunista- és munkáspárt forradalmi tevékenysége elválaszthatatlanul összekapcsolódik a békés egymás mellett élés fenntartásáért, az új világháboru elhárításáért folytatott küzdelemmel, a békés egymás mellett élés külpolitikájának eszközei meggyorsítják a kapitalizmus feletti győzelmet, megkönnyítik a tőkés országok munkásosztályának harcát, segítik a nemzeti felszabadító mozgalmakat, tehát gyengítik a háboru erőit, a békés egymás mellett élést, a békés versenyt rá kell kényszerítenünk az imperialistákra, meggyőződésünk szerint a két társadalmi rendszer harcának békés úton, békés versenyben kell eldőlnie.

elvtársak! pártunk, a magyar nép és kormány üdvözlí és támogatja a szovjetunió és a varsói szerződés államainak javaslatát, a szovjetunió és a varsói szerződés többi tagállama észak-őia következetesen küzd a német kérdés ma egyetlen lehetséges megoldásáért, azért, hogy a német békeszerződést megkössék és nyugat-berlín szabad várossá nyilvánítsák, e megoldás mind sürgőssé válik, mivel a német szövetségi köztársaság kormánya növekvő agresszivitással folytatja revans-politikáját, igyekszik mielőbb nukleáris fegyverekhez jutni és mindinkább fenyegeti európa és az egész világ békéjét, messzemenően egyetértünk a szovjetunióval, a német demokratikus köztársaságnak és a lengyel népköztársaságnak a német kérdés békés rendezésére tett javaslatával, a magunk részéről készek vagyunk a javaslatok megvalósításában bármikor közreműködni.

helyeseltjük és támogatjuk a szovjetunióval azt a javaslatát, hogy az összes külföldön állomásozó csapatokat vonják vissza a nemzeti határok mögé, helyeseltjük, hogy a varsói szerződés és az észak-atlanti szövetség tagállamai kössenek meg nem támadási szerződést.

/folyt. köv./

V

19.24/a

kádár-jános... 5. folyt./ gy

ezen külpolitikánk világos elvi alapjai és céljai, amelyeket az egész magyar nép ismer, helyesel és támogat. külpolitikánk magváltoztathatatlan alapelve hazánk függetlenségének, szuverenitásának, népünk szabadságának, szocialista vívmányaink és békés építő munkájának védelme. a külpolitikai céljainkért folytatott harcban a szovjet-magyar barátság hazánk legerősebb támasza. rendíthetetlenül hűek vagyunk és maradunk a varsói szerződés szervezetéhez, a szovjetunióhoz, a szocialista tábor országaihoz fűződő barátságunkhoz.

pártunk internaiconalista kötelességének tartja, hogy népünk érdekeinek megfelelően, közös eszméink alapján a maga részéről is mindent megtegyen a szocialista tábor erejének és egységének növelésére. az a törekvésünk, hogy még erősebbé tegyük ideológiai és politikai egységünket, gazdasági kapcsolatainkat a szovjetunióval, a kínai népköztársasággal, valamennyi európai és ázsiai szocialista országgal.

támogatjuk a kínai népköztársaság igazságos harcát tajvan felszabadításáért, követeljük, hogy elfoglalhassa törvényes helyét az egyesült nemzetek szervezetében. támogatjuk a vietnami és a koreai nép harcát, amelyet kettészakított hazájuk békés egyesítéséért folytat. kívánjuk, hogy tárgyalások útján, békésen rendeződjenek a testvéri kínai népköztársaság és a baráti india határkérdései.

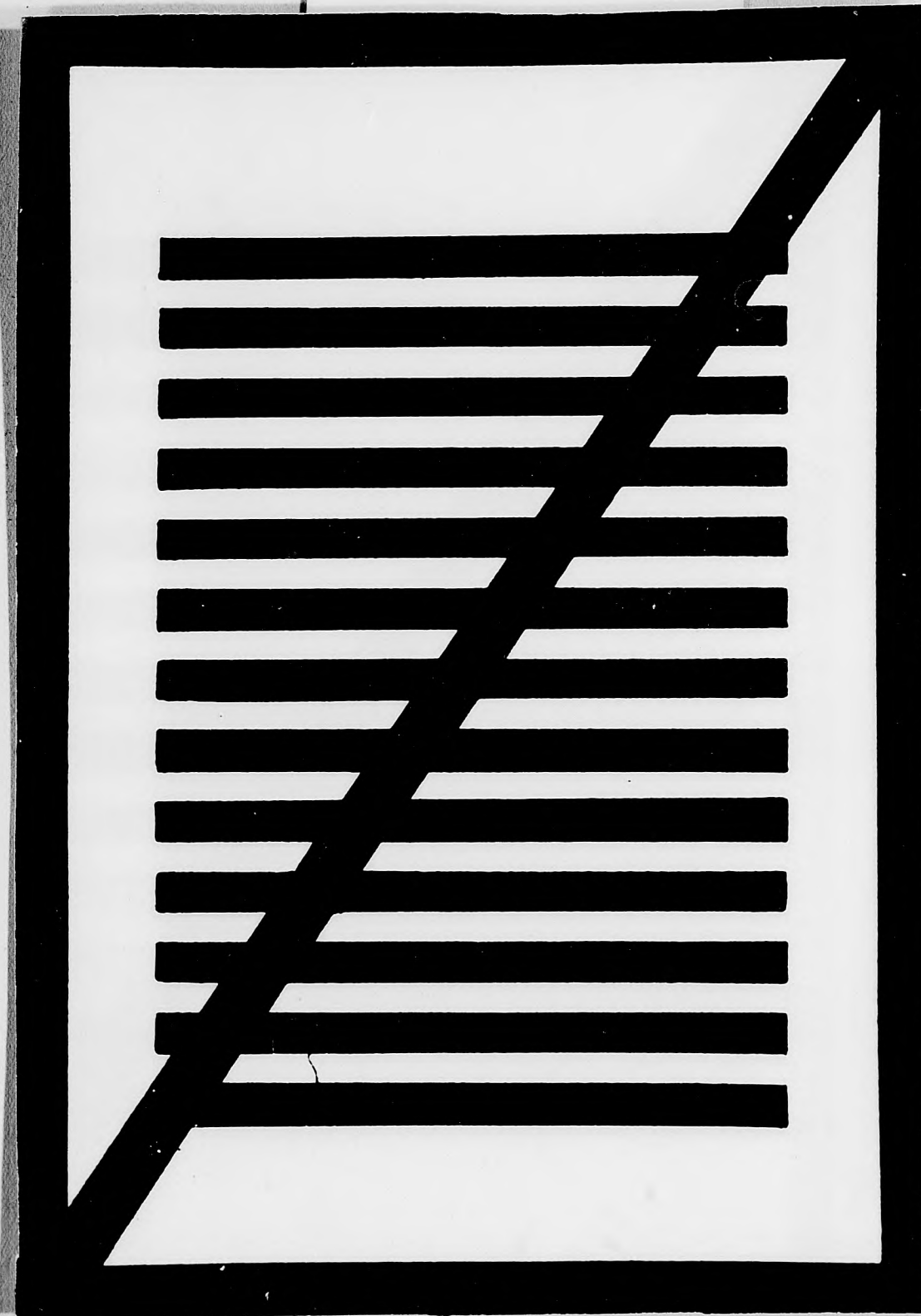
a beszámoló ezután megállapította, hogy a diplomáciai, a gazdasági és a kulturális élet területén egyaránt a semleges államokkal meglévő kapcsolatok fejlesztésére törekszünk.

a semleges országok között nagy és egyre fontosabb szerepet töltenek be azok a függetlenségüket nemrégiben visszanyert országok, amelyek a pozitív semlegesség elvét vallják. algéria, ghana, az egyesült arab köztársaság, indonézia, mali, guinea, és más országok fellépése a gyarmati rendszer megszüntetése érdekében, imperialistaellenességük és a béke ügye melletti határozott kiállásuk az egész nemzetközi helyzetnek javára szolgál.

/folyt. köv./

VI

71
Fülső lap:
1957. 12.
VII. lap.

kádár jános... 5. folyt./ gy

ezek külpolitikánk világos elvi alapjai és céljai, amelyeket az egész magyar nép ismer, helyesel és támogat. külpolitikánk megváltoztathatatlan alapelve hazánk függetlenségének, szuverenitásának, népünk szabadságának, szocialista vívmányaink és békés építő munkájának védelme. a külpolitikai céljainkért folytatott harcban a szovjet-magyar barátság hazánk legerősebb támasza. rendíthetetlenül hűek vagyunk és maradunk a varsói szerződés szervezetéhez, a szovjetunióhoz, a szocialista tábor országaihoz fűződő barátságunkhoz.

pártunk internaiconalista kötelességének tartja, hogy népeink érdekeinek megfelelően, közös eszméink alapján a maga részéről is mindent megtegyen a szocialista tábor erejének és egységének növelésére. az a törekvésünk, hogy még erősebbé tegyük ideológiai és politikai egységünket, gazdasági kapcsolatainkat a szovjetunióval, a kínai népköztársasággal, valamennyi európai és ázsiai szocialista országgal.

támogatjuk a kínai népköztársaság igazságos harcát tajvan felszabadításáért, követeljük, hogy elfoglalhassa törvényes helyét az egyesült nemzetek szervezetében. támogatjuk a vietnami és a koreai nép harcát, amelyet kettészakított hazájuk békés egyesítéséért folytat. kívánjuk, hogy tárgyalások útján, békésen rendeződjenek a testvéri kínai népköztársaság és a baráti india határkérdései.

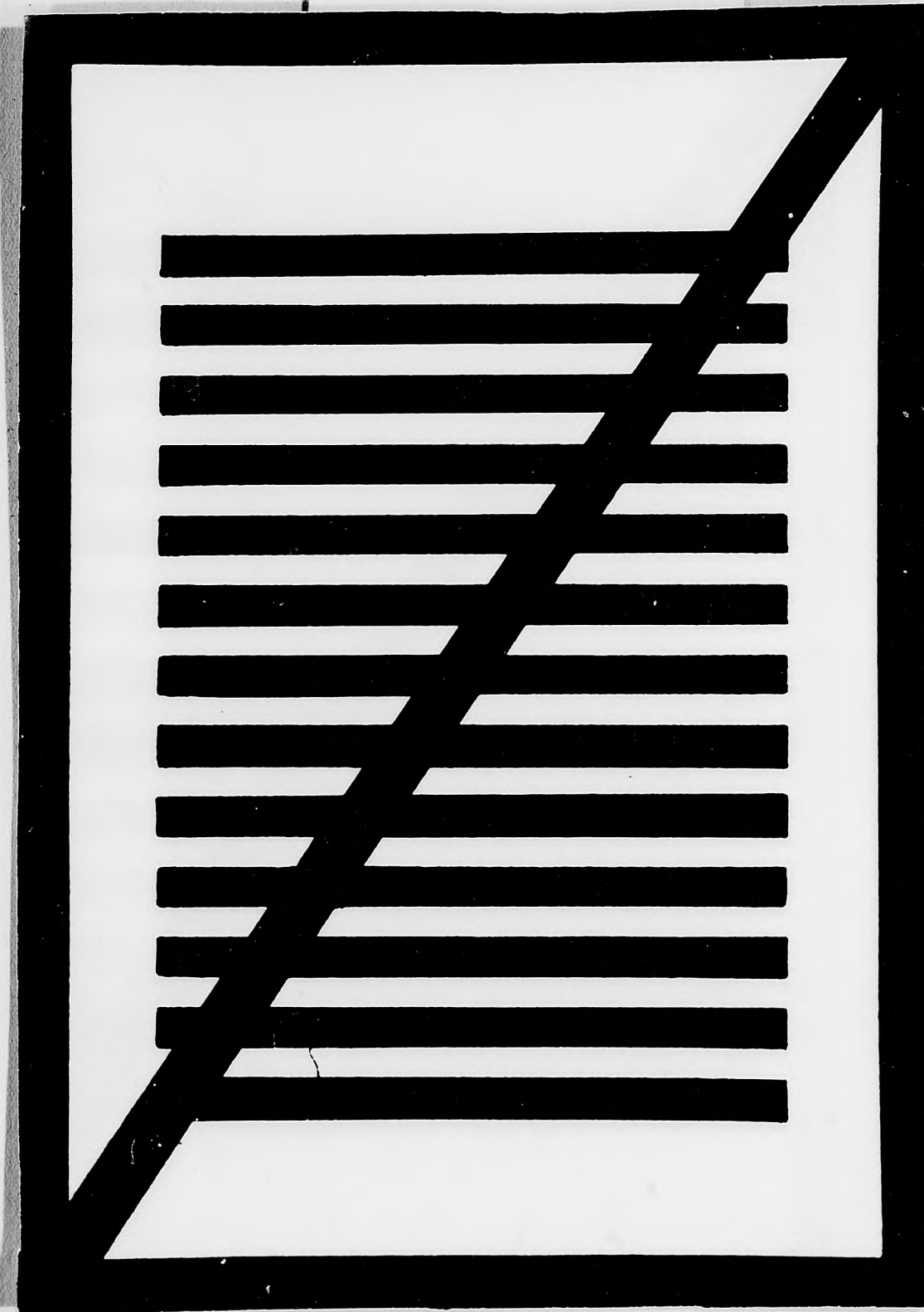
a beszámoló ezután megállapította, hogy a diplomáciai, a gazdasági és a kulturális élet területén egyaránt a semleges államokkal meglévő kapcsolatok fejlesztésére törekszünk.

a semleges országok között nagy és egyre fontosabb szerepet töltenek be azok a függetlenségüket nemrégiben visszanyert országok, amelyek a pozitív semlegesség elvét vallják. algéria, ghana, az egyesült arab köztársaság, indonézia, mali, guinea, és más országok fellépése a gyarmati rendszer megszüntetése érdekében, imperialistaellenességük és a béke ügye melletti határozott kiállásuk az egész nemzetközi helyzetnek javára szolgál.

/folyt. köv./

VI

F1
Hilary
nov. 19.
VII. lap.

kádár jános... 5. folyt./ gy

ezek külpolitikánk világos elvi alapjai és céljai, amelyeket az egész magyar nép ismer, helyesel és támogat. külpolitikánk megváltoztathatatlan alapelve hazánk függetlenségének, szuverenitásának, népünk szabadságának, szocialista vívmányaink és békés építő munkájának védelme. a külpolitikai céljainkért folytatott harcban a szovjet-magyar barátság hazánk legerősebb támasza. rendíthetetlenül hűek vagyunk és maradunk a varsói szerződés szervezetéhez, a szovjetunióhoz, a szocialista tábor országaihoz fűződő barátságunkhoz.

pártunk internaiconalista kötelességének tartja, hogy népünk érdekeinek megfelelően, közös eszméink alapján a maga részéről is mindent megtegyen a szocialista tábor erejének és egységének növelésére. az a törekvésünk, hogy még erősebbé tegyük ideológiai és politikai egységünket, gazdasági kapcsolatainkat a szovjetunióval, a kínai népköztársasággal, valamennyi európai és ázsiai szocialista országgal.

támogatjuk a kínai népköztársaság igazságos harcát tajvan felszabadításáért, követeljük, hogy elfoglalhassa törvényes helyét az egyesült nemzetek szervezetében. támogatjuk a vietnami és a koreai nép harcát, amelyet kettészakított hazájuk békés egyesítéséért folytat. kívánjuk, hogy tárgyalások útján, békésen rendeződjenek a testvéri kínai népköztársaság és a baráti india határkérdései.

a beszámoló ezután megállapította, hogy a diplomáciai, a gazdasági és a kulturális élet területén egyaránt a semleges államokkal meglévő kapcsolatok fejlesztésére törekszünk.

a semleges országok között nagy és egyre fontosabb szerepet töltenek be azok a függetlenségüket nemrégiben visszanyert országok, amelyek a pozitív semlegesség elvét vallják. algéria, ghana, az egyesült arab köztársaság, indonézia, mali, guinea, és más országok fellépése a gyarmati rendszer megszüntetése érdekében, imperialistaellenességük és a béke ügye melletti határozott kiállásuk az egész nemzetközi helyzetnek javára szolgál.

/folyt. köv./

VI

kádár jános... 7. folyt./ gy

magyarország megerősödött nemzetközi helyzete kifejezésre jut az egyesült nemzetek szervezetén belül is, az amerikai egyesült államok küldöttsége az ensz-ben immár 6 esztendeje folytatja magyar-ellenes támadásait, de évről-évre kisebb sikerrel, az egyesült nemzetek szervezete közgyűlésének napirendjére erőltetett „magyar kérdés”, egyszerűen hidegháború akció, amely mögött nincs és nem is volt semmilyen valóságos, az ensz illettekés-ségébe tartozó probléma, a kérdés gyökere nem is az ensz-ben, hanem az egyesült államok és a magyar népköztársaság kormánya közötti rendezetlen viszonyban rejlik, mi teljes őszinteséggel törekszünk arra hogy az amerikai egyesült államokkal is normalizáljuk viszonyunkat, ehhez semmi másra nincs szükség, csak arra, hogy az usa kormánya mondjon le semmiképpen meg nem valósítható törekvéséről, a beavatkozási kísérletekről a magyar népköztársaság belügyeibe, a beavatkozási kísérleteket államunk mindenkor elutasította, és a jövőben is elutasítja.

államunk minendkor és minden kérdésben a magyar nép elemi érdekeinek megalkuvás nélküli védelméből, szocialista rendszerünk lényegéből az emberiség meggondolásaiból indul ki, ennek megfelelően büntet és kegyelmez, mint ismeretes az elnöki tanács az ellenforradalmi bűncselekményekért elítéltek esetében is sorozatosan és széleskörűen élt a kegyelmezés jogával, az ilyen cselekményekért elítélt embereknek már több mint 95 százaléka - részben büntetését letöltve - nagyjából amneszita útján kiszabadult és beilleszkedett a normális életbe, ez a helyzet most e kérdésben, és államunk az eddig követett elveket alkalmazza a jövőben is, az egyesült államok és a magyar népköztársaság népe, a két ország között semmiféle valóságellenét nincs, ellenkezőleg, mindkét nép érdekelt a béke fenntartásában, az államaink közötti viszony normalizálásában, a kormányaink közötti vitás kérdések is rendezhetők, ha mindkét részről kellő jóakarattal és a rendezés szándékával veszik elő őket.

elvtársak! a magyarnépköztársaság belső viszonyai olyanok, hogy büszkén megmutathatjuk mindenkinek: nincs titkolni valónk, népünk alkotó munkája nagy és szép eredményeket szült.

/folyt. köv./

emberiesség

20.35/a

kádár jános.../ 8.folyt.s

honfitársaink sok országba utaznak és szívesen látunk mi is minden érdeklődőt hazánkban, a ki-és beutazások száma évről-évre növekszik, a szocialista országok viszonylatában növekvő turistaforgalom fejlesztésén kívül, a kapitalista országokkal is növeljük a személyi forgalmat, a kapitalista országokból 1958-ban még 26.000, 1961-ben már 71.000 látogató jött magyarországra, 1958-ban 18.000, 1961-ben már 43.000 magyar állampolgár utazott kapitalista országokba.

íme, a magyar állampolgárok nyugodtan utaznak több országokba is, bár a kapitalista rendszer dicsőítői szeretnek arról beszélni; több ember disszidál a szocialista országokból kapitalista országba, mint fordítva, ez azonban ostoba fecsegés, a kapitalizmus a múlt, a szocializmus pedig a jövő, kézenfekvő, hogy az önmagukkal meghasonlott emberek mindig a múltban menekülnek, hiszen a jövőbe nem lehet „menekülni”, a jövőbe menni csak tudatosan lehet, a kapitalizmus országai-ban többen akadnak olyanok, akik szocialista társadalmi rendszerben szeretnének már élni, mint nálunk olyanok, akik a kapitalizmusba szeretnének visszatérni, a különbség az, hogy a kapitalista országokban élő és szocialista társadalmi rendet kívánó emberek öntudatos és gondolkodó emberek, akik a maguk hazájában akarják és fogják kivívni a szocialista társadalmi rendet.

sok hazánkfia él a kapitalista országokban, visszavárunk minden magyarországon élni és dolgozni akaró becsületes embert, azoknak a magyarországról elszármazott embereknek pedig, akik már kinn gyökeret vertek, azt üzenjük, hogy maradjanak a régi hazának jó barátai, szerezzenek becsületet a magyar névnek, harcoljanak a dolgozók ügyéért, a békéért és haladásért új hazájukban - mondotta.

külpolitikánk változatlan - hangzik ezután a beszámoló, ezt folytatjuk és erősítjük tovább, biztosak vagyunk benne, hogy az igazság és a józan ész győzni fog, hogy sikerül kivívni és megteremteni a tartós békét, pártunk, népünk nem szűnik meg állhatatosan dolgozni és harcolni, hogy ez valósággá váljék.

befejeztük hazánkban a szocializmus alapjainak lerakását, a társadalom osztályszerkezetében végbement változások és a szocialista nemzeti egység erősítése

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak! három éve, pártunk 7. kongresszusa abban foglalta össze a legfőbb feladatokat, hogy gyorsítsuk meg a szocializmus építését és a legközelebbi években fejezzük be hazánkban a szocializmus alapjainak lerakását, most, ezen a kongresszuson a központi bizottság jelentheti a pártnak és a párt a magyar dolgozó népnek, hogy e feladatokat megoldottuk:

/folyt. köv./

20.44/a

kádár jános... /9. folyt./s

a szocializmus építése nagy lendületet vett és befejeztük a szocialista társadalom alapjainak lerakását.

a beszámoló a továbbiakban kiemelte, hogy az elmúlt három év legnagyobb eredménye a mezőgazdaság szocialista átszervezése volt. pártunk helyesen alkalmazta a marxista-leninista tudományos elméletet az agrárkérdésben; a parasztságot a párt, a munkásosztály vezette a szocializmus útjára, szigorúan érvényesítve az önkéntesség lenini elvét. népi demokratikus államunk, munkásosztályunk biztosította a szövetkezetek munkájának megindulásához elengedhetetlenül szükséges gépeket, épületeket és más, szükséges termelési eszközöket. sikerült eredményesen megoldanunk az ugynevezett kettős feladatot is: a mezőgazdaság átszervezésének időszakában is növekedett a mezőgazdasági termelés, az 1959-1961-es évek átlagában - bár az időjárás nem kedvezett - az előző három évhez képest 8 és fél százalékkal. a mezőgazdaság szocialista átszervezésének időszakában növekedett az ország állat-állományára, jelentősen kiterjedtet az öntözött terület, a szőlő és gyümölcs-telepítés.

a kialakult egységes szocialista termelési viszonyok kedvező feltételeket teremtettek a termelőerők és a termelési viszonyok eddiginél gyorsabb ütemű fejlesztéséhez. a mezőgazdaság szocialista átszervezése, amely a szocializmus eszméjének nagy győzelme és egyben a magántulajdonosi szemlélet súlyos veresége is, jelentős mértékben előrelendítette a kulturális forradalmat.

a falvainkban végbement hatalmas változások érzékeltetésére lássunk egy példát. harminc évvel ezelőtt drégelypalánk községről és lakóiról így írt móríc zsigmond: „hogy él a nép? nagyon nehezen, nagyon keservesen. van legalább 30 család, amelyek ősz óta nem látott kenyeret, s aratásig nem is fog. de nagyon sok család van, ahol már évek óta nem vágtak disznót és semmi zsírozójuk nincs,..

drégelypalánk ma termelőszövetkezeti község. a termelőszövetkezetnek 5 millió forint közös vagyona van. egy termelőszövetkezeti tag átlagos évi jövedelme 15,000 forint. nemcsak zsírozóban nincs hiány, hanem a cukorfogyasztás is többszörösére nőtt. ma az egy lakásra jutó évi cukorfogyasztás 41 kilogramm. a falu 480 lakóházából 186-ot a felszabadulás óta építettek. jelenleg ebben a kétezer lakosu kisközségben 386 rádióelőfizető és 20 televízió-előfizető van. összesen 193-an járatnak ujságot. a falunak 1961-ben épült fel a művelődési otthona, könyvtárral és 220 személyt befogadó mozival. ami pedig áll drégelypalánk községre, az ma áll minden magyar falura.

/folyt. köv/

21.10./a

kádár jános... 10. folyt./ gy

összefoglalva a szocializmus építésében eddig megtett ut lényegét, megállapíthatjuk, hogy egész népgazdaságunkban osztalanul uralkodóvá lettek a szocialista termelési viszonyok. jelenleg a nemzetközi jövedelem csaknem 96 százalékát a szocialista szektorban/ ~~és a mezőgazdaságban~~ a mezőgazdaságban a szántóterület mintegy 96 százalékát termelőszövetkezetek és állami gazdaságok művelik. hazánkban többé nincsenek kizsákmányoló osztályok, amelyek mások munkáján élőködhetnek. nincs munkanélküliség, nincs létbizonytalanság. dolgozóink a szocialista elosztás elvének megfelelően munkájuk szerint részesülnek a megtermelt javakból.

ez a tartalma kongresszusi irányelveink fő tételének, hogy „hazánkban befejeztük a szocializmus alapjainak lerakását,.. népünk elmondhatja, hogy a szocializmus nemzetközi erővel összeforruva és rájuk rendületlenül támaszkodva a szocializmus építésében elért vívmányaink visszavonhatatlanok és örökérvényűek. a magyar nép a szocializmus teljes felépítésének korszakába lépett - hangsúlyozta, majd rámutatott arra, hogy nagy mértékben fejleszteni kell a termelőerőket az iparban és a mezőgazdaságban egyaránt. a már létrejött szocialista kereteket szocialista tartalommal kell megtölteni.

hazánk további fejlődésében döntő tényező: a szocializmus teljes felépítésén ma már olyan társadalomban munkálkodhatunk, amely közel került ahhoz, hogy a munkásosztálynak, a termelőszövetkezeti parasztságnak és az értelmiségnek, a dolgozó népnek egységes, szocialista társadalmává válják. kötelességünk, hogy a társadalom osztályszerkezetében és a dolgozó osztályok magatartásának szocialista fejlődésében bekövetkezett változásokkal reálisan számoljunk és vonjuk le belőlük a szükséges következtetéseket.

1957-ben az összes keresők 55 százaléka volt munkás és alkalmazott, részarányuk 1962-re 65 százalékra növekedett, 1957-ben a keresők 6 százaléka volt szövetkezeti tag és segítő családtag, részarányuk 1962-re 30 százalékra növekedett. 1957-ben az önállóak és segítő családtagjaik az összes keresők 39 százalékát tették ki, részarányuk 1962-re 5 százalékra csökkent. történelmi jelentőségű tény, hogy magyarországon ma már a dolgozók mintegy 95 százaléka szocialista állami vállalatokban és intézményekben, illetve szövetkezetekben dolgozik.

/folyt. köv./

termelik az ipari termék 98 százalékát szocialista vállalatokban állítják elő.

21.25/a

kádár jános... 11. folyt./ gy

társadalmunk vezető ereje a munkásosztály, amelynek létszáma 1949 óta megkétszereződött. a számszerű növekedéssel egyidőben fejlődött a munkásosztály szocialista öntudata és szervezettsége is. társadalmunkban ma már egyetlen olyan számottevő réteg sincs, amely vitatná a munkásosztály vezető szerepét.

társadalmunk másik nagy dolgozó osztálya a parasztság is rálépett a szocializmus utjára. ezzel a munkás-paraszt szövetség is új, magasabb színvonalra emelkedett: két szocialista jellegű osztály szövetségévé fejlődött.

a 17 évvel ezelőtti városi kispolgárság, a kisiparosok, kis-kereskedők nagy többsége is ma már kisipari szervezetekben vagy más szocialista vállalatoknál dolgozik. az önálló kisiparosok és kiskereskedők is hasznosan kiveszik részüket a lakosság ellátásából.

igen jelentősen megnőtt a szellemi dolgozók aránya. a mai magyar értelmiségnek mintegy fele a felszabadulás után szerezte képzettségét, s ezek nagy része munkás és paraszt szülők gyermeke. a jelen viszonyok között azonban már semmit sem mondana, ha értelmiségünket „régii,” és „új,” értelmiségként osztályoznánk. az ugynevezett „régii,” értelmiség a felszabadulás óta eltelt több mint 17 esztendő alatt szemléletében és magatartásában gyökeresen megváltozott. a magyar értelmiség ma munkásosztályunkkal és parasztságunkkal egy sorban halad, dolgozik, építi a szocializmust és szemléletében is mindinkább szocialistává válik.

kedves elvtársak! a mezőgazdaság szocialista átszervezésével egyszer s mindenkorra megszűnt hazánkban annak a lehetősége, hogy egyik ember kizsákmányolja a másikat. a volt kizsákmányoló osztályok tagjainak és méginkább azok leszármazottainak tulnyomó többsége, tudomásul véve a népi hatalmat, az új társadalmi rendet, beilleszkedett az új viszonyokba és munkával keresi meg kenyerét.

/folyt. köv./

21.30/a

kádár jános.... / 12. folyt.s

társadalmunkban ma már nincsenek olyan osztályok vagy számottevő rétegek, amelyeknek az érdekei ellentétesek volnának a szocializmussal. a szocializmus teljes felépítésének napi-rendjén lévő feladatai összhangban vannak az egész dolgozó nép érdekeivel, érthetőek, vonzóak és lelkesítőek számára. rendszerünknek vannak ugyan még aktív ellenségei, de számuk fogyatkozik és mindinkább elszigetelődnek szocializmust építő népünk tengerében.

elvtársak! a párt eredményes munkájának egyik legfontosabb feltétele az osztályviszonyok marxista elemzése, a szövetségi politika és az osztályharc kérdéseinek helyes megítélése, - folytatta, majd megállapította: a fejlődés jelenlegi szakaszában a feladat a szocializmus teljes felépítése. a munkásosztály erre szövetkezik valamennyi dolgozó osztállyal és réteggel. pártunk e szövetségi politika kérdéseinek eldöntésekor figyelembe veszi a társadalom szerkezetében végbement nagy változásokat, valamint azt, hogy meggyorsul valamennyi dolgozó osztály és réteg politikai, eszmei és erkölcsi fejlődése. mindez lehetővé teszi, hogy megerősítsük és kiszélesítsük a dolgozó osztályok szövetségét és ezt szocialista nemzeti egységgé fejlesszük.

a mindinkább kibontakozó szocialista nemzeti egység alapja a munkás-paraszt szövetség, amelynek tartalma és alapja egyöntetűen szocialista lett. de a két osztály szövetsége nem automatikusan fejlődik tovább. segíteni, támogatni kell a termelőszövetkezeti parasztságot, hogy megerősíthesse szövetkezeteit hogy a szövetkezetek fejlett szocialista gazdaságokká válhassanak és kialakuljon az egységes szocialista paraszti osztály. a parasztságtól viszont elsősorban azt várjuk, hogy a meglévő lehetőségeket legjobban felhasználva, a mezőgazdasági termelés fellendítésével járuljon hozzá a népgazdaság fejlesztéséhez, az egész lakosság jobb ellátásához.

- mivel a falu szocialista átszervezése után az egységes termelőszövetkezeti paraszti osztály megteremtése a cél, a szövetkezetekben is annak a szocialista elvnek kell érvényesülnie, hogy a tagokat ne korábbi osztályhelyzetük, hanem a közös munkában való részvételük, a munkában tanúsított helytállásuk és érdemük szerint ítéljék meg és részesítsék a közös munka eredményeiből.

a szövetségi politika fontos része az is, hogy munkásaink és parasztságunk a legszorosabban együttműködjön az értelmiséggel. az értelmiségnek állandó és eleven kapcsolatban kell lennie a szocialista társadalom többi dolgozóival, akik az értelmiséget joggal tekintik saját értelmiségüknek. értelmiségi politikánk lényege; továbbra is minden feltételt biztosítani az értelmiség alkotó munkájához, meggyorsítani szocialista fejlődését, segíteni, hogy elsajátítsa a marxizmus-leninizmust.

/folyt. köv./

21.39/a

kádár jános.... / 13. folyt. s

társadalmunk fejlődésének jelenlegi szakaszában, amikor még léteznek a városi kispolgárság maradványai, szükséges, hogy a szocialista dolgozó osztályok szövetségi viszonyt tartsanak fenn ezekkel is.

a szocialista nemzeti egység politikája alapján egyesíteni kell mindenkit, aki a szocializmus és a béke ügyéért tevékenykedik. össze kell fogni a kommunistákat és a pártönkivülieket, a rendszer politikailag aktív támogatóit és a ma még ingadozókat, közömböseket, a materialista világnézet híveit, és a vallásos érzületű embereket egyaránt. a szocialista társadalom felépítése az egész nemzet ügye. ez a nemzet jövője, a szocialista társadalomban valósul meg a magyar nemzet jólétének korábban nem ismert felvirágzása.

- annak, hogy a szocialista nemzeti egység mind gyorsabban és erőteljesebben fejlődjék, egyik leteleményese a hazafias népfrentmozgalom : társadalmunk életének ez az élő, eleven és számottevő tényezője. a hazafias népfrentmozgalomnak vannak közjogi funkciói is. fontosabb azonban társadalmi feladata, hogy kerete legyen a dolgozó osztályok szövetségének és hirdesse a szocialista nemzeti összefogás eszméjét.

elvtársak ! a dolgozó osztályok szövetsége a szocializmus építésének idején is harcban fejlődik. a szövetségi politika és az osztályharc pártunk politikájának két, egységet alkotó oldala. ismeretes, hogy pártunk nem törekszik az osztályharc élezésére. ez azonban nem tőlünk, hanem osztályellenségeinktől és a nemzetközi imperializmustól függ.

- szocialista fejlődésünk első feltétele változatlanul a szilárd népi hatalom. továbbra is határozottan fellépünk minden rendszerellenes, reakciós politikai erővel szemben, szilárdan védelmezzük törvényes állami és társadalmi rendünket. megvédjük hazánk függetlenségét, államunk szuverénitását, népünk szocialista vívmányait az imperializmus fenyegetéseivel szemben.

kedves elvtársak ! a nemzeti egység fontos politikai eleme a kommunisták és a pártönkivüli dolgozók egymás iránti bizalma és együttműködése a szocialista társadalom építésében, - folytatódott a beszámoló, amely a továbbiakban kiemelte : elért eredményeink nem utolsó sorban annak köszönhetőek, hogy pártunk a lenini tanítás szerint a szocialista építés minden területén összefogott és együtt dolgozott a pártönkivüliekkel.

/folyt.köv./

21.45/s

kádár jános... 14. folyt./ gy

- pártunk már korábban is többször leszögezte azt az elvi álláspontját, hogy hazánkban pártfunkciók kivételével bármely vezető tisztséget betölthetnek pártönkivüliek is. a pártönkivüliekkel szemben is azt az igényt támasztjuk, hogy legyenek hűségesek a szocializmus ügyéhez, a magyar népköztársasághoz, őszintén munkálkodjanak a szocializmus építésén és rendelkezzenek a szükséges hozzáértéssel, szaktudással.

- a szocializmus építésének kérdései mind bonyolultabbak, sokrétűbbek lettek, ezért vezető állások betöltésében egyre inkább elengedhetetlen követelmény a hozzáértés, a szakismeret, az általános felkészültség. a felszabadulás után és a szocialista építés megindításának időszakában különböző vezető beosztásba került egyszerű munkás- és parasztemberek nagy többsége kiválóan megoldotta feladatát. rendkívül nehéz és felelősségteljes munkájának végzése közben szabadidejét éveig feláldozta megszerezte a szükséges szakmai ismereteket, továbbképezte magát. most az a dolog lényege - huzta alá a beszámoló -, hogy a szocializmus ügyéhez való hűség és feltétlen odaadás első követelménye mellett növekvő erővel jelentkeznek a másik, szintén elengedhetetlen követelmény: a hozzáértés, a szükséges ismeretek megkövetelése. meggyőződésünk, hogy ez a politika a munkásosztály, a szocializmus ügyét szolgálja és elősegíti, hogy rátermett, rendszerünkhöz hű, a dolgozók érdekeit jól szolgáló vezetők kerüljenek a különböző vezető posztokra, és nem csökken a munkások és parasztlak közvetlen részvétele sem a vezetésben.

- a mi álláspontunk szerint jó, egészséges és megfelel a szocializmus érdekeinek, ha a személyi kérdések eldöntésénél az derül ki, hogy a párt tagjain kívül egyre több pártönkivüli is megfelel azoknak a politikai és szakmai követelményeknek, amelyek a közfunkciók betöltésénél támasztani kell. ez csak elősegíti a kommunisták és a pártönkivüliek összefogását, segíti a szocialista nemzeti egység kialakulását. a párt e kérdésben is óva int mindenféle sablontól, valamiféle mechanikus részarány aróltetésétől.

elvtársak! a szocialista nemzeti egység kialakulásában összefüggő fontos kérdés a szociális származás helyes kezelése is. a központi bizottság kongresszusi irányelveiben ott van az a tétel is, amely kimondja: „nincs szükség többé tanulmányosságunk származás szerinti kategorizálására... ez a tétel egyes elvtársaknál nem talált helyeslésre és megértésre.

/folyt. köv./

21.50/a

kádár jános... 15. folyt./ gy

a központi bizottság javasolja a kongresszusnak e tétel megerősítését és jóváhagyását. javaslatában a megváltozott osztályviszonyokból, népi demokratikus rendszerünk erejéből, feladatainkból indul ki.

a tanulóifjúság származás szerinti kategorizálása helyes és igazságos volt fejlődésünk korábbi időszakában. most azonban arról van szó, hogy ennek a korlátozásnak további fenntartása nem használ, hanem egyenesen árt a szocialista építésnek.

változatlan követelmény: olyan fiatalokat vegyenek fel az egyetemre és főiskolákra, akiknek magatartása jó, szemlélete haladó és kiválóan tanulnak. de ne legyen a magyar ifjúságnak egyetlen, mégoly kis rétege sem, amelyet szülei egykori osztályhelyzete miatt hátrányosan megkülönböztetve, elve kizárjanak a főiskolai és egyetemi továbbképzés lehetőségéből.

gondoskodunk arról, hogy az egyetemre felvett fiatalok között a jövőben ne kevesebb, hanem az eddiginél is több legyen a munkás és paraszt származású. ez tisztára attól függ, hogy társadalmunk megadja-e az ilyen fiataloknak a tanuláshoz szükséges segítséget. nincs kétség az iránt, hogy társadalmunk ezt a segítséget meg fogja adni nekik. elsősorban azoknak a szülőknek a gyermekei kapjanak ilyen támogatást, akik ma a bányákban, a gyárakban és a földeken dolgoznak. ezt a tanulókkal való foglalkozásnál és a társadalmi ösztöndíjak elosztásában is figyelembe kell venni.

lényegében hat esztendeje folytatjuk ezt a politikát mind következetesebben. szilárd elvi alapokon nyugvó kommunista politika ez, amelynek eredményeként az elmúlt években a munkásosztály, a szocializmus pozíciói megerősödtek. ezt az elvileg szilárd, osztálykérdésekben meg nem alkuvó, ugyanakkor az életet, a körülményeket számbavevő, emberséges kommunista politikát folytatja pártunk a jövőben is.

kedves elvtársak! népi államunk a proletárdiktatura állama. ez a jellege megmarad a szocialista társadalom teljes felépítésének időszakában. mindemellett már erősödőben vannak azok a vonások, amelyek arra mutatnak, hogy a proletárdiktatura állama nálunk is egyetemes népi állammá fejlődik.

- a magyar népköztársaságban napról-napra szélesebben bontakozik ki a szocialista rendszer demokratikizmusa. ma az állampolgárok teljes egyenjogúsága érvényesül. jogok, kötelességek tekintésben osztályhovatartozás, vagy korábbi osztályhelyzet miatt nincs hátrányos vagy előnyös megkülönböztetés. mindenki választó és választható. az országgyűlés és a tanácsok, valamennyi központi és helyi államhatalmi szerv tevékenységében erősödik a demokratizmus, a néppel való összefonódottság.

/folyt. köv./

22.00/a

kádár jános... 16. folyt.s

erősíteniünk kell államunk demokratikus vonásait, növelniünk kell a választott tanácsai szervek önállóságát. állandóan keressük annak módjait, hogy a lakosság minél szélesebb rétegei kapcsolódhassanak be az állami munkába, a közügyek intézésébe. rövid időn belül esedékesek az új országgyűlési és tanácsválasztások. a választásokon a gyakorlatban kipróbált politikával és világos programmal állhatunk a választók elé. az országgyűlési és tanácsválasztások alkalmával - népi rendszerünk eddigi hagyományaihoz híven - a párt a dolgozók százazeivel tanácskozza meg az ország fejlődésének nagy és kis kérdéseit. biztosak vagyunk benne, hogy az ország népe szavazatával is jóváhagyja a párt és a kormány politikáját. s ami még fontosabb, a jövőben is minden erejével támogatni fogja annak megvalósítását, tetteivel, alkotó munkával építi a szocialista hazát.

népgazdaságunk fejlődése. szocialista építőmunkánk feladatai

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak! áttérek a gazdasági kérdésekre, pártunk gazdaságpolitikájára. a magyar szocialista munkáspárt fő gazdaságpolitikai elgondolásait az élet igazolta. népgazdaságunk egészségesen fejlődik, kiegyensúlyozott; terveink reálisak. a 7. kongresszus fő céljait a gazdasági építőmunka területén is elértük.

1960-ban sikeresen befejeztük a hároméves tervet, sőt azt jelentékenyen túlteljesítve, magasabb alapról kezdtük második ötéves tervünket. ha a második ötéves terv eddigi gazdasági eredményeit számbavesszük, a következőképpen tárul elénk: 1961-ben a szocialista ipar termelése - a tervet több, mint 3 százalékkal túltejesítve - mintegy 12 százalékkal haladta meg az 1960. évi. tovább folytatódott az ipar szerkezeti átalakítása: a gépipar 15, a vegyipar 20 százalékkal termelt többet, mint 1960-ban.

az aszály okozta károk miatt a mezőgazdaság 1961. évi teljes termelése nem nőtt a tervben előirányzott mértékben, lényegében az 1960. évi szinten maradt. az aszály elsősorban az őszi betakarítású növényeket sújtotta, búzából azonban 11 mázsa termelt holdanként, több mint eddig bármikor. az állattenyésztés tervét teljesítettük. 1961. őszi a szarvasmarha-állomány, a sertésállomány 15 százalékkal nagyobb volt, mint 1960-ban. 1961-ben az összes felvásárolt termék 6 százalékkal volt több, mint 1960-ban.

folyt. köv./

22.09/a

XVII

kádár jános.... / 17. folyt. s

a két kongresszus közötti három év legfőbb gazdasági eredményének a következőket tartjuk: jelentősen fejlődött népgazdaságunk; befejeztük a mezőgazdaság szocialista átszervezését, korszerűsítettük honvédelmünket, fedeztük az utóbbiakal járó, a tervezettnél korábban jelentkező kiadásokat, ennek ellenére a népgazdaság tervszerűen, arányosan fejlődött, az életszínvonal pedig - a hároméves tervben jelentősen, az ötéves terv első két évében kis mértékben - tovább emelkedett. a 7. és a 8. kongresszus közötti években a magyar népgazdaság fejlődése a ipari termelés, a munkatermelékenység és a nemzeti jövedelem növekedésének ütemét tekintve felzárkózott a többi szocialista országhoz.

elvtársak! a központi bizottság az eddig ismert eredmények és tapasztalatok alapján jóleső érzéssel jelentheti a kongresszusnak, hogy második ötéves tervünk, amely a 7. kongresszus irányelvei alapján készült, a gyakorlatban is reálisnak és helyesnek bizonyult, lényegében nem kell rajta változtatni. most az a fő gazdasági feladatunk, hogy a második ötéves terv jó végrehajtásán, teljesítésén, illetve, amilyen vonatkozásban az kívánatos és helyes, telteljesítésén dolgozzunk. a második ötéves terv nagyszerű céljait: a nemzeti jövedelem 36 százalékos, az ipari termelés 48 - 50 százalékos, a mezőgazdasági termelés 22- 23 százalékos, a fogyasztási alap 22 - 23 százalékos növekedését, az egy főre jutó reáljövedelem 16- 17 százalékos növelését el lehet és el is kell érniük. az ipari tervet előreláthatóan telteljesítjük, a mezőgazdaságban azonban, hogy a kitűzött célt elérjük, a múlt évi és az idei aszály okozta megtorpanás leküzdése meggondolt intézkedéseket és nagy erőfeszítést kíván.

ezután az ipar előtt álló legfontosabb feladatokat elemezte a beszámoló. iparunk ágazati szerkezetének korszerűsítése a fejlődés egyik kulcskérdése. a társadalmi munkatermelékenység emelésének egyik igen fontos módja a gazdaságos, a világszínvonalat megközelítő termékek részarányának növelése az ipari termelésen belül. a vegyipar termelésének kimagasló szerepe van, nem kevésbé fontos a gépipar fejlesztése. elsősorban a műszeripart, a híradástechnikai ipart fejlesztjük. ezek anyagigényessége az átlagosnál kisebb. a gazdaságosság szempontjai megkövetelik az ország fűtőanyag mérlegének korszerűsítését.

/folyt. köv./

22.15/a

XVIII

kádár jános.... 18. folyt. / gy

a széntermelésnél magasabb mértékben kell szorgalmaznunk a hazai kőolaj és földgázvagyon kiaknázását, több milliárdos befektetéssel, gyors ütemben fokozzuk a villamosenergiatermelést; jelentős mennyiséget veszünk át a szovjetuniótól és más testvéri országától, így érjük el, hogy az egy lakosra jutó villamosenergia-felhasználás az ötéves terv alatt mintegy 45 százalékkal növekedjék. a beszámoló külön kiemelte, hogy a termelésnek követnie kell a szükségletek állandó változását és a technikai fejlődés általános követelményeit. mindennekelőtt a minőségi követelmények betartásával, gazdaságosan kell termelni. a nem gazdaságos, elavult termékek gyártását be kell szüntetni és a felszabaduló termelési kapacitást ésszerűen kell hasznosítani. ez a munkaerő bizonyos tervszerű átcsoportosítását is igényli. egyes vezetők, ahelyett, hogy ilyenkor megmagyaráznák az érintett dolgozóknak az intézkedés előnyeit, és gondoskodnának a munkaerő tervszerű átcsoportosításáról, fenntartják a régi állapotokat és ezzel kárt okoznak a népgazdaságnak.

a mezőgazdaságnak is egyre több területen kell elérnie a világszínvonalat. ehhez évről-évre több nagyüzemi épületet, berendezést, gépet, vegyiparanyagot, szakembert adunk. a következő években a mezőgazdaság például több mint 20 000 traktort kap. egy hold szántóra számítva pedig csaknem kétszer annyi műtrágyát, mint 1961-ben. 1961-ben mintegy 230 000 holdat, az idén már több mint 360 000 holdat öntözünk. 1965-ben pedig több mint 600 000 holdon lesz öntözéses gazdálkodás. a termelőszövetkezetek megszilárdításában a legfontosabb a közös nagyüzem építése, a szövetkezeti alapok gyors ütemű fejlesztése. jelenleg és a következő években azonban még mind az ország, mind a szövetkezeti tagok el-látásában, sőt, a közös gazdaság erősítésében is nagy a szerepe a háztáji gazdaságnak.

a gazdasági munka általános fejlődésünk kulcskérdése, ennek megfelelően kell az eddiginél is nagyobb mértékben mozgósítanunk a pártot, a tömegszervezeteket, az állami- és gazdasági vezetést, a dolgozó népet az előttünk álló feladatok mielőbbi és a lehető legjobb megoldására. a legfontosabb a termelékenység, a gazdaságosság növelése és javítása a termelés minden területén. az ötéves terv, továbbá a gépiparra, a mezőgazdasági termelésre és más gazdasági területre vonatkozó párt- és kormányhatározatok helyesen jelölik meg a tennivalókat.

elvtársak! pártunk azt az elvet vallja, hogy a szocializmus építésének együtt kell járnia a dolgozók életszínvonalának rendszeres emelésével.

/folyt. köv./

22.20/a

L korszerűsítését.

XIX

kádár jános... 19. folyt./ gy

a központi bizottság úgy véli, hogy a dolgozók életszínvonalának alakulásának jó eredményeiről nyugodt leliismerettel adhat számot. az elmúlt években a nagy beruházások is megvalósultak, s az életszínvonal is jelentősen növekedett: 1956-hoz képest a bérből és fizetésből élők reáljövedelme 34, a parasztság fogyasztásának reálértéke több mint 21 százalékkal emelkedett, a lakosság fogyasztása 1958-hoz képest 1962-re 20 százalékkal növekedett.

a dolgozók életviszonyait közelről érintő lakásépítésre pártunk és kormányunk a megfelelő figyelmet fordítja és minden lehetséges eszközt biztosít e célra. az 1958-1960-as években kerekén 180 000 lakás épült. az 1949-1956-os években átlagban 34 000, az 1958-61-es években pedig átlagban 62 000 lakás épült az országban. a jelenleg még igen sok jogos lakásigényt nem lehet kielégíteni és nagyon szívesen kell dolgozni azért, hogy a lakáshiány fokozatosan csökkenjen. de a munka eredményei között érdemes számotartani, hogy hazánkban az 1957-től 1960-ig terjedő három év alatt - családonként négy fővel számolva, több mint 700 000 ember költözött új lakásba.

a társadalombiztosításban részesülők száma 1959-62-re 7 millió 200 000-ról - a termelészövetkezetbe belépett dolgozó parasztok bevonásával - 9 millió 400 000-re nőtt, s ma már a lakosság 94 százalékára terjed ki. 1961-ben 548 000 felnőtt és gyermek üdült méltányos térítés ellenében szakszervezeti és vállalati üdülőkhöz. a takarékbetét állomány az 1958. évi 2 milliárd forinttól 1962-re 8 és félmilliárdra növekedett.

az életszínvonal alakulása nemcsak a keresetek nagyságától, hanem az áruellátás színvonalától is függ. barát és ellenség egyaránt elismeri, hogy nálunk a helyzet ebben a vonatkozásban is jó. a lakosság a pénzért egyre inkább a kellő választékban és minőségben szerezheti be a fogyasztási cikket. a lakosság bizik politikánkban, kellőképpen értékeli azt a józan gazdasági vezetést, amelynek fontos eleme az árualap és a vásárlóerő közötti egyensúly biztosítása.

/folyt. köv./

22.30/a

123

XX

kádár jános... 20. folyt./ gy

elvtársak: az egy főre jutó reáljövedelem az 1957-60-as évek jelentős emelkedése után az elmúlt két esztendőben mindössze 1-2 százalékkal növekedett. ez a kis mértékű emelkedés azonban olyan körülmények között következett be, amikor három, rendkívül jelentős tényező befolyásolta népgazdaságunk helyzetét. már a második aszályos év sújtja mezőgazdaságunkat és azon keresztül a népgazdaságot. egyidejűleg igen nagy, csak később megtérülő beruházásokat kellett eszközölnünk a mezőgazdaságban; jelentős eszközöket kellett fordítanunk honvédségünk felszerelésének korszerűsítésére is. a népgazdaság szilárdságát és egészséges voltát bizonyítja, hogy az életszínvonalat ezek ellenére sikerült tartanunk és valamelyest növelnünk.

honvédségünk fegyverzetének korszerűsítésére úgy is kell gondolnunk, hogy ezek a kiadások biztosítják és védelmezik a magyar dolgozó nép békéjét, jónak nevezhető életkörülményeit. amíg van imperializmus, és a tartós béke nincs biztosítva, ameddig a béke védelme éberséget és készenlétet követel, addig pártunk, kormányunk a nép iránti szent kötelességének tekinti, hogy gondoskodják honvédségünk fegyverzetének korszerűségéről.

a magyar dolgozók saját tapasztalataik alapján nagyon jól tudják, hogy központi bizottságunk és kormányunk egyetlen egy életszínvonal-emelő intézkedést sem határoz el addig, amíg annak anyagi fedezete nincs a termeléssel megalapozva. azt is tudja mindenki, hogy ha ilyen lehetőségünk van, a párt és a kormány nem késlekedik.

megvalósítjuk második öt éves tervünknek a népjólét emelését célzó előírásait. ezt a következő években elsősorban oly módon akarjuk elérni, hogy növeljük a jövedelmeket: egyre több ember számára teremtünk munkaalkalmat; de a termelés és teljesítmények növelésével, a szakképzettség fokozásával növekszik a már dolgozók jövedelme is. a munkások és egyes alkalmazotti rétegek átlagbérét úgy emeljük, hogy javuljanak a bérarányok.

másodsorban az életszínvonal emelésére fordítható összegeket különféle népjóléti célokra használjuk fel. a sokgyermekes családok helyzete ma még mindig nem könnyű; a párt mindent megtesz a sokgyermekes családok helyzetének az átlagosnál gyorsabb javításáért. emelni fogjuk a kétgyermekesek családi pótlékát: javítunk az özvegyek helyzetén. már a jövő évben növeljük a szülési szabadságot, a kisgyermekes anyáknak lehetővé tesszük, hogy 3 évnél idősebb gyermekük gondozására munkaviszonyuk sérelme nélkül fizetés nélküli →

22.50/a

kádár jános ... 21. /m

szabadságot vehessenek igénybe. fokozatosan megszüntetjük az ingyenes kórházi ápolás időtartamában és a gyógyászati segédeszközökkel való ellátásban fennálló különbségeket. az ötéves tervben valamennyi egészségre ártalmas munkakörre kiterjesztjük a munkaidő csökkentését.

a beszámoló ezután a gazdasági vezetéssel foglalkozott, tovább kell javítani a népgazdaság tervszerű irányítását, a tervezés folyamatosságát. már ebben az évben megkezdjük a harmadik ötéves terv első két éve konkrét előírásainak kidolgozását. előtérbe kerül az ipar és a mezőgazdaság szakirányításának és vezetésének átszervezése. az a cél, hogy csökkentsük az irányító szervek számát és növeljük a termelés irányításáért közvetlenül felelős vezetők hatáskörét, önállóságát és felelősségét. a központi bizottság és a kormány fontosnak tartja, hogy egy-egy területen ritkán legyen átszervezés, de az megfelelő legyen és hosszú időre szóljon. a gazdasági vezetők az eddiginél nagyobb mértékben támaszkodjanak a dolgozók javaslataira, a szocialista munkaverseny erejére, különösen segítsék a szocialista brigádmozgalmat fejlesztését. jelenleg több mint 31 ezer brigád versenyez a szocialista címért és majdnem 9 ezer már elnyerte a szocialista címet.

minden szinten emelni kell a gazdasági vezetés kulturáját. a vezetők ne kullogjanak a problémák után, hanem maguk vessék fel és oldják meg őket. a népvagyon herdálóját szigorúan felelősségre kell vonni, irtani kell a korrupciót, a kéz-kezet most rendszert. érvényesíteni kell azt a szocialista elvet, hogy aki többet dolgozik, többet ad a társadalomnak, többet is kapjon. a prémium-, a jutalmazási-, a részesedési- és nyereségrészesedési- rendszer alapos javításra szorul.

még mindig nem kielégítő a beruházások megvalósításának üteme. nem tűrhetjük, hogy kellő műszaki és gazdasági előkészítés nélkül kezdjenek beruházásokat. nem kevésbé fontos a korszerű üzemszervezés, az észszerű munkaerőgazdálkodás, az anyagtakarékosság és a vállalati alapok jobb kihasználása. egész ötéves tervünk sikeres teljesítésének előfeltétele a munka termelékenységének további növelése. a gazdasági vezetők is, a dolgozók is erre fordítsák most a fő figyelmet. a munkatermelékenység növelésére tett egyetlen intézkedés nálunk most többet ér az osztályharcban, mint az imperiálistákat szidalmazó száz radikális szólam.

a beszámoló ezután részletesen foglalkozott a szocialista nemzetközi munkamegosztásban rejlő nagyszerű lehetőségekkel. pártunk és kormányunk teljes mértékben helyesli a kgst országok pártképviselőinek ez év júniusában moszkvában létrejött megállapodásait, amelyek alapján a szocialista országok gazdasági kapcsolatai jelentősen túlléphetik az eddigi kereteket, jobban kihasználhatják az együttműködésben rejlő lehetőségeket. a szocialista együttműködés máris nagyszerű alkotásokat hozott létre: a barátság kőolajvezeték, a béke villamos távvezeték; /folyt. köv./

32

22.

-XXI-

kádár jános ... 22. folyt. m

a vaskohászatban hasznos együttműködés jön létre csehszlovákia, románia, lengyelország és magyarország között; a magyar vegyipar az együttműködés keretében szovjet olajat és román földgázt kap és igen jelentős a magyar-szovjet megállapodás alumíniumiparunk fejlesztésére. ebben a szerződésben, amely világviszonylatban is egyike a legjelentősebbnek az alumíniumiparban, ismét nagyszerűen megmutatkozik az a testvéri segítség, amelyet a szovjetunió a magyar népköztársaságnak állandóan és minden téren nyújt.

a szocialista országok gazdasági együttműködésében rejlő nagyszerű lehetőségek jobb kihasználása egyáltalán nem jelenti azt, hogy a szocialista országok elzárkóznának más irányú nemzetközi kapcsolatok elől. magyarország fejlődő gazdasági együttműködést teremtett a nemrég függetlenné vált és önálló nemzetgazdaságukat most építő országokkal. és természetesen a kölcsönös előnyök elve alapján kereskedünk a fejlett kapitalista országokkal is. helyeseljük és támogatjuk a szovjetunióknak azt a javaslatát, amelyben széleskörű nemzetközi tanácskozás összehívását indítványozza a világkereskedelem kérdéseinek megtárgyalására. az a véleményünk, hogy lehetséges és szükséges is a gazdasági kapcsolatok fenntartása és bővítése a különböző társadalmi rendszerű országok között.

a szocialista országok gazdasági együttműködésében további nagy lépést jelent a 20 éves távlati tervek egyeztetése. 20 éves távlati tervünk fő arányai már kialakultak. eszerint 1980-ig a nemzeti jövedelem a mostaninak négyszeresére, az ipari termelés legalább ötszörösére, a mezőgazdasági termelés pedig két-két és félszeresére emelkedik. a 20 éves terv célul tűzi ki azt is, hogy a fogyasztás három és félszeresre nőjön és minden családnak önálló, korszerű lakása legyen.

a szovjetunió a huszas évek végén első ötéves tervével elsőnek fogott hozzá a népgazdaság évekre előre jól átgondolt fejlesztéséhez. kommunista eszméink ereje és életrevalósága mutatkozik meg abban, hogy ma már szocialista országok egész sora egyeztetett, 20 éves tervet dolgoz ki a népgazdaság fejlesztésére. a magyar népköztársaság reális, lelkesítő 20 éves tervben vázolja fel ragyogó jövőjének távlatát.

IV.

a kulturális forradalom eredményei: művelődéspolitikai feladataink

/folyt. köv./

23.10/a

23.10.10

-XXIII-

kádár jános 23. folyt. /m

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak! társadalmunk fejlődésében olyan szakaszhoz értünk, amikor a forradalom teljes győzelmének egyik legfőbb feltétele a szocialista kultúra erőteljesebb kibontakozása, a szocialista társadalom fejlődése igen sokban függ a tömegek tudatosságától, általános és szakmai műveltségének színvonalától, a szakemberek számától és tudásától.

kulturális forradalmunk további fejlődésében meghatározó szerepe van a közoktatásnak, az iskola, a pedagógusok hatóköre ma már messze túlmutat az iskola falain, kiterjed szinte az egész társadalmi életre, az új ember formálásában a tanítók, a tanárok a legfontosabb társadalmi tényezők, a párt legjobb harcostársai.

közoktatásunk rohamosan fejlődik, 1938-ban a 8 osztálynak megfelelő iskolát csak 34.000, 1957-ben már 104.000, 1962-ben pedig 140.000 tanuló végezte el. a középiskolások száma 1938-ban 52.000, 1959-ben 145.000 volt, azóta 3 év alatt további 42.000-rel nőtt. az egyetemi és főiskolai hallgatók száma 1938-ban 11.700, az 1959-60-as tanévben 38.000 volt, 7. kongresszusunk óta számuk további 22.000-rel emelkedett. ezekkel az eredményeinkkel európa legfejlettebb kapitalista országaival állunk egyvonalon, nem beszélve az esti és a levelező oktatás rendszeréről, amely a tőkés országokban szinte ismeretlen.

a kötelező oktatás korhatárát 16 éves korig emeltük fel, ma már majdnem minden második általános iskolát végzett tanuló középiskolában folytatja tanulmányait. az a törekvésünk, hogy a középiskolai tanulók számát fokozatosan, évről-évre növeljük mindaddig, amíg a középiskolai oktatás is általánossá nem válik. az új szakmunkásoknak mind nagyobb része tesz érettségi vizsgát. ma már az iskola a felnőttek továbbtanulásának is otthona. míg 1959-ben 138.000 felnőtt, az 1961-62-es tanévben már több mint 218.000 felnőtt tanult. a falu szocialista átszervezése nagy lendületet adott a parasztság művelődésének is.

a 7. kongresszus iskolareform megvalósítását tűzte ki célul. a reform alapvető törekvését, a munkára való nevelést társadalmunk elfogadta. örömmel látjuk, hogy iskoláinkba végleg bevonult és pedagógiai tényezővé vált társadalmunk éltető eleme, - a munka. az iskolai nevelőmunka hatására előnyösen változott ifjúságunk erkölcsi és politikai arculata. ifjúságunk becsületos, dolgozó, egészséges szellemű, szocialista hazájához hű. /folyt. köv./

23.17/a

-XXIV-

kádár jános 24. folyt. /m

a felső oktatás fejlesztésére, anyagi ellátottságának javítására az eddiginél jóval többet kell áldoznunk. különösen műszaki egyetemeink küszködnek problémákkal. a szakminisztériumok, az üzemek és a társadalmi szervezetek adjanak meg minden segítséget: korszerű műszereket, berendezéseket, felszereléseket, nagy tudású, tapasztalt szakembereket, és nemutolsó sorban, küldjenek tehetséges hallgatókat főiskoláinkra. tovább kell növelni az egyetemek és a főiskolák hallgatóinak létszámát, különösen a műszaki szakembereket és pedagógusokat képző felsőoktatási tanintézményekben. sokkal bátrabban kell létrehozni egyes nagyüzemek mellett műszaki egyetemi esti tagozatot, vagy felsőfoku technikumot, a műszaki egyetem csepeli esti tagozatához hasonlóan.

a közoktatás ily rohamos fejlődésével párhuzamosan kialakult és gyorsan terebélyesedett az iskolán kívüli népművelés egész hálózata, főként a művelődési otthonoké és könyvtáraké. 1961-ben már 7 millió felüli hallgatója volt az üzemekben és a falvakban tartott ismeretterjesztő előadásoknak. lenin hangsúlyozta, hogy a szocialista ipar anyagi alapjának biztosítása mellett a munkatermelékenység emelésének a feltétele: „... a lakosság tömegeinek műveltségi és kulturális felemelkedése. ez a felemelkedés most óriási iramban folyik, s ezt nem látják a burzsoá megszokottságtól elvakult emberek, akik képtelenek megérteni, hogy a nép „mélyén,„ micsoda erővel bontakozik ki most a tudás világossága és a kezdeményezés felé hajló törekvés,„

elvtársak! a társadalom életében rendkívül megnövekedett a tudomány szerepe. 1961. végi adatok szerint az országban 132 önálló kutatóintézetben, 665 egyetemi tanszéken és 127 egyéb kutatóhelyen folyt a tudományos kutatómunka. fokozatosan növekszik a kutatás anyagi támogatása. míg 1960-ban 1 milliárd 467 millió forintot fordítottunk tudományos kutatásra, addig ez az összeg az 1962-es tervben már több, mint 2 milliárd forintra növekedett.

több mint 2.000 tudós és kutató közreműködésével elkészült az országos távlati kutatási terv, melynek legfőbb célja, hogy elősegítse egész tudományos életünk nagyobb tervszerűségét és szervezetségét. pártunk úgy véli, hogy a távlati tudományos kutatási tervet jobban össze kell hangolni népgazdaságunk távlati fejlesztésének programjával és tudományos életünk anyagi, szellemi erőit az ebből következő feladatok megoldására kell összpontosítani. forradalmunk lényeges eleme a tudomány és a szocializmus szövetsége. a szocializmus nem valósulhat meg a tudomány támogatása nélkül, a tudomány pedig valójában csak a szocialista társadalom viszonyai közt nyert szabad utat a fejlődéshez. /folyt. köv./

23.20/szb

-XXV-

kádár jános ... / 25/ folyt. /

elvtársak! az elmúlt 3 év alatt értünk el eredményeket az irodalomban és a művészetekben is, erősödött a szocializmus eszméit valló, érte meggyőződéssel küzdő, társadalmi felelősséget vállaló művészek tábora. pezsgő élet, alkotó munka folyik a művészetek minden ágában, a képzőművészeti, zenei, irodalmi, színházi életben.

a növekvő közéleti érdeklődés egészséges jeleit figyelhetjük meg szépirodalmunkban, a szaporodó írói riportokban, tudósításokban, eszmeileg erős és tehetséges fiatal művész - és írónemzedék jelentkezett és tör előre. támogatjuk azokat az írókat, művészeket, kritikusokat, akik harcolnak irodalmi és művészeti közéletünk egészséges légköréért és bátran, szenvedélyesen küzdenek a szocialista művészettől idegen törekvések ellen. művészeink, íróink gyorsan változó életünk hiteles, pártos ábrázolásával szolgálják szocializmust építő népünket.

az igény azonban még nagyobb mértékben növekedett az irodalommal, a művészetekkel, a filmmel szemben. az utóbbi években népünk igényesebb lett, fogékonyabbá vált a szépre és a jóra. a párt és népünk számára a művészi alkotás eszmeisége, mondanivalója, a szocialista tartalom a legfontosabb. olyan alkotásokat várunk, amelyekben helyesen és magas művészi színvonalon tükröződnek társadalmunk folyamatai, amelyeknek hőse a szocializmust építő, a közösségi ember. a művészi alkotás töltse be nemes hivatását, segítse a szocialista ember nevelését. a művész keresse meg a számára legmegfelelőbb kifejezési formát.

a forma kérdésében a párt nem hive a stilusviták rendeleti, vagy adminisztratív uton való eldöntésének. a művészet azonban nem szegülhet szembe a társadalmi fejlődés menetével és törvényeivel. a művészeknek tudniuk kell, hogy a szocializmus a tömegek eszméje, és aki a tömegekhez szól, annak meg kell találnia az utat a dolgozó milliók gondolataihoz és érzelméhez.

a valóságból indult ki a párt, amikor kimondta az irányelvekben, hogy irodalmi és művészeti közéletünk világnézetileg, eszmeileg még nem egységes. ma még különböző eszmei arculatu csoportok léteznek. a szocialista-realista művészet és irodalom mellett teret kap minden más, becsületes szándéku művészi tevékenység is. annak megálapítása azonban, hogy még nem alakult ki és nem szilárdult meg művészeti életünk szocialista világnézeti egysége, a párt részéről nem belenyugvást, eszmei megalkuvást jelent. /folyt.köv./

37

/ nem

23.30/a

XXVI

kádár jános26. folyt. /m

mi a szocialista irodalom magasbbrendűségét valljuk, ezért minden erőnkkel és eszközzel segítjük és segíteni fogjuk a szocialista-realista irodalmat és művészetet. segíteni fogjuk a még nem szocialista világnézetű alkotók eszmei átalakulását is. nem formális egységre van szükségünk. az igazi egységet megteremtteni csak elvi alapon, szívós, meggyőző munkával lehet, a marxizmussal szembenálló, attól eltérő felfogások ellen vívott következetes eszmei harcban. az eszmék területén nincs és nem lehet békés együttélés.

művészetpolitikánknak az a legfontosabb feladata, hogy elősegítse a magasszínvonalu, meggyőző erejű szocialista művészet fejlődését, vezesse a megalkuvás nélküli harcot a burzsoá maradványok és a kapitalizmus világából beáramló dekadens polgári- és kispolgári nézetek ellen.

népünk kulturális felemelkedésében eddig is nagy eredmények születtek. az igények azonban a mi társadalmunkban igen gyorsan nőnek. a tudósoknak, a művészeknek, a közoktatás, a kultúra munkásainak megtisztelő feladatuk, hogy a néppel összeforrvá, alkotó munkájukkal tegyék szebbé, gazdagabbá, nemesebbé az emberek életét, a maguk területén vegyék ki részüket méltóan népünk nagy műve, a szocialista társadalom teljes felépítéséből.

V.

a pártmunka kérdései. pártunk és a nemzetközi kommunista mozgalom

tisztelt kongresszus!

kedves elvtársak!

áttérek a párttal és a párt tevékenységével kapcsolatos kérdésekre. a párttagság az elmúlt évek nagy munkájában és bonyolult harcokban a szocialista építés minden frontján példamutatón a munka nehezét vállalva dolgozott és küzdött. a párt politikája a dolgozó milliók tetteiben válik valóra, akiket a kommunisták szerveznek és vezetnek a szocializmus építésének útján.

a magyar szocialista munkáspárt a munkásosztály marxista-leninista elmélettel felfegyverzett élcsapata. a párt több mint négy évtizede, megalakulása óta egyetlen feladatának a munkásosztály, a dolgozó nép szolgálatát tekintette. a párt és a tömegek közötti kapcsolatok ma szorosak, a párt a nép élén, a néppel együtt, a népért dolgozik és vezeti a szocializmus teljes felépítéséért vívott harcot. /folyt.köv./

38

23.0/a

XXVII

39

24

kádár jános ... 27. folyt. /m

a párt szerepe a szocialista építés előrehaladásával növekszik, mert sokasodnak, bonyolultabbá válnak a gazdasági és kulturális feladatok, s a politikai küzdelmek is mindinkább ideológiai kötöttséget öltenek.

a legfontosabb kérdés a párt általános irányvonalának helyessége. a központi bizottság meggyőződése szerint pártunk tevékenységében a győzelmes marxista-leninista eszme, a kommunista politika érvényesül, belső pártéletünkben érvényesülnek a pártélet lenini normái, a demokratikus centralizmus, a kollektív vezetés.

a személyi kultusz intézményesített rendellenességeit a párt újjászervezésének első napjaiban kiküszöböltük: a rákosi klikket kezdettől fogva távol tartottuk a párt, az ország politikai életétől, - hangsúlyozta a beszámoló és megállapította, hogy a párt legfőbb vezető szerveiben éppúgy, mint valamennyi szervében ettől az időponttól kezdve érvényesült ismét teljes mértékben a vezetés lenini, kollektív elve, a pártélet lenini normái érvényesülnek a pártönbeli nézeteltérések megoldásában is.

tapasztalataink ismét megerősítik azt a marxista elvet, amely szerint a személyi kultusz idegen a szocializmusnak és ellentétes vele, nem pedig a szocializmus, a proletárdiktatura szükség-szerű terméke.

a személyi kultusz egyszer s mindenkorra a múlté pártunkban, mert következetes harcot hirdettünk és vívtunk ellene. ez a következetesség azt jelentette, hogy elutasítottuk a félmegoldásokat, levontunk minden politikai és személyi konzekvenciát, azt jelenti, hogy ragaszkodtunk a marxista-leninista eszmékhez.

voltak és vannak, akik „baloldaltól”, azt a hiedelmet próbálták kelteni, hogy a személyi kultusszal való nyílt és egyértelmű leszámolás káros a szocializmus ügyére; voltak és vannak, akik - jobboldaltól, a „sztalinizmus”, a „rákosizmus”, hamis jelszavaival - a személyi kultusz bírálását a szocialista rendszer, a párt ellen akarják felhasználni. de minden tévhitnél és hamis vádaskodásnál, illúzióknál és hiedelemnél erősebb a valóság tanúságtétele. a rákosi-klikk politikája kedvező helyzetet teremtett az árulóknak, az osztályellenességnek és az ellenforradalom szélére sodorta az országot. a személyi kultusztól megszabadított párt és a munkásosztály a tömegek élén megvédte, megszilárdította a munkáshatalmat, a szocialista forradalmat. /folyt.köv./

23.40/a

— XXVIII —

2^{szel}

/kádár jános.....28. folyt. vm/

a központi bizottság ez év augusztusában tett pontot egy olyan kérdésre, amely már régen rendezésre várt. ez a személyi kultusz éveiben a munkásmozgalmi emberek ellen lefolytatott törvénytelen perek ügye. a határozatot a párt-közvélemény, az ország közvéleménye, a nemzetközi munkásmozgalom megértéssel és helyestéssel fogadta.

mégis, röviden szólni kell a kongresszus előtt arról, hogy miért tüztük e kérdést napirendre. mindenekelőtt azért, hogy a személyi kultusz évei alatt az önkény áldozatául esett rajk lászló elvtárs, szőnyi tibor, szalai andrás, pálfy györgy, sólyom lászló és más elvtársak emlékét a maguk tisztaságában állíthassuk a hazai és a nemzetközi közvélemény elé. azért, hogy a személyi kultusz önkényének áldozatául esett elvtársainkról a jövőben érdemeik szerint megemlékezhessenek és a munkásmozgalomban kifejtett nagyszerű tevékenységüket méltóképpen értékelhessék.

másodszor: szükség volt erre azért, hogy a személyi kultusz éveiben meghurcolt, ártatlanul vádolt és büntetett elvtársainkat - ha ez valami hiba következtében eddig nem történt meg - rehabilitáljuk. jóvá kellett tennünk mindazt, ami a személyi kultusz idején keletkezett törvénytörő perekből jövathet.

foglalkozni kellett ezzel a kérdéssel azért is, hogy rákosit, gerőt és másokat, akiket a személyi kultusz idején lefolytatott perekért a fő politikai felelősség terhel, politikailag felelősségre vonjuk és a párt soraiból kizárjuk.

az augusztusi határozat minden pontjának az volt a rendelkezése, hogy újabb, további biztosítéka legyen annak, hogy a szocialista törvényesség megsértése, a pártdemokrácia lábbal tiprása ne ismétlődhessen meg többé pártunk életében, az ország történelmében.

csak a személyi kultusz gyökeres felszámolásával, a szocialista törvényesség helyreállításával és megerősítésével vált képessé pártunk arra, hogy a szocialista forradalom győzelméért folytatott harcban nélkülözhetetlen vezető szerepét méltóképpen betölthesse. a párt egyik legfontosabb feladata, hogy továbbra is örökjön a szocialista törvényesség felett.

/folyt.köv./

23.40/a

— XXIX —

2^{szel}

kádár jános ... 27. folyt. /m

a párt szerepe a szocialista építés előrehaladásával növekszik, mert sokasodnak, bonyolultabbá válnak a gazdasági és kulturális feladatok, s a politikai küzdelmek is mindinkább ideológiai kontózt öltenek.

a legfontosabb kérdés a párt általános irányvonalának helyessége. a központi bizottság meggyőződése szerint pártunk tevékenységében a győzelmes marxista-leninista eszme, a kommunista politika érvényesül. belső pártéletünkben érvényesülnek a pártélet lenini normái, a demokratikus centralizmus, a kollektív vezetés.

a személyi kultusz intézményesített rendellenességeit a párt újjászervezésének első napjaiban kiküszöböltük: a rákosi klikket kezdettől fogva távol tartottuk a párt, az ország politikai életétől, - hangsúlyozta a beszámoló és megállapította, hogy a párt legfőbb vezető szerveiben éppugy, mint valamennyi szervében ettől az időponttól kezdve érvényesült ismét teljes mértékben a vezetés lenini, kollektív elve. a pártélet lenini normái érvényesülnek a pártönbeli nézeteltérések megoldásában is.

tapasztalataink ismét megerősítik azt a marxista elvet, amely szerint a személyi kultusz idegen a szocializmustól és ellentétes vele, nem pedig a szocializmus, a proletárdiktatura szükség-szerű terméke.

a személyi kultusz egyszer s mindenkorra a múlté pártunkban, mert következetes harcot hirdettünk és vívtunk ellene. ez a következetesség azt jelentette, hogy elutasítottuk a félmegoldásokat, levontunk minden politikai és személyi konzekvenciát, azt jelenti, hogy ragaszkodtunk a marxista-leninista eszmékhez.

voltak és vannak, akik „baloldalról”, azt a hiedelmet próbálták kelteni, hogy a személyi kultusszal való nyílt és egyértelmű leszámolás káros a szocializmus ügyére; voltak és vannak, akik - jobboldalról, a „sztalinizmus”, a „rákosizmus”, hamis jelszavaival - a személyi kultusz bírálását a szocialista rendszer, a párt ellen akarják felhasználni. de minden tévhitnél és hamis vádaskodásnál, illúzióknál és hiedelemnél erősebb a valóság tanúságtétele. a rákosi-klikk politikája kedvező helyzetet teremtett az árulóknak, az osztályellenségnek és az ellenforradalom szélére sodorta az országot. a személyi kultusztól megszabadított párt és a munkásosztály a tömegek élén megvédte, megszilárdította a munkáshatalmat, a szocialista forradalmat. /folyt.köv./

23.40/a

Lsz

— XXVIII —

/kádár jános.....28. folyt. vm/

a központi bizottság ez év augusztusában tett pontot egy olyan kérdésre, amely már régen rendezésre várt. ez a személyi kultusz éveiben a munkásmozgalmi emberek ellen lefolytatott törvénytelen perek ügye. a határozatot a párt-közvélemény, az ország közvéleménye, a nemzetközi munkásmozgalom megértéssel és helyestéssel fogadta.

mégis, röviden szólni kell a kongresszus előtt arról, hogy miért tüztük e kérdést napirendre. mindenekelőtt azért, hogy a személyi kultusz évei alatt az önkény áldozatául esett rajk lászló elvtárs, szőnyi tibor, szalai andrás, pálfy györgy, sólyom lászló és más elvtársak emlékét a maguk tisztaságában állíthassuk a hazai és a nemzetközi közvélemény elé. azért, hogy a személyi kultusz önkényének áldozatául esett elvtársainkról a jövőben érdemeik szerint megemlékezhessenek és a munkásmozgalomban kifejtett nagyszerű tevékenységüket méltóképpen értékelhessék.

másodszor: szükség volt erre azért, hogy a személyi kultusz éveiben meghurcolt, ártatlanul vádolt és büntetett elvtársainkat - ha ez valami hiba következtében eddig nem történt meg - rehabilitáljuk. jóvá kellett tennünk mindazt, ami a személyi kultusz idején keletkezett törvénytörő perekből jövathet.

foglalkozni kellett ezzel a kérdéssel azért is, hogy rákosit, gerőt és másokat, akiket a személyi kultusz idején lefolytatott perekért a fő politikai felelősség terhel, politikailag felelősségre vonjuk és a párt soraiból kizárjuk.

az augusztusi határozat minden pontjának az volt a rendelkezése, hogy újabb, további biztosítéka legyen annak, hogy a szocialista törvényesség megsértése, a pártdemokrácia lábbal tiprása ne ismétlődhessék meg többé pártunk életében, az ország történelmében.

csak a személyi kultusz gyökeres felszámolásával, a szocialista törvényesség helyreállításával és megerősítésével vált képessé párunk arra, hogy a szocialista forradalom győzelméért folytatott harcban nélkülözhetetlen vezető szerepét méltóképpen betölthesse. a párt egyik legfontosabb feladata, hogy továbbra is öröködjön a szocialista törvényesség felett.

/folyt.köv./

23.40/a

Lsz

— XXIX —

/kádár jános.....29. folyt. / vm

elvtársak! pártunk eredményes munkájának forrása az, hogy a dogmatizmus és a revizionizmus ellen vívott kétfrontos harcban megőrizte a marxista-leninista eszmék tisztaságát. a magyar kommunista mozgalomban a revizionizmust is, a szektás dogmatizmust is visszavonhatatlan történelmi vereség érte. a kétfrontos harc pártunk számára nem taktikai jelszó, hanem állandó feladat, a marxizmus-leninizmus lényegéből következik.

a dogmatikus - szektás felfogás és szemlélet ma főképp azzal gátolja és nehezíti az előrehaladást, hogy értetlenül áll szemben a szocialista társadalmi fejlődés szükségleteivel, egykor időszerű, de elavulttá vált jelszavakat kér számon, szembenáll pártunk szövetségi politikájával. e felfogás és szemlélet veszélyét fokozza, hogy a személyi kultusz rossz hagyományaihoz kapcsolódik, s a nemzetközi helyzet álforradalmi, antimarxista megítélésével is összefügg.

a revizionizmus sem adta meg magát: ahogy hat évvel ezelőtt a huszadik kongresszus meghamisításához folyamodott, úgy most a huszonkettedik kongresszus eszméinek eltorzításával keresi a maga igazolását. a revizionisták opportunista módon meghamisítják szövetségi politikánkat. szövetséget akarnak ideológiai harc nélkül, tagadják a munkásosztálynak és pártjának vezető szerepét a szövetségben, elvetik a szövetség célját - a szocializmus teljes felépítését. kísérletet tesznek a marxizmus és a polgári-kispolgári ideológiák összebékítésére.

a marxizmus-leninizmus tisztaságának megőrzése, alkotó alkalmazása, a helyes politika is csak úgy vezethető nagy győzelmekhez, hogy pártunk a harcban összekovácsolódott és egységes volt. az egység nem formális kérdés. az egység nem zárja ki, hanem feltételezi a kérdések sokoldalú megvitatását, s e vita során a különböző vélemények kifejtésének lehetőségét. pártunk egysége azt jelenti, hogy a párt valóban alapos és beható vita után hozzon határozatokat, amelyek azután mindenkire kötelezőek és a végrehajtásban érvényesüljön a szigorú fegyelem.

az elmúlt hat esztendő alatt előfordult, hogy olyan nézeteltérések is támadtak, amelyek végülis szakításhoz vezettek. négy volt központi bizottsági taggal öltött a vita olyan formát és jellegét, hogy végülis szakítás következtében köztük és a központi bizottság között.

/folyt. köv./

33. oldal

XXX

23.44/a

kádár jános..... 30. folyt./ vm

a központi bizottság egyik esetet sem kezdeményezte. de amikor elvi nézeteltérések támadtak, s a hamis felfogás és magatartás képviselői - jobboldali, vagy „baloldali”, eltévelyedés következtében, esetleg személyes hiúságból - szembefordultak a párt fő irányvonalával és szervezeti rendjével, a központi bizottság nem habozott, a párt és a nép érdekeit tartva szem előtt cselekedett. nincs olyan ember, akinek elvi kérdésekben a párt engedményt tehet. marxista-leninista eszméink, a párt politikája, egysége mindennél fontosabb számunkra.

pártunk politikája, a marxizmus-leninizmus alkotó alkalmazásával olyan bonyolult kérdésekre adott választ, mint az osztályharc és az osztályszövetség összefüggése; az ellenforradalommal vívott harc és a szocialista konszolidáció; a mezőgazdaság szocialista átszervezésének problémái, - mondotta, majd megállapította, hogy a szocialista építőmunka eredményei a marxista-leninista elmélet sikerrei is voltak, a gyakorlatban igazolták az elmélet helyességét. ideológiai munkánk még elmarad a társadalmi fejlődés, a lehetőségek és a követelmények mögött. a marxizmus eszmei offenzívája az egész szocialista építőmunka parancsoló szükségessége. a polgári és kispolgári ideológia legyőzése, a társadalmi tudat szocialista átalakítása a szocializmus teljes győzelmének elengedhetetlen feltétele és része.

a kapitalista és a szocialista világrendszer egyidejű létezése, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése egyben ideológiai küzdelem is s ennek tartalma a szocialista és a burzsoá eszmék harca.

fejlődésünk jelenlegi szakaszában a politikai harc is gyakran ideológiai harc formájában jelentkezik. a kapitalizmus ideológiai maradványai, az imperializmus eszmei behatolása elleni küzdelem is osztályharc. ez a harc nem a polgári, kispolgári hatások alatt lévő dolgozók ellen folyik, hanem értük is, azok ellen az eszmék ellen, amelyek objektíve a burzsoázia érdekeit fejezik ki.

a központi bizottság megfelelő figyelmet fordított a párttagság és a párttal szimpatizálók ideológiai képzésére. a pártoktatásban résztvevők majdnem 50 százaléka pártunkon kívüli.

/folyt. köv./

XXXI

Dr. L. Z. ...

/kádár jános.....30. folyt. / vm

egészségesen növekszik pártunk szervezeti ereje. pártszervezeteink száma 17.396; a termelőszövetkezeteknek több mint 97 százalékában van pártszervezet. a párttagság létszáma / tagjelöltekkel együtt/ ez év szeptember elsejei adatok szerint 511.965, tehát a hetedik kongresszus óta 77.000-rel nőtt. növekedett a párttagság általános műveltsége.

a pártsajtó példányszáma is növekszik. a párt központi napilapjának, a népszabadságnak példányszáma jelenleg 707.000, százezerrel több, mint a hetedik kongresszus idején volt. növekszik folyóirataink példányszáma is.

a rádió és a televízió előfizetőinek növekvő száma, a lapok iránti nagy kereslet népünk politikai érettségének és érdeklődésének bizonyossága. bizonyossága ez annak is, hogy a rádió, a televízió és a lapok színvonala emelkedett, dolgozók segítik a pártot, lépést tartanak a fejlődés hozta feladatokkal. most arra lesz szükség, hogy a sajtó munkásai tovább gyarapítsák ideológiai ismereteiket és szakmai tudásukat; tegyék még színvonalasabbá, még gazdagabbá és még sokoldalubbá agitációs és propaganda munkájukat.

a káderek nevelésével és kiválasztásával foglalkozva a beszámoló megállapította: a helyzet ezen a területen egészséges. megszűnt a titokzatosság és a pártszervezetek egyre inkább sokoldaluban, előítéletek és sablonok nélkül itélik meg az embereket. a multbeli érdemek számontartásán és változatlan megbecsülésén kívül a kádermunkában most előtérbe került a feladatra való alkalmasság követelményeinek érvényesítése. a kádermunkában az eszmei és politikai képzés mellett mindig ügyelni kell rá, hogy mindenkit megóvjunk a hosszú ideig végzett jó munka után még rendes embereket is megkísértő hibáktól, a személyes népszerűség hajszolásától, az elbizakodottságtól, a hatalmaskodás veszélyétől. a legjobb orvosság e tekintetben is a pártnak az utóbbi években kialakított egészséges munkastilusá.

a párt munkastilusának lényeges vonása változatlanul az, hogy a párt minden tagjának és funkcionáriusának eleven és szoros kapcsolatban kell élnie a dolgozó tömegekkel. ez az eredményes pártmunka elengedhetetlen feltétele. a kommunisták magatartásában az elvi szilárdság egységben van a dolgozó emberek mindennapos gondjai iránti figyelmességgel és humanizmussal. a kommunista vezetőktől meg kell követelnünk a szerénységet és a közösség áldozatkész, önzetlen szolgálatát.

/folyt.köv./

— XXXII —

23.46/a

017 *Zur*

/kádár jános.....31. folyt. / vm

kialakult, de tovább kell erősíteni a párton belül a választott szervek önállóságát. ez véd legjobban a munka elbürokratizálódása ellen. pártéletünk fejlődésének egészséges jelensége, hogy a vezető szervek mellett - minden szinten - társadalmi bizottságok, munkatársak és aktivisták tevékenykednek, közöttük sokan pártonkívüliek.

a pártéletben egészséges légkört teremtettünk. az emberek nyíltan beszélnek, vitatkoznak, bírálnak. annál kirívóbb és elitelendőbb, hogy akadnak még különböző posztokon, főként állami és gazdasági területeken kommunista vezetők, akik a párt politikájának szellemétől, a párt munkastilusától idegen módszereket alkalmaznak. az ilyen emberek a parancsolgatók, az utasítgatók, a bírálat elfojtói és néha megtorlói. az ilyen jelenségek ellen a párton belül, de az élet minden más területén is keményen harcolni kell. gondozzuk pártéletünk és egész közéletünk tisztaságát, ösztönözzük a vitákat, örködjünk a bírálat szabadságán.

a párt valamennyi szervezetének munkáját segíti a közvélemény, a dolgozók közvetlen támogatása. évente több tizezer közérdekű levél, személyes bejelentés érkezik a párt-és állami szervekhez, a szerkesztőségekhez, a rádióhoz. ezekben a levelekben a dolgozók olykor személyes panaszként, de nagyon gyakran minden közvetlen érdek nélkül teszik szóvá intézményeink munkájának hiányosságait, egyes vezetők tulkapásait.

pártszervezeteinknek és közintézményeinknek elemi kötelességük, hogy minden ilyen bejelentést, észrevételt a lehető leggondosabban kivizsgáljanak és a tényleges hibákat orvosolják. pártunknak örködnie kell afölött, hogy a hibákat szóban vagy írásban bíráló dolgozók teljes védelmet kapjanak; a legerélyesebben és azonnal el kell járni a bírálat elfojtóival szemben. irtani kell azonban a „furás”, a rágalom és az intrika szellemét. a jövőben párt és állami szerveink komoly indokok nélkül, például névtelen levelek, bejelentések alapján eljárást ne indítsanak.

elvtársak! a párt kialakult helyes munkastilusának megfelelően a központi bizottság a gyakorlatban azt a módszert alkalmazza, hogy nem hoz állami intézményekre, tömegszervezetekre, kulturális szervezetekre, vagy más önálló vezető szervekre kötelező párt-határozatokat. a párt e területeken úgy érvényesíti eszmei és politikai vezető szerepét, hogy határozatai az ott dolgozó párttagokra kötelezőek és e párthatározatok érvényesítéséért a meggyőzés és érvelés módszereivel kell dolgozniok.

/folyt.köv./

— XXXIII —

23.50/a

017 *Zur*

kádár jános..... 33. folyt. /vm/

a központi bizottság közzétette a szervezeti szabályzat módosítására vonatkozó javaslatait is. az vezetett bennünket, hogy növeljük a párttagok jogait és kötelességeit, fokozott erkölcsi követelményeket támasszunk a kommunistákkal szemben. a tervezet újabb biztosítékokat tartalmaz a bírálókat jogának érvényesítésére.

elvtársak! a párt hatalmas támaszai a tömegszervezetek és tömegmozgalmak.

a magyar szocialista munkáspárt, a munkásosztály forradalmi élcsapata, munkájában természetesen mindenképp a munkásosztály legnagyobb szervezeteire, a szakszervezetekre támaszkodik. ezeknek taglétszáma ma 2 millió 700.000. a szakszervezetekre fontos feladatok várnak a munkaversenymozgalomnak, különösen a szocialista brigádok mozgalmanak szervezésében és vezetésében. a szakszervezetek mozdítsák elő a munkások, alkalmazottak és értelmiségiek tevékeny közreműködését a gazdasági vezetésben, az üzemek és vállalatok lehetőségeinek kiaknázásában. a szakszervezetek viseljük szívükön a dolgozók élet-és munkakörülményeinek javítását, segítsék a dolgozók szakmai és politikai képzését.

a párt ifjúsági szervezetének, a kommunista ifjúsági szövetségnek 708.000 tagja van. a kommunista ifjúsági szövetség vezetése alatt működő uttörőmozgalom 800.000 gyermeket fog össze. a kommunista ifjúsági szövetség betölti hivatását. „ az ifjúság a szocializmusért, „ mozgalomban mintegy 800.000 fiatal vesz részt. a mezőgazdaságban 97.000 fiatal kapcsolódott be a különböző termelési versenyekbe, közülük 10.000 a fiatal traktorosok szocialista versenyébe. a kommunista ifjúsági szövetség által a termelőüzemekben indított takarékosági mozgalomban 240.000 fiatal vesz részt. 1962 első felélében 580.000 fiatal kereken 8 millió munkára társadalmi munkát végzett. mindez arra mutat, hogy sokszor felszínesen, igaztalanul szapulják a mi dolgozó, hazaszerető fiatalágunkat.

a közelmúltban tömegszervezeti alapokra helyezett testnevelési és sportmozgalmunk egészségesen fejlődött. a rendszeresen sportoló százazreken túl, az elmúlt esztendőben 1 millió 200.000-en vettek részt a különböző sportakciókban. továbbra is fontos feladat a testnevelés és a sport fejlesztése.

jó és eredményes munkát végeznek a magyar nők országos tanácsának irányításával dolgozó nőtanácsok. a nők közötti politikai munka fontossága változatlanul nagy és az is lesz mindaddig, amíg a nők jogszerinti egyenlősége a gyakorlatban is teljes, ténylegesen érvényesülő egyenjogúsággá nem válik.

/folyt.köv./

23.50/

021

22

— XXXIV —

kádár jános..... 34 folyt. / vm

a tömegszervezetekben és tömegmozgalmakban végzett pártmunka nagy fontosságát és súlyát mutatja az, hogy igen sok pártönkivüli munkáját befolyásolja.

a szakszervezetek 435.000 aktivistája közül 30 százalék, a 700.000-es kisz tagságból 5 százalék, a tanácsok 105.000 tagja közül mintegy 40 százalék, a hazafias népfront bizottságainak 127.555 tagja közül 26 százalék a párttag. nagyszerű új [redacted] a szocialista brigádmozgalomban részvevő 400.000 ember túlnyomó többsége pártönkivüli. ez egyúttal azt is mutatja, mennyire megsokasodtak a párt körül szorosán tömörülő rokonszervezők, akik maguk is teljes odaadással és aktivitással hirdetik a szocializmus igazságait és dolgoznak példamutatón azért, hogy a szocializmus eszméi megvalósuljanak.

1 tömegmozgalmunkban

pártunkról szólva meg kell említeni azt is, hogy az egyesülés folyamata teljesen és véglegesen befejeződött. senki sem tartja számon, hogy párttagjaink közül az egyesülés előtt ki volt a kommunista, ki a szociáldemokrata párt tagja, ma az embereket pártunkban kizárólag munkájuk, magatartásuk, aktivitásuk, a munkára való rátermettségük alapján különböztetik meg. ez helyes és örömdetes. ma a párt mindennapi munkájában érezzük annak a nagy történelmi győzelemnek áldásos hatását, hogy a magyar munkásosztály két pártja a marxizmus-leninizmus eszméi alapján egyesült és - most már joggal elmondhatjuk - egységes, szellemében és munkamódszereiben egyaránt kommunista párttá fejlődött.

a magyar nép bizalommal tömörül a magyar szocialista munkáspárt köré. pártunk betölti történelmi hivatását: biztosan vezetni a magyar népet a szocializmus teljes felépítéséért, a kommunizmusért vívott harcban.

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak! pártunk marxista-leninista párt, a proletár internacionalizmus alapján áll. legfőbb internacionalista kötelességünknek tartjuk, hogy a nemzetközi kommunista mozgalom egységének további megszilárdításán munkálkodjunk és hazánkban teljesen felépítsük a szocialista társadalmat.

a nemzetközi munkásmozgalom egységének alapja a kommunista és munkáspártokat egybeforrasztó marxizmus-leninizmus. a nemzetközi kommunista mozgalomban ma a pártok teljes egyenjogúsága érvényesül. a közös nemzetközi harc feladatait a kommunista-és munkáspártok időszaki tanácskozásai határozzák meg. az egységesen hozott határozatok minden pártra kötelezőek. így tekint a magyar szocialista munkáspárt a kommunista-és munkáspártok 1957-es és 1960-as moszkvai tanácskozásainak határozataira.

/folyt.köv./

[redacted]

23.58/a

021 22

— XXXV —

kádár jános..... 33. folyt. /vm/

a központi bizottság közzétette a szervezeti szabályzat módosítására vonatkozó javaslatait is. az vezetett bennünket, hogy növeljük a párttagok jogait és kötelességeit, fokozott erkölcsi követelményeket támasszunk a kommunistákkal szemben. a tervezet újabb biztosítékokat tartalmaz a bírálókat jogának érvényesítésére.

elvtársak! a párt hatalmas támaszai a tömegszervezetek és tömegmozgalmak.

a magyar szocialista munkáspárt, a munkásosztály forradalmi élcsapata, munkájában természetesen mindenekelőtt a munkásosztály legnagyobb szervezeteire, a szakszervezetekre támaszkodik. ezeknek taglétszáma ma 2 millió 700.000. a szakszervezetekre fontos feladatok várnak a munkaversenymozgalomnak, különösen a szocialista brigádok mozgalmanak szervezésében és vezetésében. a szakszervezetek mozdítsák elő a munkások, alkalmazottak és értelmiségiek tevékeny közreműködését a gazdasági vezetésben, az üzemek és vállalatok lehetőségeinek kiaknázásában. a szakszervezetek viseljék szívélyesen a dolgozók élet-és munkakörülményeinek javítását, segítsék a dolgozók szakmai és politikai képzését.

a párt ifjúsági szervezetének, a kommunista ifjúsági szövetségnek 708.000 tagja van. a kommunista ifjúsági szövetség vezetése alatt működő uttörőmozgalom 800.000 gyermeket fog össze. a kommunista ifjúsági szövetség betölti hivatását. „ az ifjúság a szocializmusért, mozgalomban mintegy 800.000 fiatal vesz részt. a mezőgazdaságban 97.000 fiatal kapcsolódott be a különböző termelési versenyekbe, közülük 10.000 a fiatal traktorosok szocialista versenyébe. a kommunista ifjúsági szövetség által a termelőüzemekben indított takarékosági mozgalomban 240.000 fiatal vesz részt. 1962 első felélévben 580.000 fiatal kereken 8 millió munkára társadalmi munkát végzett. mindez arra mutat, hogy sokszor felszínesen, igaztalanul szapulják a mi dolgozó, hazaszerető fiatalságunkat.

a közelmúltban tömegszervezeti alapokra helyezett testnevelési és sportmozgalmunk egészségesen fejlődött. a rendszeresen sportoló százezreken túl, az elmúlt esztendőben 1 millió 200.000-en vettek részt a különböző sportakciókban. továbbra is fontos feladat a testnevelés és a sport fejlesztése.

jó és eredményes munkát végeznek a magyar nők országos tanácsának irányításával dolgozó nőtanácsok. a nők közötti politikai munka fontossága változatlanul nagy és az is lesz mindaddig, amíg a nők jogszerinti egyenlősége a gyakorlatban is teljes, ténylegesen érvényesülő egyenjogúsággá nem válik.

/folyt.köv./

23.50/

024

24

— XXXIV —

kádár jános.... 30 folyt. / vm

a tömegszervezetekben és tömegmozgalmakban végzett pártmunka nagy fontosságát és súlyát mutatja az, hogy igen sok pártönkivüli munkáját befolyásolja.

a szakszervezetek 435.000 aktivistája közül 30 százalék, a 700.000-es kisz tagságból 5 százalék, a tanácsok 105.000 tagja közül mintegy 40 százalék, a hazafias népfront bizottságainak 127.555 tagja közül 26 százalék a párttag. nagyszerű új tömegmozgalmak a szocialista brigádmozgalomban részvevő 400.000 ember túlnyomó többsége pártönkivüli. ez egyúttal azt is mutatja, mennyire megsokasodtak a párt körül szorosan tömörülő rokonszervezők, akik maguk is teljes odaadással és aktivitással hirdetik a szocializmus igazságait és dolgoznak példamutatóan azért, hogy a szocializmus eszméi megvalósuljanak.

1 tömegmozgalmunkban

pártunkról szólva meg kell említeni azt is, hogy az egyesülés folyamata teljesen és véglegesen befejeződött. senki sem tartja számon, hogy párttagjaink közül az egyesülés előtt ki volt a kommunista, ki a szociáldemokrata párt tagja, ma az embereket pártunkban kizárólag munkájuk, magatartásuk, aktivitásuk, a munkára való rátermettségük alapján különböztetik meg. ez helyes és örömdetes. ma a párt mindennapi munkájában érezzük annak a nagy történelmi győzelemnek áldásos hatását, hogy a magyar munkásosztály két pártja a marxizmus-leninizmus eszméi alapján egyesült és - most már joggal elmondhatjuk - egységes, szellemében és munkamódszereiben egyaránt kommunista párttá fejlődött.

a magyar nép bizalommal tömörül a magyar szocialista munkáspárt köré. pártunk betölti történelmi hivatását: biztosan vezet a magyar népet a szocializmus teljes felépítéséért, a kommunizmusért vívott harcban.

tisztelt kongresszus! kedves elvtársak! pártunk marxista-leninista párt, a proletár internacionalizmus alapján áll. legfőbb internacionalista kötelességünknek tartjuk, hogy a nemzetközi kommunista mozgalom egységének további megszilárdításán munkálkodjunk és hazánkban teljesen felépítsük a szocialista társadalmat.

a nemzetközi munkásmozgalom egységének alapja a kommunista és munkáspártokat egybeforrasztó marxizmus-leninizmus. a nemzetközi kommunista mozgalomban ma a pártok teljes egyenjogúsága érvényesül. a közös nemzetközi harc feladatait a kommunista-és munkáspártok időszakos tanácskozásai határozzák meg. az egységesen hozott határozatok minden pártra kötelezőek. így tekint a magyar szocialista munkáspárt a kommunista-és munkáspártok 1957-es és 1960-as moszkvai tanácskozásainak határozataira.

/folyt.köv./

██████████

23.58/a

024 24

— XXXV —

kádár jános..... 35. folyt. /vm

a kommunista-és munkáspártok e két tanácskozásának határozatai adják pártunk nemzetközi tevékenységéhez a számunkra kötelező elvi útmutatást. e határozatok szellemében küzdünk a nemzetközi munkásmozgalom érdekeit veszélyeztető revizionizmus ellen saját hazánkban is, nemzetközi vonatkozásban is. elítéljük és elítéljük a jugoszláv kommunisták szövetsége legutóbbi kongresszusának revizionista tételait, de elítéljük a revizionista jelenségeket ugyanígy, jelentkezzenek bárhol a nemzetközi munkásmozgalomban.

elítéljük a dogmatikus-szektás irányzatot, mint a marxizmus-leninizmustól idegen, és a revizionizmusnál nem kevésbé káros áramlatot. harcolunk és fellépünk ellene saját hazánkban is, és a nemzetközi munkásmozgalomban is. így mélyen elítéljük a párttöbbség enverhodzsát és társait, s mindazokat a dogmatikus-szektás fellépéseket, amelyek a nemzetközi kommunista mozgalom más pártjaiban jelentkeznek. nem értünk egyet azokkal, akik a moszkvai közös nyilatkozatokra hivatkozva helytelenítik az enverhodzsát és csoportját ért elkerülhetetlen, szükséges és helyes kommunista bírálatot, ugyanakkor védelemzik és támogatják azokat, akik tiranából gyalázkodó rágalmakat szórnak a szovjetunió kommunista pártjára, e párt központi bizottságára, a marxista-leninista testvérpártok egész sorára.

a magyar szocialista munkáspárt az internacionalizmus próbakövének tekinti a lenin-alapította nagy párthoz, a szovjetunió kommunista pártjához, az első munkás-paraszt államhoz, a szovjetunióhoz való viszonyt. lenin fellépése óta a nagy októberi szocialista forradalom győzelme, a szovjet állam létrejötte óta a föld minden országának internacionalistái a szovjetunió köré tömörültek és mindig azt támadták, mint legfőbb ellenségüket az imperialisták, a nemzetközi munkásmozgalom renegátjai és kalandor elemei. ez a történelem tanítása.

a magyar szocialista munkáspárt szolidáris a szovjetunió kommunista pártja huszadik és huszonkettedik kongresszusának nemzetközileg is érvényes megállapításaival. e tekintetben is a kommunista-és munkáspártok 1960-as moszkvai tanácskozásán kiadott nyilatkozathoz tartjuk magunkat, amely teljes joggal állapítja meg, hogy:

„..... az szkp huszadik kongresszusának történelmi határozatai nemcsak az szkp és a szovjetunióban folyó kommunista építés szempontjából nagy jelentőségűek, hanem új korszak kezdetét jelentették a nemzetközi kommunista mozgalomban is, előmozdították további fejlődését a marxizmus-leninizmus alapján.....,
/folyt.köv/
~~.....~~

24.00

XXXVI

kádár jános ... 36. /m

a kommunista világmozgalom egysége - ma inkább, mint valaha - a szocialista forradalom létérdeke. ez az egység közös cselekvést is jelent a nemzetközi helyzet, a forradalmi mozgalom fő kérdéseiben. az egységbontás csak ellenségeinknek használ, akik a kommunizmus széthullásában reménykednek. a reakció képviselői száz éve táplálnak ilyen reményeket, s mindig hiába. lenin már több mint négy évtizeddel ezelőtt arról írt, hogy a bolsevizmus kétfrontos küzdelemben, a kispolgári opportunizmus és a kispolgári forradalmiság, a „baloldaliság,, elleni harcban alakult ki és fejlődött. ez a nemzetközi kommunista mozgalom fejlődésének a törvénye is.

rendithetetlenül bizunk a marxizmus-leninizmus igazságai-ban, abban, hogy a nemzetközi kommunista mozgalom teljesen le fogja győzni mind a revizionista, mindpedig a dogmatikus, szektás téveszméket. meggyőződésünk, hogy a nemzetközi kommunista mozgalom ereje és egysége a marxizmus-leninizmus diadalmas eszméi alapján tovább nő és szilárdul.

kádár jános befejezésül többi között a következőket mondotta: mindenekelőtt és legfőképpen azt kérem a központi bizottság nevében a pártkongresszustól, hagyja jóvá és erősítse meg pártunk eddig követett politikai fő irányvonalát, hadd haladjon pártunk és népünk mint eddig törés, ingadozás és kitérők nélkül a helyesnek bizonyult úton, új győzelmek felé.

- mélyen meg vagyok győződve arról, hogy pártunk 8. kongresszusa a beterjesztett okmányokat, jelentéseket és javaslatokat alaposan megtárgyalva, megfelelő határozatokat hoz, történelmi feladatát jól megoldja. a kongresszus új lendületet fog adni pártunk tevékenységének, népünk alkotó munkájának, a szocializmus építésének hazánkban.

0.35

2. sz.

XXXVII

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fővárosi utca 5-7. Telefon: 150-400, 360-100

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. november 20.

bb 1. átvették - bemutatják ...

i di/gk/m/sr

1962. november 20.

a filmátvételi bizottság az elmúlt napokban több érdekes külföldi film magyarországi bemutatása mellett döntött. így megismerheti a közönség a bolgár művészek napfény és árnyék című alkotását, amely elnyerte a moszkvai nemzetközi filmseregszemle zsűrijének egyik díját. bemutatnak majd két kubai játékfilmet is. az egyiknek pedro a hegyekbe megy, a másiknak pedig kubai történetek a címe. angol vígjátékok is vannak az átvett filmek között. a séta a nárciszok körül és a kéz kezét most című ujdonság jó szórakozást ígér. a láng az utcán című ugyancsak angol film a faji megkülönböztetés kérdéseivel foglalkozik. a bírósági ügy - szovjet művészek alkotása - egy vadászat tragikus következményeit eleveníti meg. főszereplői: nyikolaj krjucskov és oleg zsakov. a hetedik esküdő című francia lélektani drámában bernard blier alakítását láthatja majd a közönség: ő egyébként most a francia-magyar koprodukcióban forgatott germinal egyik főszereplője. /mti/

...-

bb 2. händel-díjjal tüntették ki vermes mária hegedűművésznőt

i fe/gk/m/sr

1962. november 20.

vermes mária magyar hegedűművésznő a hallei operaház meghívására az idén már a hetedik évadot tölti a zenekar első koncertmestereként az ottani dalszínházban. a magyar művésznő, akit már korábban az ndk kamaraművésze címmel tüntettek ki, most újabb nagyjelentőségű elismerésben részesült: „kimagasló művészi händel-interpretálásáért,, - händel-díjjal jutalmazták. /mti/

...-

bb 3. 110.000 angolna a ráckevei dunaágban

i áe/gk/m/ká

1962. november 20.

az országos halászati felügyelőség és a magyar országos horogász szövetség a hazai vizekben eddig nem tenyésző angolnák nagy tömegét telepítette a ráckevei dunaágba. a 110.000 ivadékot hollandiából hozták és dunaharasztnál, ráckevénél, kiskunlacházánál, dömsödnél helyezték vízbe. /folyt.köv./

- 1 -